Werner von Rheinbaben
Αριστοτέλους Ηρ. Καλέντζη

ΤΑ ΑΙΤΙΑ ΤΟΥ Β' ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Δύο καταγραφές

Ελληνικόν Εθνικόν Κοινωνικόν Καθίδρυμα
2019

Frhr. Werner von Rheinbaben

ΤΑ ΑΙΤΙΑ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΤΟΥ 1939

ὑπὸ

Βαρώνου Βέρνερ φὸν Ράϊνμπάμπεν

ΤΑ ΑΙΤΙΑ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΤΟΥ 1939

1 Die Entstehung des Krieges

ΤΑ ΑΙΤΙΑ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΤΟΥ 1939

ὑπὸ

Βαρώνου Βέρνερ φὸν Ράϊνμπάμπεν

1940

Τύπος: Buchdruckerei Frickert & Co.
(vormals P. Stankiewicz' Buchdruckerei G. m. b. H.),
Berlin SW 11

Πρόλογος τοῦ Συγγράφεως

Τὸ πόνημα τοῦτο εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς ἐπεξεργασίας καὶ τῆς συμφώνως πρὸς τὴν λογικήν, ὁλοκληρώσεως μιᾶς δημοσίας ὁμιλίας, ἣν ἔσχον κατὰ τὸν Νοέμβριον τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐν Στοκχόλμῃ, Οὐψάλα, Γκότενμπόργκ καὶ Λούντ, κατόπιν προσκλήσεως τῶν Σουηδικῶν φοιτητικῶν συνδέσμων διὰ τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικήν.

Ἡ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁμιλίας ἐκφρασθεῖσα σειρὰ τῶν συλλογισμῶν ἀποδίδεται ἐν τῷ παρόντι κατὰ τὸ δυνατὸν πιστότερον.

Εὐχαριστῶν ἐκ τῶν ὑστέρων τὸ ἀκροατήριόν μου, φοιτητὰς καὶ ἐνδιαφερομένους, διὰ τὴν προσοχήν, μὲ τὴν ὁποίαν μὲ παρηκολούθησεν, ἐπιθυμῶ συγχρόνως νὰ ἀναφέρω ἐνταῦθα μίαν μεταξὺ τῶν ἄλλων ἀναμνήσεών μου. Μετὰ τὸ πέρας τῆς ὁμιλίας μου ἐν Οὐψάλᾳ ἀντελήφθην εἰς τὴν ἔξοδον τῆς αἰθούσης ἕνα ὅμιλον γυναικῶν διεξαγουσῶν ζωηρὰν μεταξύ των συζήτησιν. Κατόπιν ἐρωτήσεώς μου ἐπὶ τῶν αἰτίων καὶ τοῦ θέματος τῆς συζητήσεως, μοὶ ἀνεκοινώθη ὅτι ἐπρόκειτο περὶ Πολωνίδων φυγάδων. Ἡ ὁμόφωνος γνώμη των ἠκούετο ἤδη: «Ὁ ὁμιλητὴς ἔχει δίκαιον — ἡ Ἀγγλία εἶναι ὑπαίτιος δι' ὅλα.»

Βερολῖνον, πρώτη τοῦ ἔτους 1940.

φὸν Ράϊνμπάμπεν.

Πρόλογος τῆς 2ας ἐκδόσεως

Εἰς τὸ διάστημα τῶν τριῶν μηνῶν κατὰ τὸ ὁποῖον κατέστη ἀναγκαία ἡ ἐπανέκδοσις τοῦ παρόντος, συνήγαγα τὰ ἑξῆς, ἅτινα καὶ θέλω προτάξει:

Ἡ πορεία τοῦ πολέμου, τὰ μέχρι τοῦδε δημοσιευθέντα πολωνικὰ δοκουμέντα τὰ ἀφορῶντα τὴν προϊστορίαν (Γερμανικὴ Λευκὴ Βίβλος ἀριθμ. 3) καὶ κυρίως ἡ ἐπιμονὴ τῆς ἀγγλικῆς καὶ γαλλικῆς κυβερνήσεως εἰς τὴν ἐξαπάτησιν καὶ ἀποπλάνησιν τῶν λαῶν των, ἐνίσχυσαν καὶ ὑπεγράμμισαν τὴν ἔκθεσίν μου. Διὰ τοῦτο δὲν προσέθεσα παρὰ ἁπλῶς καὶ μόνον τὸν χαρακτηρισμὸν τῆς οὐδαμῶς εἰς ἕνα ἐξ ἐπαγγέλματος διπλωμάτην ἁρμοζούσης προπαγανδιστικῆς δράσεως, ὡς τοῦ τέως ἐν Βερολίνῳ Ἄγγλου πρεσβευτοῦ, Νέβιλ Χέντερσον, ἐν σχέσει μὲ τὸ ἐν τῷ μεταξὺ δημοσιευθὲν βιβλίον του: «Ἡ ἀποτυχία μιᾶς ἀποστολῆς», τὸν ὁποῖον καὶ ὁλοκληρώνω, καθὼς καὶ τὴν δι' ὀλίγων διευκρίνισιν τῆς ἐπικινδύνου διὰ τὴν εἰρήνην δράσεως τῶν Ἀμερικανῶν διπλωματῶν Bullitt καὶ Kennedy.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν Ἀγγλίαν καὶ τὸν ρόλον της ὡς ὑπευθύνου Δυνάμεως δὲν ἀλλάσσει τίποτε.

Βερολῖνον, ἀρχαὶ Ἀπριλίου 1940.

Τὰ αἴτια τοῦ πολέμου τοῦ 1939

— Ἡ Γερμανικὴ ἄποψις —

Περὶ τῆς προελεύσεως τοῦ πολέμου τοῦ 1939 ὑπάρχουν πάλιν, ὅπως καὶ κατὰ τὸν παγκόσμιον πόλεμον τοῦ 1914, δύο ἀπόψεις: ἡ γερμανικὴ καὶ ἡ τῶν ἀντιπάλων τῆς Γερμανίας. Μεταξὺ αὐτῶν ὑπάρχουν βεβαίως καί τινες ἄλλαι ἀπόψεις. Ἐνταῦθα δύναταί τις νὰ διακρίνῃ ἐκ νέου δύο ὁμάδας: τοὺς ἀνθρώπους τους κρίνοντας τὰ πράγματα προκατειλημμένοι καὶ ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἐπιδιώκουν εἰλικρινῶς τὴν ἀλήθειαν. Πιστεύω ὅτι σεῖς, Κύριοι καὶ Κυρίαι, ἀνήκετε εἰς τὴν δευτέραν αὐτὴν χορείαν τῶν ἀνθρώπων. Ἔχετε ἤδη δεχθῆ δύο ὁμιλίας ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος, γενομένας ὑπὸ τῆς ὁμάδος τῶν ἀντιπάλων τῆς Γερμανίας. Οἱ ὁμιληταὶ αὐτοὶ κατέβαλον προσπαθείας ἵνα ἀποδείξουν εἰς ὑμᾶς τὴν εὐθύνην καὶ τὴν ὑπαιτιότητα τῆς Γερμανίας. Σήμερον θὰ σᾶς καταστήσω γνωστὴν τὴν γερμανικὴν ἀντίληψιν τῶν πραγμάτων, ἡ ὁποία ἄνευ προπαγανδιστικῶν διαθέσεων, ἄνευ φραστικῶν καρυκευμάτων, ἀλλὰ διὰ μόνης τῆς ἀναδρομῆς εἰς ὅσον τὸ δυνατὸν πλειότερα γεγονότα θὰ σᾶς καταδείξῃ διαυγῶς τὴν ὑπαιτιότητα τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Γαλλίας.

I.

Εἴμεθα ὑποχρεωμένοι λοιπὸν πάλιν, καθὼς καὶ κατὰ τὸν παγκόσμιον πόλεμον, προκειμένου περὶ τοῦ πολέμου τοῦ 1939 νὰ ἀναφέρωμεν ταὐτοχρόνως μὲ τὰς ἀμέσους ἀφορμὰς τὰ πραγματικὰ ἱστορικὰ αἴτια αὐτοῦ, ἐὰν θέλωμεν νὰ ἀποκτήσωμεν μίαν ἀντίληψιν περὶ τῆς γενέσεως τοῦ πολέμου ἀνταποκριμένην πρὸς τὴν ἀλήθειαν. Τότε, τῷ 1914, ἐλάμβανε χώραν ἡ δολοφονία τοῦ Διαδόχου τῆς Αὐστροουγγαρίας, γεγονὸς ἀπο-

τελέσαν τὴν ἄμεσον αὐτοῦ ἀφορμήν, νῦν, τῷ 1939, προκύπτει τὸ Πολωνικὸν ζήτημα. Ἀνάγκη ὅθεν κατ' ἀρχὴν νὰ ἀπαντήσωμεν εἰς τὸ ἐρώτημα: Εἶναι ἡ Γερμανία ὑπεύθυνος διὰ τὸν πόλεμον τὸν ἐναντίον τῆς Πολωνίας, ἐκ τοῦ ὁποίου ἀπέρρευσεν ὁ πόλεμος κατὰ τῶν Δυτικῶν Δυνάμεων; Οἱ ἀντίπαλοι τῆς Γερμανίας λέγουν: Ναί. Ἡ Γερμανία λέγει: Ὄχι! Κατόπιν τῆς προαναφερθείσης μεθόδου τῆς ἀκολουθησομένης τῷ παρόντι, πρέπει, πρὸς ἐπιβεβαίωσιν τῆς γερμανικῆς ἀπόψεως, νὰ ἐπιληφθῶμεν μιᾶς βραχείας ἀναδρομῆς εἰς τὸ παρελθὸν μέχρι τῶν χρόνων τοῦ παγκοσμίου πολέμου, ἵνα ἐννοήσωμεν τὴν γερμανο-πολωνικὴν διαφορὰν ἀπὸ τῶν πηγῶν αὐτῆς. Πῶς προέκυψεν αὐτὴ ἡ Πολωνία, τὴν ὁποίαν ἡμεῖς οἱ Γερμανοὶ κατόπιν τῆς ἐπαχθοῦς δι' ἡμᾶς εἰρήνης ὀνομάζομεν «Βερσαλλικὴν Πολωνίαν»;

Κατὰ τὸν παγκόσμιον πόλεμον ἡ γερμανικὴ στρατιὰ κατενίκησεν τὸ «ρωσσικὸν ὁδοστρωτῆρα». Διὰ τοῦ αἵματος πολλῶν χιλιάδων Γερμανῶν στρατιωτῶν ἐλευθεροῦται τὸ πολωνικὸν ἔδαφος ἀπὸ τὴν ρωσσικὴν κυριαρχίαν. Ἀνάλογος πρὸς τὴν τότε συμμαχίαν μεταξὺ Γερμανίας καὶ Αὐστροουγγαρίας — ὄχι ἄνευ συνοδείας ποικίλων προστριβῶν καὶ παρεξηγήσεων — συνωμολογήθη μεταξὺ τῶν δύο κρατῶν μία ἀπὸ κοινοῦ διοίκησις τοῦ ὑπὸ κατοχὴν ἐδάφους. Ὅτε, περὶ τὴν 5ην Νοεμβρίου 1916 ἐπέρχεται γεγονός τι τελείως ἀκατανόητον διὰ τὸ πλεῖστον τῶν Γερμανῶν. Αἱ ἡνωμέναι ὑποτελῶς περιοχαὶ ἐγκαθιδρύουν πανηγυρικῶς τὸ ἀνεξάρτητον πολωνικὸν κράτος. Μία προσωπικὴ ἀνάμνησις μοῦ ἔρχεται τώρα κατὰ νοῦν. Ἤμην τότε διπλωματικὸς σύμβουλος εἰς τὴν Γερμανικὴν πρεσβείαν τοῦ Ὄσλο. Ὁ προϊστάμενός μου, ὁ πρεσβευτής, εἰσέρχεται τὸ ἀπόγευμα τῆς 6ης Νοεμβρίου εἰς τὸ γραφεῖον μου καὶ μοῦ δίδει νὰ διαβάσω τὸ τηλεγράφημα, διὰ τοῦ ὁποίου ἐκοινοποιεῖτο ἡ ἀνακήρυξις τοῦ νέου Πολωνικοῦ κράτους, προσθέτων συγχρόνως τὰ ἑξῆς λόγια: «Διαβάσετε — μίαν καλὴν εἴδησιν!» Ἐδιάβασα τὸ τηλεγράφημα καὶ ἐκπλαγείς σφόδρα ἀπήντησα: «Εξοχώτατε δὲν ἠμπορῶ νὰ θεωρήσῳ ἐπ' οὐδενί λόγῳ τὴν εἴδησιν ταύτην ὡς καλήν», Κατόπιν τούτου, ὁ προϊστάμενός μου ἐδοκίμασε νὰ μὲ παρηγορήσῃ ἐκφράζων συγχρόνως τὴν γνώμην ὅτι εἶχα τελείως παρεξηγήσει τὴν μεγάλην ἱστορικὴν σημασίαν τῆς εἰδήσεως, ἡ ἀποκατάστασις

ὅμως ἑνὸς Πολωνικοῦ Κράτους θὰ ἦτο τελείως ἀδύνατος ἄνευ κοινῆς μυστικῆς συνεννοήσεως μετὰ τῆς Ρωσσίας, ἡ εἴδησις αὕτη δὲν ἐσήμαινε τίποτε περισσότερον, τίποτε ὀλιγώτερον ἀπὸ μίαν προειδοποίησιν μιᾶς ἐπικειμένης χωριστῆς εἰρήνης μετὰ τῆς Ρωσσίας, περὶ τῆς ὁποίας πολλὰ ἐφημολογοῦντο τότε εἰς τὰ Σκανδιναυικὰ Κράτη.

Δυστυχῶς ἡ ὄψις τῆς ἀληθοῦς καταστάσεως ἦτο ἐκ βάθρων διάφορος. Ἡ πολιτικὴ τῶν δύο αὐτοκρατοριῶν τῆς Γερμανίας καὶ τῆς Αὐστροουγγαρίας εἶχεν διαπράξει ἓν ὀλέθριον σφάλμα. Ἡ ἰδία ἡ Γερμανικὴ Κυβέρνησις παρέσχε, διαρκοῦντος ἤδη τοῦ πολέμου, διὰ τῆς δημιουργίας τοῦ Πολωνικοῦ Κράτους, εἰς τὰ ὄργανα αὐτοῦ, εἰς πράκτορας καὶ μυστικοὺς ἀπεσταλμένους εἰς τὰς πρωτευούσας τῶν ἀντιπάλων εἰς μεγίστην κλίμακα τὴν ποθητὴν εὐκαιρίαν νὰ παγιώσουν τόσον τὴν κατάστασιν, ὥστε κατὰ τὴν Γερμανικὴν κατάρρευσιν τοῦ 1918 ἡ Κυβέρνησις τοῦ Πολωνικοῦ Κράτους ἠδυνήθη σχεδὸν ἀναμφισβητήτως νὰ καταλάβῃ τὰς ἐκτεταμένας περιοχὰς τῆς Ποζνανικῆς ἐπαρχίας καὶ νὰ ἀποτολμήσῃ τὴν προβολὴν νέων ἀνηκούστων ἀξιώσεων δι' ἄλλας Γερμανικὰς περιοχάς. Ὁ Πολωνοὶ Πολιτικοὶ καθὼς καὶ οἱ Τσέχοι λιποτάκται, οἱ ὁποῖοι ἀπεστάλησαν κατόπιν εἰς Παρισίους, ἵνα συσκεφθοῦν μετὰ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν νικητριῶν δυνάμεων διά τὴν χάραξιν τῶν συνοριακῶν γραμμῶν τῶν νεοϊδρυθέντων κρατῶν, συμπεριεφέρθησαν κατὰ τρόπον ἀνάλογον. Ἐάν θελετε νὰ μάθετε ποτὲ τὶ ἔλαβε χώραν ἐν μέσῳ ἀναριθμήτων πανηγυρικῶν δεξιώσεων, ἐπισήμων γευμάτων καὶ ἑορταστικῶν ἐκδηλώσεων, διαβάσατε τὸ βιβλίον: «Σκαπανεῖς τῆς Εἰρήνης»*). Προέρχεται ἀπὸ τὸν ἔναντι τῆς Γερμανίας ἐχθρικῶς διατεθιμένον ἀνειδήμονα Harold Nicolson, μέλος σήμερον τῆς Βουλῆς τῶν Κοινοτήτων, δίδει ὅμως μίαν ἐπιτυχῆ εἰκόνα, τῶν ῥαδιουργιῶν καὶ τῆς ἀγνοίας μερικῶν ἀνδρῶν, οἱ ὁποῖοι ἀνέλαβον νὰ οἰκοδομήσουν εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ εἰς ὅλον τὸν κόσμον μίαν διαρκῆ εἰρήνην. Ἔτι ὅμως ὀλοθριωτέρα ὅλων αὐτῶν τῶν ἐξαντλητικῶν διὰ τοὺς Ἄγγλους, Γάλλους καὶ Ἀμερικανοὺς ἀπεσταλμένους ἑορτῶν ἦτο ἡ ἐπίδρασις τῶν τότε ἐμφανισθέντων, οὕτως εἰπεῖν

---

*) **„Peace makers“.**

«ἐμπειρογνωμόνων», κυρίως δὲ εἷς ὁ Ἀμερικανὸς Καθηγητὴς Λόρντ καταγόμενος ἐκ τῆς ἐνδοχώρας τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, ὁ ὁποῖος ἐπαρουσιάζετο ὡς γνώστης καὶ εἰδικὸς περὶ τὰ γερμανοπολωνικὰ πράγματα καὶ τοῦ ὁποίου οἱ πλαστογραφημένοι χάρται ἐθεωρήθησαν θεμελιώδεις διὰ τὴν χάραξιν τῶν συνόρων μεταξὺ Γερμανίας καὶ Πολωνίας καὶ ἐχρησιμοποιήθησαν εἰς μεγάλην κλίμακα. Ἕνα ἄλλον Ἀμερικανὸν «ἐμπειρογνώμονα» χρονολογούμενον ἀπὸ τῆς αὐτῆς νεφελώδους ἐποχῆς συνήντησα ἀργότερα ὁ ἴδιος κατὰ τὸ ἔτος 1924 ἐν Οὐασιγκτῶνι, τὸν κ. Μπράουν Σκότт. Ἐκαυχᾶτο ὅτι αὐτὸς ὑπῆρξεν ὁ κυριώτερος συντάκτης τοῦ οὕτω κληθένος πίνακος τῶν χρεῶν τῶν Βερσαλλιῶν, ὁ ὁποῖος διὰ μιᾶς ἐξ ὁλοκλήρου ἱστορικῶς ἐσφαλμένης ἐκθέσεως τῶν πραγμάτων ἀπεδείκνυε τὸ ψεῦδος ἐκεῖνο τῆς ἀποκλειστικῆς ὑπαιτιότητος τῆς Γερμανίας εἰς τὴν γένεσιν τοῦ παγκοσμίου πολέμου. Ἐνθυμοῦμαι ἀκόμη σαφῶς τούς λόγους του: «Ἡ αὐτοκρατορικὴ Γερμανία ἦτο ἕνα ἱμπεριαλιστικὸν καὶ ἐπιθετικὸν Κράτος.» Ὁ ἴδιος ὁ κ. Μπράουν Σκὸττ καὶ πολὺ ἄλλοι Ἀμερικανοὶ ἔτρεφον ἰδιαιτέραν ἀγάπην πρὸς τὴν Γερμανίαν· ὄχι ὅμως πρὸς τὴν Γερμανίαν τοῦ 1871—1914, ἀλλὰ πρὸς τὴν Γερμανίαν τῶν ποιητῶν καὶ φιλοσόφων, τὴν Γερμανίαν τοῦ Σίλλερ καὶ τοῦ Γκαῖτε.

Αὐτὴ ἦτο ἡ ἀτμόσφαιρα ἡ κυριαρχοῦσα ἐν Παρισίοις κατὰ τοὺς μῆνας τῆς προπαρασκευῆς τῆς συνθήκης τῶν Βερσαλλιῶν.

Συνεπεῖς εἰς τὰς διαπραγματεύσεις τὰς ὁποίας διεξήγαγον καὶ πρὸς τὸν ἀντικειμενικόν των σκοπὸν ἦσαν κυρίως εἰπεῖν τρεῖς: οἱ Πολωνοί, οἱ Τσέχοι καὶ ὁ γέρων μισητὴς τῆς Γερμανίας Κλεμανσώ. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν διαπραγματεύσεων μεταξὺ Γερμανίας καὶ Ἀγγλίας, ἓν μέγα μέρος διεδραμάτισαν ἐπίσης τὰ ζητήματα τῆς ἐγγὺς Ἀνατολῆς, τῆς Συρίας, τῆς Ἀραβίας κ.λ.π., καθωρίσθη τελικῶς καὶ ἡ χάραξις τῶν Γερμανοπολωνικῶν συνόρων κατὰ τρόπον ἐπιεικέστερον πλέον διὰ τὴν Γερμανίαν, καὶ τοῦτο διότι ἡ Μεγάλη Βρεττανία ἐφοβεῖτο καὶ ἔν τινι μέτρῳ τὴν πλήρη ἱκανοποίησιν τῶν ἀμέτρων Πολωνικῶν ὀρέξεων. Ἐν πάσῃ περιπτώσει τ' ἀποτελέσματα παρέχουν μίαν πρώτης τάξεως εἰκόνα τῆς πρωτοφανοῦς παραβιάσεως τοῦ Δικαίου, τῆς ἀρχῆς τῆς αὐτοδιαθέσεως τῶν Λαῶν, οὐχ' ἧττον

δὲ τῆς ἀπροκαλύπτου ἀρνήσεως τῆς κοινῆς λογικῆς. Εὑρεῖαι ἐκτάσεις Γερμανικῶν περιοχῶν, ἐν ταῖς ὁποίαις ἡ ὑπεροχὴ τῶν γερμανικῶν πληθυσμῶν δὲν ἐπιδέχεται διαμφισβήτησιν, μετεβιβάσθησαν, κατόπιν δημοσίας καταστρατηγήσεως τοῦ Οὐΐλσωνείου προγράμματος, τὸ ὁποῖον συμφώνως πρὸς τὰ συνομολογηθέντα, θὰ ἀπετέλῃ τὰ θεμέλια μιᾶς διαρκοῦς Εἰρήνης, εἰς τὴν Πολωνίαν. Εἰς ὡρισμένας περιοχὰς διετάχθη ἡ διεξαγωγὴ δημοψηφίσματος. Τ' ἀποτελέσματα τοῦ ὁποίου, παρὰ τὰς μεγάλας δημιουργηθείσας δυσχερείας, ἀπέληξαν ὑπὲρ τῆς Γερμανίας. Ἀκόμη καὶ εἰς τὴν Ἄνω Σιλεσίαν ὅπου τὰ $^2/_3$ τοῦ πληθυσμοῦ ἐξεδηλώθησαν ἀνεπιφυλάκτως ὑπὲρ τῆς Γερμανίας. Μολαταῦτα ἤγαγον καὶ ἐκεῖθεν μίαν ἀπαράδεκτον, αἱμοσταγῆ συνοριακὴν γραμμήν. Ὁ κυριαρχῶν σκοπὸς ἦτο ἡ παροχὴ ὅσον τὸ δυνατὸν μεγαλυτέρου μέρους τοῦ ὑπὸ τῶν Γερμανῶν ἐξαγομένου ἄνθρακος καὶ σιδήρου εἰς τοὺς Πολωνούς, οἱ ὁποῖοι κατὰ τοὺς Γαλλικοὺς ὑπολογισμοὺς θὰ ἀνελάμβανον εἰς τὸ ἑξῆς τὸν ρόλον τοῦ ἀσπόνδου ἐχθροῦ τῆς Γερμανίας. Ἡ συνοριακὴ γραμμὴ διήρχετο διὰ μέσου πόλεων, χωρίων, κτημάτων, ἀνθρακωρυχείων, σιδηροδρομικῶν σταθμῶν. Ἔτι ἄδικος καὶ παράλογος ἦτο ἡ γένεσις μιᾶς εὐρείας πολωνικῆς λωρίδος γῆς, τοῦ κληθέντος διαδρόμου μεταξὺ τῆς Ἀνατολικῆς Πρωσίας τοῦ Ράϊχ καὶ ἡ δημιουργία τῆς οὕτως εἰπεῖν «Ἐλευθέρας Πόλεως τοῦ Δάντσιγ», ἡ ἐκρίζωσις ἄλλαις λέξεσι τῆς πόλεως ταύτης, τοῦ Γερμανικοῦ αὐτοῦ ἐμπορικοῦ κέντρου τοῦ μεσαίωνος ἀπὸ τοὺς κόλπους τοῦ Ράϊχ, γεγονός, τὸ ὁποῖον δὲν ὑστερεῖ κατὰ τίποτε τῶν προηγουμένων.

Μόλις εἶχεν ἡ Πολωνία ἐπιβάλει εἰς τὰ μέχρι τοῦδε γερμανικὰ ἐδάφη τὴν κυριαρχίαν της, ἔγινεν ἐν ἀκαρεῖ μία ὁμαδικὴ μετανάστευσις ἑνὸς καὶ πλέον ἑκατομμυρίου Γερμανῶν διὰ μιᾶς, τὸ ὁποῖον ἐξεριζώθη ἀπὸ τοῦ πατρίου ἐδάφους, ἐγκαταλεῖπον ἐργασίαν καὶ ἰδιοκτησίαν αὐτοῦ. Ἡ ἐναπομείνασα Γερμανικὴ μειονότης ᾐσθάνθη μετ' ὀλίγον βαρεῖαν τὴν χεῖρα τοῦ κυριάρχου ἐπὶ τοῦ τραχήλου της. Σημειωτέον δὲ ὅτι τὰ ἐδάφη αὐτὰ παρεχωρήθησαν ὑπὸ τῶν νικητῶν κατόπιν τοῦ ρητοῦ ὅρου, ὅτι αἱ γερμανικαὶ μειονότητες δὲν θὰ ἐμειονέκτουν κατὰ τίποτε τοῦ πολωνικοῦ πληθυσμοῦ. Αὐτὸ ἦτο ἄλλωστε τὸ καθ' ἑαυτὸ περιεχόμενον καὶ ἡ ἔννοια τῶν ἰδιαιτέρων μεταξὺ τῶν νικητριῶν

Δυνάμεων καὶ τῆς Πολωνίας συμφωνιῶν· ὁ Κλεμανσὼ ἔγκραψε τὸν καιρὸν ἐκεῖνον τὴν περίφημον καταστᾶσαν ἐπιστολὴν πρὸς τὸν πρῶτον Πρόεδρον τῆς Πολωνικῆς Δημοκρατίας Παντερέφσκι, ἵνα τῷ ὑπενθυμίσῃ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἐπισήμως ἀναληφθείσης ὑποχρεώσεως. Ἡ Πολωνία ὅμως ἀπὸ τῆς πρώτης ἤδη ἡμέρας τῆς κυριαρχικῆς της ὑποστάσεως, πολὺ ὀλίγον ἐνδιεφέρετο διὰ τὰ συμπεφωνημένα. Ἡ πολιτικὴ ἡ ἐγκαινιασθεῖσα ἀπέναντι τῶν γερμανικῶν πληθυσμῶν ἦτο μία καὶ συνεχίσθη ἀδιαλείπτως μέχρι τῆς 1ης Σεπτεμβρίου 1939: Ἀπογερμανισμός! Ἡ ἑκάστοτε πολωνικὴ ἀγροτικὴ πολιτικὴ ἐξασκεῖ ἀπαλλοτριώσεις σχεδὸν ἀποκλειστικῶς εἰς βάρος τῶν Γερμανῶν γαιοκτημόνων. Ἡ δρᾶσις τῶν γερμανικῶν σχολείων, ἐκκλησιῶν καὶ τῶν ἱδρυμάτων κοινωνικῆς προνοίας παραβλάπτεται συστηματικῶς, οἱ δὲ Γερμανοὶ πολῖται ἐμειονέκτουν ἀπέναντι τῆς δικαιοσύνης. Ὀλίγον κατ' ὀλίγον τίθεται εἰς ἐνέργειαν ὁ διεθνὴς ἐκεῖνος ὀργανισμός, εἰς τὸν ὁποῖον εἶχεν ἀνατεθῆ ἡ ἐγγύησις τῆς ἀσφαλείας τῶν μειονοτήτων, τὰ συρτάρια τῶν διαφόρων ὑποθέσεων ὀλίγον ἔλειψε νὰ θραυσθοῦν ὑπὸ τὸ βάρος τῶν καθημερινῶς συρρεόντων διαμαρτυριῶν, παραπόνων καὶ καταγγελιῶν τῶν καταπιεζομένων Γερμανῶν. Καθὼς ὅμως εἰς πλῆθος ἄλλων ὑποθέσεων καὶ εἰς αὐτὸν τὸν τομέα ἡ Γενεύη ἀπογοητεύει διὰ τῆς ἀξιοθρηνήτου ἀπραξίας της. Ἡ Γαλλία πάλιν καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα, πρὸς ἔνδειξιν συμπαθείας πρὸς τοὺς Πολωνοὺς φίλους καὶ συμμάχους, ἀρνεῖται πᾶσαν πραγματικὴν βοήθειαν καὶ ἀνακούφισιν. Ὁ σκοπός της ἦτο τόσον φανερὸς ὅσον καὶ ὁ τῆς Πολωνίας. Ἡ Γερμανία καὶ ἡ Πολωνία ἔπρεπε καὶ ἔμελλε νὰ εἶναι ἐχθροὶ εἰς τὸ ἑξῆς, εἰς ἕνα δὲ ἐνδεχόμενον μελλοντικὸν πόλεμον, εἰς περίπτωσιν προσκαίρου ἀποχῆς τῆς Ρωσσίας, ἡ Πολωνία θὰ ἀπετέλει τὸν σύμμαχον ἑνὸς διμετώπου πολέμου ἐναντίου τῆς Γερμανίας.

Ἐνταῦθα μεγάλον ρόλον παίζει τὸ εὐθὺς τεθὲν ἐν ἐνεργείᾳ σχέδιον τοῦ ἐκπολωνισμοῦ τοῦ Δάντσιγ, ὁ ὁποῖος διεξήχθη μὲ ὄχι ὀλιγώτερον πεῖσμα ὑπὸ τῶν Πολωνῶν.

Πόσας φορὰς δὲν ἐδοκίμασεν ἡ Γερμανία εἰς τὸ διάστημα τῶν ἐτῶν μεταξὺ 1919 ἕως 1933 νὰ βελτιώσῃ τὰς συνθήκας διαβιώσεως τῶν γερμανικῶν πληθυσμῶν τῆς Πολωνίας διὰ τῶν περιφήμων μέσων τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν!

Πόσας φορὰς δὲν ἐστάθησαν κατὰ τοὺς πρώτους χρόνους τῆς ἱδρύσεως τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ Δάντσιγ πρῶτον μόνοι, κατόπιν παρὰ τὸ πλευρὸν τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ Ράϊχ, ἐν Γενεύῃ, πρὸ τῆς Τραπέζης τῶν Συνεδριάσεων τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν καὶ ὑπερημμύνθησαν τοῦ δικαίου των! Τὰ ἀποτελέσματα ἦσαν καλλίτερα ἀπὸ κάθε ἄλλην φοράν. Ἡ Πολωνία ἐγκαθιστᾷ παρὰ τὸ στόμιον τοῦ Βιστοῦλα, ἐν Δάντσιγ, εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἀπὸ τὸν πυλῶν τῆς πόλεως μίαν ἀποθήκην πυρομαχικῶν. Δημιουργεῖ εἰς τὴν ἔξοδον τοῦ κόλπου Δάντσιγ τὸν λιμένα τῆς Γδύνια μὲ τὴν δεδηλωμένην αἰτίαν νὰ καταπνίξῃ ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὸ Δάντσιγ ὡς ἐμπορικὸν λιμένα καὶ οἰκονομικὸν συντελεστήν, καὶ πλήρης σαρκασμοῦ παρατηρεῖ κατόπιν νέων διαμαρτυριῶν τοῦ Ράϊχ διὰ τὴν ἄδικον κακομεταχείρησιν τῶν γερμανικῶν πληθυσμῶν ὅτι αἱ πρώην εἰς τὴν Γερμανίαν ἀνήκουσαι περιοχαὶ μετὰ τὰς ἐπιταθείσας βιαίας ὁμαδικὰς ἐκδιώξεις Γερμανῶν, ἀποκτοῦν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον πολωνικὴν ὄψιν. Ὑπὸ τοιαύτην ἀτμόσφαιραν ἀνεπτύχθησαν αἱ γερμανο-πολωνικαὶ σχέσεις εἰς τὸ διάστημα μεταξὺ 1919—1933 εἰς μίαν ἀδιάσπαστον ἅλυσσον ἐξ ἐντάσεων καὶ ἐπιδεινώσεων τῆς καταστάσεως μέχρι κρίσεων καὶ χαλαρώσεων καὶ τἀνάπαλιν. Τὴν 30ήν Ἰανουαρίου 1933 κατελάμβανε τὴν Ἀρχὴν ἡ νέα ἐθνικοσοσιαλιστικὴ Γερμανία. Ὁ Φύρερ κατέληξεν εἰς τὴν ἀπόφασιν νὰ ληφθοῦν τὰ δέοντα μέτρα ἀπὸ τῆς ἰδικῆς του πλευρᾶς, ἵνα πλέον ἅπαξ διὰ παντὸς τεθῇ τέρμα εἰς τὴν ἀνυπόφορον αὐτὴν κατάστασιν. Αἱ γερμανο-πολωνικαὶ σχέσεις ἔπρεπε διὰ μιᾶς ἐθελουσίας ἐνεργείας τῆς γερμανικῆς πολιτικῆς νὰ ἐξαχθοῦν ἐκ τῆς ἐπικινδύνου ζώνης τῶν κρίσεων καὶ τῶν ἐντάσεων εἰς τὴν ὁποίαν μέχρι τοῦδε εὑρίσκοντο. Ἐπρότεινεν εἰς τὴν τότε Πολωνικὴν Κυβέρνησιν μίαν συμφωνίαν φιλικῶν γειτονικῶν σχέσεων, ἡ ὁποία χάρις εἰς τὴν σύνεσιν τοῦ κατ' ἐκείνους τοὺς καιροὺς ἰθύνοντος ἐν Πολωνίᾳ ἀνδρός, ἐπραγματοποιήθη ὑπὸ μορφὴν διακηρύξεως κατὰ τὴν 26ην Ἰανουαρίου 1934. Ἐκ τίνων στοιχείων συνίσταται αὐτὴ ἡ τόσον συχνῶς ἀμφοτέρωθεν ἀναφερθεῖσα συμφωνία;

Πρὸς ἐξομάλυνσιν τῶν διαφορῶν θὰ ἐγένετο χρῆσις εἰς τὸ μέλλον ἀποκλειστικῶς εἰρηνικῶν μέσων. Ἀμφότερα τὰ Κράτη

θὰ κατέβαλλον μίαν εἰλικρινῆ προσπάθειαν νὰ ζήσουν τοῦ λοιποῦ ὡς καλοὶ γείτονες, καὶ ἐρχόμενοι εἰς ἄμεσον ἐπαφὴν θὰ ἐξήταζον ἀπὸ κοινοῦ καὶ ἄνευ τῆς μεσολαβήσεως τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν ἢ ἄλλων τινῶν τρίτων θὰ διηυκρίνιζον καὶ θὰ συνεβίβαζον ἀπ' εὐθείας ὅλα τὰ προκύπτοντα ζητήματα τὰ ἐπιδεχόμενα μίαν διὰ τῆς ὁδοῦ αὐτῆς ἐπίλυσιν. Αὐτὴ ἦτο ἡ πρώτη ἐφαρμογὴ τῆς νέας θεμελιώδους ἀρχῆς τῆς ἐθνικοσοσιαλιστικῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τῆς μὴ συνάψεως σχέσεων ἀλληλεξαρτήσεως διεθνοῦς μορφῆς, ἀλλὰ τῆς ἀμέσου συνεννοήσεως κράτους πρὸς κράτος, καὶ τῆς ἐγκαινιάσοως μιᾶς πολιτικῆς φιλικῆς συνεργασίας. Τοιουτοτρόπως τὰ πράγματα ἐδείκνυον ὅτι ἓν νέον κεφάλαιον ἠνοίγετο εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν σχέσεων Γερμανίας καὶ Πολωνίας. Ὁ τρόπος οὗτος ἐνεργείας τῆς Γερμανίας ἔσχεν εὐμενῆ ἀπήχησιν εἰς τοὺς διεθνεῖς κύκλους. Ἐπὶ τοσοῦτον ὅμως δριμύτεραι ἦσαν αἱ μομφαὶ αἱ ἐκπεμφθεῖσαι ἐναντίον τῆς Γερμανίας κατὰ τὸ 1939 καὶ ὁ ψευδὴς ἰσχυρισμὸς ὁ τεθεὶς ἐν κυκλοφορίᾳ ὅτι δῆθεν ἡ Γερμανία εἶχε μονομερῶς ἐκμηδενίσει τὸ ὡραῖον τοῦτο σύμφωνον ἀπὸ τοῦ 1934 ἤδη, δηλαδὴ τὸ εἶχε καταπατήσει. Τί συμβαίνει μὲ τὸν ἰσχυρισμὸν αὐτόν; Ἄλλωστε θὰ πρέπῃ νὰ ἀναφέρωμεν ἓν ἀναμφισβήτητον γεγονός: ἡ Πολωνία ἅμα τῇ συνομολογήσει τῆς συμφωνίας τοῦ 1934 ἐξηκολούθησε τὴν πολιτικὴν τοῦ ἀπογερμανισμοῦ τῶν γερμανικῶν πληθυσμῶν. Καὶ ἔτι πλέον: Μετεχειρίσθη τὴν συμφωνίαν τοῦ 1934 πρὸς κάλυψιν ἀκριβῶς τῶν ἐνεργειῶν της ἐναντίον τῶν γερμανικῶν πληθυσμῶν καὶ πρὸς ἀμεσωτέραν καὶ ταχυτέραν ἐπιτυχίαν αὐτῶν. Ἐλογάριαζε διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ ὅτι ἡ Γερμανία εἰς τὴν παρακεκινδυνευμένην θέσιν, εἰς τὴν ὁποίαν εὑρίσκετο ἀπέναντι τῶν Δυτικῶν Δυνάμεων δὲν θὰ ἀπετόλμα νὰ καταγγείλῃ τὴν νεοθεσπισθεῖσαν φιλίαν μετὰ τῆς Πολωνίας. Καὶ οὕτω ἡ Πολωνία ἐξεμεταλλεύθη ἀσυνειδήτως τὴν συμφωνίαν μετὰ τῆς Γερμανίας.

Δὲν ἦτο σαφὲς ἀπέναντι τῆς ἀναμφισβητήτου ταύτης ἐξελίξεως τῆς καταστάσεως, ὅτι ἡ Κυβέρνησις τῆς Γερμανίας τοῦ 1939 ἔθετε πρὸ αὐτῆς τὰς ἑξῆς σκέψεις: Ἡ Πολωνία ἀπεκόμισε πολλὰ ὀφέλη ἐκ τῶν βελτιωθεισῶν σχέσεών της μετὰ τῆς Γερμανίας. Ἡ Πολωνία εἰς τὸν δρόμον πρὸς πραγματοποίησιν τοῦ σκοποῦ

της, ἵνα καταστῇ μία μεγάλη Εὐρωπαϊκὴ δύναμις, κατέλαβε προνομιούχους θέσεις χάρις εἰς τὴν ὑπὸ τῆς Γερμανίας οἰκειοθελῶς παραχωρηθεῖσαν θέσιν. Ἡ Πολωνία ἐπέτυχεν ἰδίως διὰ τῆς συμφωνίας της μετὰ τῆς Γερμανίας να καταστῇ αὐτοτελὴς ἀπέναντι τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Μεγάλης Βρεττανίας. Τέλος, ἡ Πολωνικὴ Δημοκρατία χρεωστεῖ εὐγνωμοσύνην εἰς τὴν Γερμανικὴν ἐνέργειαν κατὰ τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1938 ἐναντίον τῆς Τσεχοσλοβακίας, διότι χάρις εἰς αὐτὴν ἔφερεν εἰς πέρας ἄνευ τῆς ἀπωλείας οὐδ' ἑνὸς στρατιώτου τὴν ἐνσωμάτωσιν τῆς μέχρι τοῦδε Τσεχοσλοβακικῆς περιοχῆς τῆς Ὄλσα. Δὲν θὰ ἔπρεπεν ἡ Πολωνία λαμβάνουσα ὑπ' ὄψει τὰ ὀφέλη τὰ ὁποῖα ἐκαρπώθη διὰ τῆς βελτιώσεως τῶν σχέσεών της μετὰ τῆς Γερμανίας νὰ ἐννοήσῃ τὴν σημασίαν μιᾶς εἰρηνικῆς ἀναθεωρήσεως τῆς ἐν τέλει ἀνυποφόρου διὰ τὴν Γερμανίαν καταστάσης ρυθμίσεως τῶν συνόρων τοῦ 1919 καὶ νὰ φανῇ εὐμενὴς πρὸς αὐτήν; Δὲν ἐπρόκειτο ἐνταῦθα περὶ ἑνὸς στοιχειώδους παραδείγματος περὶ τῶν ὑφισταμένων πιθανοτήτων μιᾶς ἀναθεωρήσεως; Ἀντέκειντο μήπως εἰς τὴν τοιαύτην ἐπιθυμίαν περὶ ἀναθεωρήσεως, ὡς ἰσχυρίσθη ἡ Πολωνία, τὰ συμπεφωνημένα κατὰ τὸ 1934; Μηδαμῶς! Ἦτο ἐκ τῶν προτέρων φανερὸν ὅτι ἡ συμφωνία αὕτη δὲν ἐμπεριεῖχεν ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ἐν αὐτῇ τὴν ἀναγνώρισιν τῶν ἀνατολικῶν συνόρων. Ἡ συμφωνία θὰ ἔπρεπε κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον νὰ θέσῃ τὰς βάσεις διὰ τὴν ἐπίλυσιν ὅλων τῶν ἐκκρεμῶν προβλημάτων, συνεπῶς δὲ καὶ τὰ ἐδαφικὰ καὶ κατὰ κύριον λόγον αὐτά. Ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν νέων φιλικῶν σχέσεων καθίστατο ἀπαραίτητος ἡ θᾶττον ἢ βράδιον τακτοποίησις τῶν προβλημάτων τοῦ Δάντσιγ καὶ τοῦ Πολωνικοῦ διαδρόμου. Κατὰ τὴν Γερμανικὴν ὅμως ἀντίληψιν τῶν πραγμάτων, μία τοιαύτη ἀναθεώρησις θὰ ἠδύνατο τότε μόνον νὰ τεθῇ ἐπὶ τάπητος ὅταν κατόπιν ἐτῶν τινων εἰρηνικῆς γειτνιάσεως καὶ συνεργασίας εἶχε δημιουργηθῆ ἡ κατάλληλος ἀτμόσφαιρα. Μήπως ἦτο τοῦτο βιαία γερμανικὴ πρόκλησις; ἢ μήπως ἦτο ἐπιθυμία πρὸς κυριαρχίαν ἐν Εὐρώπῃ; Ἢ μήπως ἓν βῆμα πρὸς ἐπίτευξιν τῆς ἐπιζητουμένης γερμανικῆς κοσμοκρατορίας, συμφώνως πρὸς τὰ προπαγανδιστικὰ φληναφήματα τοῦ Τύπου τῶν πρὸς τὴν Γερμανίαν ἐχθρικῶς διακειμένων κρατῶν.

Ὄχι, ἡ Γερμανία ἤθελε καὶ εἰς αὐτὴν τὴν περίπτωσιν ἁπλῶς καὶ μόνον μίαν μερικὴν ἐπανόρθωσιν τῆς ἀδικίας τοῦ 1919 καὶ θὰ ἦτο πρόθυμος, κατόπιν τῆς ἐκπληρώσεως τῶν ἐπιθυμιῶν της περὶ ἀναθεωρήσεως, νὰ παραιτηθῇ περαιτέρω ἐδαφικῶν ἀξιώσεων, ὅπως εἶχε παραιτηθῆ οἰκειοθελῶς καὶ ὁριστικῶς ἀπέναντι τῆς Γαλλίας σχετικῶς πρὸς τὴν Ἀλσατίαν καὶ τὴν Λωρραίνην.

Τί ὑπενόει ἡ Γερμανία ζητοῦσα τὴν ἀναθεώρησιν ἦτο ἀπὸ μακροῦ πρὸ τῆς ἐκρήξεως τοῦ πολέμου γνωστὸν εἰς τὴν Πολωνίαν. Εἰς ἐπανειλημμένας συνομιλίας, περὶ τῆς σημασίας τῶν ὁποίων δὲν ἐχώρει οὐδεμία ἀμφιβολία, κατὰ τὸν προηγηθέντα τοῦ πολέμου χρόνον, μετεβιβάσθησαν εἰς τὴν πολωνικὴν κυβέρνησιν σαφεῖς ἐξηγήσεις περὶ τῶν γερμανικῶν ἐπιθυμιῶν. Τὴν 24ην Ὀκτωβρίου 1938 τὰς ἀνεκοίνωσε προφορικῶς ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν τοῦ Ράϊχ φὸν Ρίμπεντροπ εἰς τὸν Πολωνὸν πρεσβευτὴν Λίπσκι διὰ πρώτην φορὰν διατυπώνων ἐν συνόψει τὰ ἑξῆς: Τὸ Δάντσιγ θὰ ἐνσωματωθῇ εἰς τὸ Ράϊχ· ἡ Πολωνία ἀποκτᾷ ἐκεῖ ἕνα ἐλεύθερον λιμένα, ἐπὶ πλέον μίαν ἐλευθέραν ζώνην καὶ μίαν ἐγγύησιν διὰ τὴν τοποθέτησιν τῶν πολωνικῶν ἐμπορευμάτων. Μεταξὺ τοῦ Ράϊχ καὶ τῆς Ἀνατολικῆς Πρωσίας θὰ ὑπάρχῃ ἕνας ἐξωεδαφικὸς αὐτοκινητόδρομος καὶ μία σιδηροδρομικὴ γραμμή. Τὰ κοινὰ σύνορα θὰ ἀναγνωρισθοῦν ἑκατέρωθεν καὶ τὸ γερμανοπολωνικὸν σύμφωνον τοῦ 1934 θὰ παραταθῇ κατὰ 10—25 ἔτη.

Τὴν 5ην Ἰανουαρίου 1939 ἐπανέλαβεν ὁ ἴδιος ὁ Φύρερ εἰς τὸν Πολωνὸν ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν Μπὲκ τὰς αὐτὰς προτάσεις. Ὁ Πολωνὸς ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν ἔμαθε τότε ἐκ τοῦ στόματος τοῦ Φύρερ τὴν προσφορὰν τῆς Γερμανίας ὅπως παράσχῃ πανηγυρικῶς ἐγγύησιν διὰ τὰ σύνορα μεταξὺ Πολωνίας καὶ Γερμανίας, συμπεριλαμβανομένου ὁριστικῶς καὶ τοῦ εἰς τὴν πολωνικὴν περιοχὴν παραμένοντος Διαδρόμου.

Τὴν 6ην Ἰανουαρίου 1939 ὁ Γερμανὸς ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν κατέστησε σαφῆ εἰς τὸν Πολωνὸν ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν κατὰ τὴν διάρκειαν διεξοδικῶν καὶ λεπτομερειακῶν συνομιλιῶν τὴν μεγάλην σημασίαν τῆς γερμανικῆς προσφορᾶς.

Τὴν 24ην καὶ 26ην Ἰανουαρίου 1939 ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐπισήμου ἐπισκέψεως ἐν Βαρσοβίᾳ, ὁ Γερμανὸς ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν

ἔθεσεν ἐκ νέου εἰς πρώτην γραμμὴν τὴν ἐπιθυμίαν ταύτην τῆς Γερμανίας ὅπως ἐπιτευχθῇ, συμφώνως πρὸς τὰς προηγουμένως τεθείσας βάσεις, διὰ τῆς ὁδοῦ τῶν διαπραγματεύσεων, μία κατάστασις διαρκοῦς καὶ εἰλικρινοῦς γειτονίας μετὰ τῆς Πολωνίας.

Ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας εἶναι προφανὲς ὅτι οὐδὲ κἂν ἐγεννήθη ζήτημα ἀπορρίψεως τῆς Γερμανικῆς προτάσεως ὑπὸ τῶν Πολωνῶν ἀντιπροσώπων ὡς δῆθεν ἐμπεριεχούσης ἀπόπειραν καταστρατηγήσεως τῆς Πολωνικῆς αὐτονομίας, ἀλλὰ τοὐναντίον συνεζητήθη ἐντὸς φιλικῆς ἀτμοσφαίρας. Οἱ Πολωνοὶ ἀντιπρόσωποι ἐξέφρασαν τοὺς φόβους των ἐπὶ ὡρισμένων ἐνδεχομένων δυσκολιῶν φύσεως ἐσωτερικῆς πολιτικῆς, προσέθεσαν ὅμως ὅτι θὰ ἔπρεπεν ἡ προσφορὰ αὕτη νὰ ἐξετασθῇ λεπτομερῶς καὶ ἀπὸ πάσης ἀπόψεως καὶ ὅτι καὶ ἀπὸ τῆς Πολωνικῆς πλευρᾶς ἐπεθύμουν νὰ λάβῃ χώραν μία τελεσίδικος ἀποσαφήνισις τῶν γερμανο-πολωνικῶν σχέσεων.

Τὴν 21ην Μαρτίου 1939 ἐξητάσθησαν ἐκ νέου κατὰ τὴν διάρκειαν μιᾶς ἰδιαιτέρας διεξοδικῆς συνομιλίας μεταξὺ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν Ρίμπεντροπ καὶ τοῦ πρεσβευτοῦ Λίπσκι αἱ γερμανικαὶ προτάσεις περὶ ἀναθεωρήσεως. Εἰς τὰς μέχρι τοῦδε προτάσεις τῆς Γερμανίας περὶ ἐγγυήσεως ἀνεφέρετο ὡς συμπλήρωμα τοῦ ὅλου σχεδίου ἡ Σλοβακία, διὰ τὸν τελειωτικὸν καθορισμὸν τῶν συνόρων τῆς ὁποίας ἤθελεν ἐγγυηθῇ ἀπὸ κοινοῦ ἡ Γερμανία, ἡ Πολωνία καὶ ἡ Οὐγγαρία, ἵνα κυρωθῇ οὕτω συμβολικῶς ἡ διαρκὴς ἰσχὺς τῆς συνεργασίας των.

Ὄπισθεν ὅλων αὐτῶν τῶν γερμανικῶν προτάσεων καὶ προσφορῶν ἔκειτο ἡ νόμιμος ἐπιθυμία τῆς Γερμανίας, ἵνα κατόπιν τῆς ἀποσαφηνίσεως τοῦ Τσεχοσλοβακικοῦ καὶ τοῦ ζητήματος τοῦ Μέμελ, λάβῃ χώραν κατὰ τὴν αὐτὴν πορείαν τῶν γεγονότων ἄνευ χρονοτριβῆς μία ὁριστικὴ τοποθέτησις τῆς Γερμανο-Πολωνικῆς διαφορᾶς καὶ δοθῇ ἕνα πραγματικὸν τέλος εἰς τὴν «ἐκκαθάρισιν τῶν Βερσαλλιῶν». Ὅθεν εἶναι καθ' ὁλοκληρίαν ἐσφαλμένος κατόπιν τούτου ὁ ἰσχυρισμὸς, ὅτι ἡ Γερμανία ἐπετέθη αἰφνιδίως καὶ βιαίως τὴν 21ην Μαρτίου 1939 κατὰ τῆς Πολωνίας μετὰ ἀπαραδέκτων προκλήσεων. Τὸ ψεῦδος αὐτὸ ἐτέθη ἐν κυκλοφορίᾳ ἀνὰ τὸν κόσμον ὑπὸ τῆς ἰδίας τῆς Πολωνίας τὴν 23ην Μαρτίου 1939

διὰ τῆς μερικῆς ἐπιστρατεύσεως τοῦ στρατοῦ της καὶ τῆς ἐνάρξεως μιᾶς διεθνοῦς προπαγάνδας διὰ τοῦ Τύπου ἐναντίον τῆς Γερμανίας. Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Πολωνίας Μπέκ, ὁ ὁποῖος ὀλίγον καιρὸν πρὶν εἶχεν ἀναγγείλει μίαν τυπικὴν ἐπίσκεψιν ἐν Λονδίνῳ, ἀπέρριψε κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς διελεύσεως του διὰ μέσου τῆς Γερμανίας πρόσκλησιν τοῦ Φύρερ πρὸς συνάντησιν μετ' αὐτοῦ ἐν τῷ σταθμῷ τοῦ Βερολίνου. Δὲν ἤθελε νὰ διαπραγματευθῇ ἐπὶ τῶν βασικῶν ὅρων τῶν Γερμανικῶν προτάσεων. Συνεπὴς πρὸς ταῦτα ἡ Πολωνία ἀπέρριπτε τὴν 26ην Μαρτίου 1939 εἰς τυπικὴν ἀπάντησίν της πρὸς τὴν Γερμανικὴν διακοίνωσιν τῆς 21ης Μαρτίου 1939 τὰς Γερμανικὰς προτάσεις γραπτῶς. Ἐν τῷ μεταξὺ προεκλήθη ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Γαλλίᾳ ἡ ὑπὸ τῆς Πολωνίας ἐπιζητηθεῖσα ἐντύπωσις, ὅτι ἡ δῆθεν ἀχόρταγος Γερμανία ἐστρέφετο ἀπὸ τοῦδε πρὸς τὴν διεύθυνσιν τοῦ προτεκτοράτου Βοημίας-Μοραβίας καὶ τῆς ἀναπροσαρτήσεως τοῦ Μέμελ διὰ βιαίας ἀπειλητικῆς ἐνεργείας καὶ ὅτι θὰ παρεκίνει τὴν Πολωνίαν εἰς ἐδαφικὰς παραχωρήσεις διὰ τῆς παραβιάσεως τῆς αὐτονομίας της.

Τοιαύτη ὑπῆρξεν ἡ Πολωνικὴ τακτικὴ καὶ πολιτικὴ κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἀποφασιστικῶν αὐτῶν ἡμερῶν τοῦ Μαρτίου. Ἡ Πολωνία εἶχε τότε περιεσκεμμένως σιωπήσει ἀπέναντι τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Γαλλίας, ὅσον ἀφορᾷ τὸ ὅτι αἱ γερμανικαὶ προτάσεις τῆς ἦσαν εἰς τὴν πραγματικότητα γνωσταὶ ἤδη ἀπὸ τῆς 24ης Ὀκτωβρίου 1938 καὶ ὅτι ἐπρόκειτο ἀκριβῶς περὶ τοῦ ἀντιθέτου μιᾶς ἀπειλιτικῆς καὶ βιαίας πολιτικῆς, ἀλλὰ περὶ τῆς ἐπαναλήψεως καὶ διευκρινίσεως μιᾶς ἐκφρασθείσης ἐπιθυμίας πρὸς εἰρηνικὴν ἀναθεώρησιν. Ἡ ἀντίδρασις τῆς Πολωνίας ὑπῆρξεν ἡ φαινομενικῶς πανοῦργος, εἰς τὴν πραγματικότητα ὅμως ἐξαιρετικῶς μυωπικὴ ἐκμετάλλευσις τῆς ἀγγλικῆς ἀποδοκιμασίας διὰ τὴν γερμανικὴν εἰσέλασιν εἰς Πράγαν τῆς 15ης Μαρτίου πρὸς ἀπόκτησιν μιᾶς σταθερᾶς βοηθείας ἐκ μέρους τῆς Ἀγγλίας, ἐφ' ὅσον θὰ ἠδύνατο νὰ ἐξασφαλίσῃ αὐτομάτως τὴν σύμπραξιν τῆς Γαλλίας, ὁπότε καὶ ἂν τὴν εἶχεν ἀνάγκην, δοθεισῶν τῶν ἰδιοτροπιῶν τῆς πατροπαραδότου ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τῆς Γαλλίας. Διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ ἐσχημάτισεν ἡ Πολωνία μίαν ὁλοτελῶς ἐσφαλμένην ἀντίληψιν τῶν Εὐρωπαϊκῶν

δυνατοτήτων καὶ τῆς πραγματικότητος τῶν ἀγγλικῶν πραγμάτων. Τότε ἐγένετο, πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν σκοπῶν τῆς ἀγγλικῆς κυριαρχικῆς πολιτικῆς, ἡ κατὰ τὴν 31ην Μαρτίου πρὸς τὸν κ. Μπὲκ ἀπονομὴ τῆς περιφήμου ἀγγλικῆς «ἐγγυήσεως». Αὐτὸ ἦτο τὸ ὀλέθριον διπρόσωπον παιγνίδιον, τὸ ὁποῖον ἐλάμβανε χώραν μεταξὺ Πολωνίας καὶ τῆς ἀγγλικῆς φιλοπολέμου μερίδος. Εἶναι φυσικῷ τῷ λόγῳ καθ' ὁλοκληρίαν ἐσφαλμένος ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς Ἀγγλίας, ὅτι ἐπέδωσε τότε μόνον τὴν ἐγγύησιν ταύτην, ὅτε ἡ Πολωνία εἶχε πλέον ἀπορρίψει τὰς προτάσεις τῆς Γερμανίας, καὶ ὅτι ἑπομένως ἦτο τόσον ὀλίγον ὑπεύθυνος διὰ τὴν ἀπόρριψιν ταύτην, ὅσον καὶ διὰ τὰς ἄλλοτε ἐνεργείας καὶ παραλήψεις τῆς Πολωνίας, πρὸ τῆς δοθείσης ἐγγυήσεως.

Ὑπάρχει εἷς μεταξὺ ὑμῶν, ὅστις νὰ ἐκλαμβάνῃ ὡς πιστευτὸν τὸν ἰσχυρισμὸν αὐτόν; Πῶς θὰ ἦτο δυνατόν! Τὰ γεγονότα ὁμιλοῦν ὄντως μίαν τόσον σαφῆ γλῶσσαν: Ἡ Πολωνία ᾐσθάνετο, κατόπιν τῆς Γερμανικῆς εἰσβολῆς ἐν Πράγᾳ καὶ τῆς αὐστηρᾶς κατακρίσεως ταύτης ἐν Λονδίνῳ καὶ Παρισίοις, ἔμπλεος ἐκ τῆς συμπαθείας τῶν Δυτικῶν Δυνάμεων καὶ ἀσφαλής. Εὑρίσκετο εἰς συνεχεῖς διπλωματικὰς συνεννοήσεις μετὰ τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Γαλλίας καὶ μόνον καὶ μόνον ἐπειδὴ ἐγνώριζε τὰς ἀντιλήψεις τὰς ἐπικρατούσας ἐν ταῖς κυβερνήσεσι αὐτῶν, ἀπέρριψεν, τὴν 26ην Μαρτίου, τὰς μετριοπαθεῖς καὶ λογικὰς ἀπὸ καιροῦ ἤδη γνωστὰς γερμανικὰς προτάσεις κατὰ τρόπον σκαιόν. Ἀντιθέτως, ἡ πλειοψηφία τῶν μελῶν τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως, ἡ ὁποία ἔκλινε πρὸς τὸν πόλεμον, ἐδράξατο μετὰ χαρᾶς τῆς εὐκαιρίας τῆς παρουσιαζομένης ὑπὸ τοῦ ὀλεθρίου αὐτοῦ σφάλματος καὶ τὴν ἐξεμεταλλεύθη, κατὰ τοιοῦτον τρόπον πλάττουσα τὴν κοινὴν γνώμην, οὕτως ὥστε νὰ ὁδηγήσῃ τὴν Ἀγγλίαν καὶ τὸν λαόν της ἓν βῆμα πλησιέστερον πρὸς τὸν πόλεμον ἐναντίον τῆς Γερμανίας. Θὰ ἠδύνατό τις μάλιστα νὰ προχωρήσῃ ἔτι περισσότερον καὶ νὰ εἴπῃ: ὅτι ἡ ἀγγλικὴ φιλοπόλεμος μερὶς ἐπέτυχε τοῦ σκοποῦ της διὰ τῆς δοθείσης εἰς τὴν Πολωνίαν ἐγγυήσεως, ὅπως καὶ οἱ προκάτοχοί των εἰς τὸν παγκόσμιον πόλεμον διὰ τῶν ἀναπυχθέντων μυστικῶν δεσμῶν μετὰ τῆς Γαλλίας, νὰ ὁδηγήσῃ, διὰ φανερῶν αὐτὴν τὴν φορὰν μεθόδων, τὸν ἀγγλικὸν λαόν, χωρὶς καὶ αὐτὸ ὁ ἴδιος νὰ ἐννοῇ κἂν διὰ ποῖον πραγματικῶς λόγον, εἰς τὴν στενό-

χωρον θέσιν, ἐκ τῆς ὁποίας, ἐν δεδομένῃ στιγμῇ, νὰ δύναται νὰ ἀναλάβῃ ἕνα ἀγῶνα ἐναντίον τῆς Γερμανίας.

Οὕτως ἔχει ὄντως, ἄνευ οὐδεμιᾶς προπαγανδιστικῆς διαθέσεως καὶ ἄνευ τοῦ παραμικροῦ ψεύδους, ἡ καταπληκτικὴ πορεία τῶν γεγονότων τῶν προηγηθέντων τῆς ἀγγλικῆς πρὸς τὴν Πολωνίαν ἐγγυήσεως. Καὶ ἡ γνῶσις της εἶναι ἀναμφισβητήτως ἀπαραίτητος διὰ τὴν κατανόησιν τῆς καταγωγῆς τοῦ ἐνεστῶτος Εὐρωπαϊκοῦ πολέμου. Ἄνευ τῆς ἐγγυήσεως τῆς Ἀγγλίας καὶ διὰ μιᾶς εἰλικρινοῦς προσπαθείας τῆς ἀγγλικῆς πολιτικῆς πρὸς ἐπανόρθωσιν τῆς ὑπὸ τῆς ἰδίας αὐτῆς ἀναγνωριζομένης ἀδικίας τῶν Βερσαλλιῶν, τοὐλάχιστον μερικῶς, ὑποθάλπουσα τὰς σχετικὰς εἰρηνικὰς διαπραγματεύσεις ὅσον ἀφορᾷ τὸ ζήτημα τῶν γερμανο-πολωνικῶν συνοριακῶν γραμμῶν, θὰ εἶχε βαδίσει ἡ Πολωνία ἀπὸ τῆς 21ης Μαρτίου ἑ. ἕ. ὁδὸν πολὺ διάφορον. Τότε θὰ εἶχε λυθῆ τὸ δυσχερὲς καὶ λεπτὸν αὐτὸ ζήτημα, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἀναφυῆ περὶ τὰ γερμανο-πολωνικὰ σύνορα ἄνευ τῆς προσφυγῆς εἰς τὰ ὅπλα καὶ ἡ ὅλη ἐξέλιξις τῶν πραγμάτων θὰ εἶχε λάβει ὅλως διάφορον κατεύθυνσιν καὶ ἡ Εὐρώπη θὰ εἶχεν ἀποφύγει τὸν πόλεμον αὐτόν. Τὰ πράγματα ὅμως ἔλαβον αὐτὴν τὴν τροπὴν μετὰ τὴν 31ην Μαΐου: ἡ Πολωνία μετὰ τὴν ἐγγύησιν τῆς Μ. Βρεττανίας κατελήφθη ὑπὸ μεγαλομανίας καὶ ὑπερεκτιμῶσα τὰς πλεονεκτικὰς θέσεις τῆς ἐξωτερικῆς της πολιτικῆς ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ στρατοῦ της ἀφ' ἑτέρου ἔλαβε τὴν ἄγουσαν πρὸς τὸν ὄλεθρον. Τὴν 28ην Ἀπριλίου, διεκήρυσσεν ὁ Γερμανὸς ἀρχηγὸς εἰς τὸν λόγον του εἰς τὸ Ράϊχσταγ συνεπῶς τὸ γερμανο-πολωνικὸν σύμφωνον ὡς μὴ ὑφιστάμενον πλέον—ἡ Πολωνία εἶχεν συνδεθῆ μετὰ τοῦ δεδηλωμένου ἐχθροῦ τῆς Γερμανίας —, προσέθεσεν ὅμως ρητῶς ὅτι καὶ τώρα ἀκόμη ἡ Γερμανία ἦτο πρόθυμος νὰ ἔλθῃ εἰς νέας διαπραγματεύσεις μετὰ τῆς Πολωνίας. Αὐτὸ ἦτο μία προειδοποίησις, ἀλλὰ ἦτο καὶ μία ἐπισήμανσις καὶ μία πρόκλησις πρὸς τὴν Πολωνίαν, ὅπως ἀναμετρήσει τὰς συνεπείας τῆς στάσεώς της.

Ἡ ἀπάντησις τῆς Πολωνίας τόσον ἀναφορικῶς πρὸς τὸ Δάντσιγ, ὅσον καὶ πρὸς τὰς γερμανικὰς μειονότητας ἦτο ἡ ριζικὴ ἐφαρμογὴ ἑνὸς προγράμματος ἀνελεήμονος καταπιέσεως, καταδιώξεως, ἐξοντώσεως. Ὅτε διαρκούσης τῆς ἀνοίξεως καὶ τοῦ θέρους τοῦ 1939, ἤρχισαν νὰ πολλαπλασιάζωνται ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν

αἱ εἰδήσεις περὶ τῶν συμβάντων αὐτῶν ἐν τῷ εὐρωπαϊκῷ τύπῳ, ἡ Γαλλία καὶ ἡ Ἀγγλία ἀντιπαρῆλθον μετὰ κινήματος ἀδιαφορίας. Ἐλαφρᾷ τῇ καρδίᾳ διετύπωσαν καὶ ἔθεσαν εἰς κυκλοφορίαν τὴν ὑπόθεσιν ὅτι «ὡς συνήθως» ἡ γερμανικὴ προπαγάνδα εἶναι ὑπεράγαν ὑπερβολική. Ἐν Λονδίνῳ καὶ Παρισίοις ἐπεδείχθη ἕν μῖγμα κακῆς θελήσεως καὶ πλήρους ἀκατανοησίας ἀπέναντι τοῦ ἐπικινδύνου πυρός, τὸ ὁποῖον ἤρχισε νὰ φλέγῃ τὸ μέρος τοῦτο τῆς Εὐρώπης. Ἠδύνατο ὅμως κανεὶς ἀπὸ τότε νὰ προαισθανθῇ τὴν τρομακτικότητα τῆς ὁποίας μάρτυρες γινόμεθα σήμερον μετὰ τὴν ἔκρηξιν τοῦ πολέμου. Ἡ συμβίωσις ὅθεν Γερμανῶν καὶ Πολωνῶν ἐν τῇ αὐτῇ χώρᾳ κατέστη ἀπολύτως ἀδύνατος, ὅπως κατὰ τὸν παρελθόντα χρόνον εἶχεν ἀποδειχθῆ ἀδύνατος ἡ συμβίωσις Γερμανῶν καὶ Τσέχων.

Ὅσον μακράν, εἰς παρῳχημένας ἐποχάς, καὶ ἂν ξεφυλλίσητε τὴν ἱστορίαν, θὰ εὕρητε σταθερῶς τὰς σχέσεις μεταξὺ Γερμανίας καὶ Πολωνίας ἀποτελούσας ἕνα ἰδιατέρως δυσχερὲς καὶ ἀκανθῶδες πρόβλημα. Καὶ δὲν εἶναι ἀληθῶς οὐδαμῶς γερμανικὴ ἔπαρσις, ἐὰν σᾶς βεβαιώσωμεν ὅτι ὁ πολωνικὸς πολιτισμὸς ὀφείλει πολλὰ εἰς τὸν γερμανικὸν τοιοῦτον. Ἀλλ' ὄχι μόνον ἐπὶ τοῦ πεδίου του πολιτισμοῦ, ἀλλὰ καὶ εἰς ὅλα σχεδὸν τὰ πεδία ὅπου ἐκδηλοῦται ἡ ἀνθρωπίνη δραστηριότης, οἱ Πολωνοὶ ἀκολουθοῦν τοὺς Γερμανούς. Πᾶς ὅστις γνωρίζει πῶς ἔχουν τὰ πράγματα πρὸς ἀνατολάς, γνωρίζει καλῶς καὶ τὸ αἴσθημα κατωτερότητος, τὸ ὁποῖον δοκιμάζει ὁ μέσος Πολωνὸς ἀπέναντι τοῦ μέσου Γερμανοῦ. Καὶ ἀκριβῶς ἐπειδὴ αἰσθάνεται ὁ Πολωνὸς ὑποσκελιζόμενος ὑπὸ τοῦ Γερμανοῦ, ἄφησε κατὰ τοὺς χρόνους τῆς γερμανικῆς πολιτικῆς καὶ στρατιωτικῆς καταπτώσεως εἰς τὰ αἰσθήματα καὶ τὰ ἔνστικτά του ἐλευθέραν διέξοδον, ἐκδηλωθεῖσαν διὰ τῆς γνωστῆς σκαιᾶς καὶ ἀγροίκου συμπεριφορᾶς καὶ τῶν βιαιοτήτων. Ἀκόμη κατὰ τὸ θέρος τοῦ 1939, ὀλίγον πρὸ τῆς κηρύξεως τοῦ πολέμου, ἐσφάγησαν ἑκατοντάδες Γερμανῶν, οἱ ὁποῖοι διὰ τῆς θυσίας τῆς ζωῆς των προσφέραντες τὴν πλουσίαν αὐτὴν ἑκατόμβην κατέστησαν γνωστὸν εἰς τὴν ὑφήλιον τὸ ἀσυμβίβαστον τῶν δημιουργηθεισῶν συνθηκῶν. Καὶ αὐτὸ βεβαίως ὅσον θα εὑρίσκετο ἀκόμη εἰς θέσιν νὰ σχηματίσῃ μίαν δικαίαν ἀντικειμενικὴν περὶ τῆς καταστάσεως γνώμην.

Ἐπιτρέψατέ μοι εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ νὰ κάμω συνοπτικῶς ἀκόμη μερικὰς παρατηρήσεις περὶ τῆς ἱστορικῆς θέσεως τῶν δύο αὐτῶν γειτονικῶν πρὸς τὴν Γερμανίαν σλαυϊκῶν λαῶν. Ὅτε ἄλλοτε ἐκόπαζεν ἡ περίφημος «μετανάστευσις τῶν ἐθνῶν», εὑρέθησαν εἰς τὸν ἠπειρωτικὸν χῶρον τῆς Εὐρώπης, τὸν ὁποῖον ὀρθῶς καὶ δικαίως δυναταί τις νὰ ὀνομάσῃ ζωτικὸν χῶρον τῆς Γερμανίας, τὰ δύο ἀποθραύσματα τοῦ Σλαυισμοῦ, οἱ Πολωνοὶ καὶ οἱ Τσέχοι, τὰ ὁποῖα παρεισέφρησαν τόσον βαθέως ἐντὸς τῆς γερμανικῆς περιοχῆς καὶ εὑρέθησαν καὶ αὐτοὶ κατόπιν ὅλων αὐτῶν τῶν ἱστορικῶν ζυμώσεων καὶ ὀργασμῶν εἰς τοιοῦτον σημεῖον περικυκλωμένοι καὶ περιπεπλεγμένοι ἐντὸς γερμανικοῦ ἐδάφους καὶ Γερμανῶν ἀνθρώπων, ὥστε εἶναι ἀλήθεια ὅτι μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου ἔπρεπε νὰ κυριαρχοῦν εἴτε οἱ Γερμανοί, εἴτε οἱ Πολωνοὶ καὶ οἱ Τσέχοι, τῇ συνδρομῇ λαῶν ἐχθρικῶς πρὸς τὴν Γερμανίαν διακειμένων. Νομίζετε τέλος, ὅτι πρόκειται περὶ ἁπλῆς συμπτώσεως, ἢ περὶ βιαίας ἐκμεταλλεύσεως τῆς ὑπεροχῆς, ὅτι τελικῶς οἱ Τσέχοι συμπεριελήφθησαν εἰς τὴν αὐτοκρατορίαν τῶν Ἁψβούργων ὡς ὑποτελεῖς καὶ ὅτι ἡ Πολωνία διεμοιράσθη μεταξὺ Πρωσίας, Ρωσίας καὶ Αὐστροουγγαρίας; Ὄχι, τὰ ἱστορικὰ γεγονότα μᾶς διδάσκουν ἄλλο τι. Μόνον ἐφ' ὅσον ἡ Πολωνία καὶ ἡ Τσεχοσλοβακία συμμετεῖχον εἰς τὴν ζωὴν καὶ τὸν πολιτισμὸν τῶν γερμανικῶν κρατῶν ἦτο δυνατὸν νὰ γίνῃ λόγος παρ' αὐτοῖς περὶ προόδου καὶ ἐκπολιτισμοῦ. Μόλις ἐστράφησαν ἐναντίον τοῦ μεγάλου γερμανικοῦ ἔθνους, μετὰ τοῦ ὁποίου εὑρίσκοντο πάλαι ποτὲ εἰς στενωτάτους γειτονικοὺς δεσμούς, ἐγένοντο ὑποκείμενα μιᾶς νέας ὀπισθοδρομήσεως ἐντὸς βραχυτάτου σχετικῶς χρονικοῦ διαστήματος. Ἐν ἔτει 1918—1919 ὑπεβλήθησαν τὰ δύο αὐτὰ νεοϊδρυθέντα κράτη εἰς μίαν τεχνητὴν ἐπέκτασιν πέραν τῶν κρατικῶν των ὁρίων καί, ὡς ἐχθροὶ τῆς Γερμανίας κατ' ἐπιταγὴν τῶν νικητριῶν δυνάμεων τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Ἀγγλίας, συμπεριελήφθησαν εἰς τὸν κύκλον τῶν νικητῶν τοῦ πολέμου. Ἤδη 20 ἔτη ἀργότερον, τὸ 1939, κατέδειξεν ἐκ νέου ἡ ἱστορία, ὅτι τόσον οἱ Τσέχοι ὅσον καὶ οἱ Πολωνοὶ εἰς τὸν ἀνταγωνισμόν των ἐναντίον τῆς Γερμανίας ἠδύναντο νὰ διατηρήσουν τὰ κράτη των ἐν μέσῳ Εὐρώπῃ. Διὰ τὰ δύο αὐτὰ ἔθνη εἶχε σημάνει τὸ 1919 ἡ μεγάλη ὥρα. Ὄχι

μόνον ἀνεγνωρίσθησαν ὑπὸ τῶν νικητῶν, ἀλλὰ καὶ τοῖς παρεσχέθη ὑπ' αὐτῶν πᾶσα βοήθεια καὶ ὑποστήριξις, ἵνα ἀνοικοδομήσουν ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον τὰ ἐχθρικὰ πρὸς τὴν Γερμανίαν συστήματα. Ἀπὸ τοῦ 1919 ἕως τὸ 1936 περίπου ἦτο ἡ Γαλλία ἡ στρατιωτικῶς ἐν Εὐρώπῃ κυριαρχοῦσα Μεγάλη Δύναμις, οἱ σύνδεσμοί της δὲ μετὰ τῆς Πολωνίας καὶ τῆς Τσεχοσλοβακίας ἦσαν ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς παλαιᾶς πατροπαραδότου πολιτικῆς τοῦ Ρισελιὲ ἡ βάσις καὶ τὸ κυριώτερον μέσον ὅλων τῶν ἐχθρικῶς πρὸς τὴν Γερμανίαν διακειμένων Δυνάμεων καὶ τῇ ἐπέτρεπον καὶ ἀπὸ τῆς Ἀνατολικῆς Εὐρώπης καὶ ἀπὸ τῆς Κεντρικῆς τοιαύτης νὰ διατηρήσῃ τὴν Γερμανίαν ταπεινὴν καὶ ἀνίσχυρον. Ἡ Ἀγγλία ἄφησε διὰ πολὺν καιρὸν μετὰ τὸν παγκόσμιον πόλεμον ἐλευθερίαν δράσεως εἰς τὴν Γαλλίαν. Ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Ἀγγλίας ἀπὸ τοῦ 1925 μέχρι τοῦ 1929, σὲρ Ὤστεν Τσάμπερλαιν, ἑτεροθαλὴς ἀδελφὸς τοῦ νῦν πρωθυπουργοῦ τῆς Ἀγγλίας, εἶπε κάποτε ἐπὶ παρουσίᾳ μου τὰ ἑξῆς: ὅτι δηλαδὴ ἡ Ἀγγλία δὲν θὰ ἐβάδιζεν οὐδέποτε πρὸς χάριν τοῦ Δάντσιγ ἢ ὁποιουδήποτε ἄλλου ζητήματος ἀναφυησομένου εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Εὐρώπην πρὸς πόλεμον. Συγκρίνατε νῦν τὴν δήλωσιν τοῦ κάθε ἄλλο παρὰ φιλικῶς πρὸς τὴν Γερμανίαν διατεθειμένου πρεσβυτέρου Τσάμπερλαιν πρὸς τὴν στάσιν τοῦ ὑπουργοῦ Ἤντεν, ὅπως προέκυψε σαφῶς ἐκ προσφάτων μυστικῶν πληροφοριῶν Τσέχου διπλωμάτου: Ὁ Ἤντεν ἐχαίρετο κατὰ τὸν Αὔγουστον τοῦ 1938 διὰ τὴν ἐξέλιξιν τῆς καταστάσεως, τὴν ὁποίαν ἐνίσχυεν ἡ Ἀγγλικὴ ἐπέμβασις ἐν Κεντρικῇ Εὐρώπῃ. Αὐτὸ ἦτο ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐβάρυνε κατ' αὔξον μέτρον ἐπὶ τῆς πορείας τῶν εὐρωπαϊκῶν γεγονότων. Ἡ Ἀγγλία εἶχε πάλιν, ὅπως καὶ πρὸ τοῦ παγκοσμίου πολέμου, ἀναλάβει νὰ δώσῃ τὴν κατευθυντήριον γραμμὴν εἰς τὴν πολιτικὴν τῶν Δυτικῶν Δυνάμεων καὶ ἡ ἀνάμιξις τῆς Ἀγγλίας εἰς τὴν ἐξέλιξιν τῶν πραγμάτων ἐν τῇ Κεντρικῇ καὶ Ἀνατολικῇ Εὐρώπῃ, τῆς Γαλλίας περιοριζομένης προθύμως εἰς τὴν ἀκολούθησιν, ὡδήγησε κατὰ κύριον λόγον τὴν Πολωνίαν καὶ τὴν Τσεχοσλοβακίαν εἰς ὑπερεκτίμησιν τῶν δυνάμεών των καὶ τῶν δυνατοτήτων των ἀπέναντι τῆς Γερμανίας καὶ ἀκολούθως εἰς τὸν ὄλεθρον.

Κατὰ τὴν ἄνοιξιν καὶ τὸ θέρος τοῦ 1939 ἡ συμβουλὴ τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Γαλλίας πρὸς τὴν Πολωνίαν ἔχει ὡς ἑξῆς: Ἀπορρίψατε τὴν Γερμανικὴν πρότασιν περὶ ἀναθεωρήσεως καὶ ἐστὲ βέβαιοι ὅτι ἡμεῖς, ἡ Ἀγγλία καὶ ἡ Γαλλία, θὰ σταθῶμεν παρὰ τὸ πλευρόν σας. Μὴ συγκατατεθῆτε εἰς τίποτε ἐξ ὅσων προτείνει πάντα ἡ Γερμανία ἀναφορικῶς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦ Δάντσιγ καὶ τοῦ Διαδρόμου.

Αὐτὸ ὑπῆρξεν οὐσιαστικῶς τὸ χαρακτηριστικὸν τῆς εὐρωπαϊκῆς κρίσεως τοῦ παρελθόντος θέρους. Θὰ πρέπει τώρα νὰ ἀναφερθῶμεν εἰς τὰ ἀλλεπάλληλα γεγονότα τῶν τελευταίων ἡμερῶν τοῦ Αὐγούστου. Ἡ Ἀγγλία παραπέμπει ὁλονὲν εἰς ὡρισμένα διπλωματικὰ τεκμήρια, τὰ ὁποῖα καταδεικνύουν δῆθεν τὴν εὐθύνην καὶ τὴν ὑπαιτιότητα τῆς Γερμανίας ἀκριβῶς ἐκ τῆς στάσεώς της κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας πρὸ τῆς κηρύξεως τοῦ πολέμου. Μεγάλον ρόλον διαδραματίζει ἐνταῦθα ἡ οὕτως εἰπεῖν κυανῆ βίβλος τῆς Ἀγγίας. Ἀλλὰ δὲν πρέπει ὅμως καὶ αὕτη νὰ ψεύδεται ἐπὶ τοῦ ὅτι ὁ Γερμανὸς Ἀρχηγὸς προέβη ἀκόμη καὶ τὴν τελευταίαν στιγμήν, ἐνῷ ἡ κρίσις εὑρίσκετο εἰς ὀξυτάτην φάσιν, ἀλλ' ἀρκετὰ ἐγκαίρως εἰσέτι πρὸς διατήρησιν τῆς εἰρήνης, εἰς νέας θετικὰς προτάσεις πρὸς εἰρηνικὴν διευθέτησιν τῶν προστριβῶν: Τὸ Δάντσιγ θὰ περιέλθῃ εἰς τὴν Γερμανίαν — κατόπιν δημοψηφίσματος εἰς τὸν Διάδρομον — ἡ Γδύνια εἰς τὴν Πολωνίαν καὶ εἰδικὰ πολωνικὰ προνόμια εἰς τὸν λιμένα τοῦ Δάντσιγ. Πῶς ἐδέχθησαν οἱ ἐν Πολωνίᾳ καὶ Ἀγγλίᾳ τὰς προτάσεις αὐτάς; Σήμερον πλέον ἀντιτάσσουν κατὰ πολὺ μικροτέραν κλίμακα τὸ προπαγανδιστικὸν ψεῦδος, συμφώνως πρὸς τὸ ὁποῖον δῆθεν οὔτε τὸ Λονδῖνον οὔτε ἡ Βαρσοβία δὲν εἶχον ἰδέαν περὶ τῆς μεμετρημένης αὐτῆς ὑπὸ τῆς Γερμανίας τεθείσης προτάσεως περὶ διατηρήσεως τῆς εἰρήνης καὶ εἰρηνικῆς συμβιώσεως. Αὐτὸ εἶναι ἁπλούστατα ψευδές. Τὸ διπλωματικὰ τεκμήρια καταδεικνύουν πολὺ μᾶλλον τὰ ἑξῆς: Ἡ Ἀγγλία ὑπεδείκνυε τὴν διατυπωθεῖσαν γερμανικὴν ἀξίωσιν περὶ ἀμέσου ἀποστολῆς εἰς Βερολῖνον ἑνὸς ἐξουσιοδοτημένου Πολωνοῦ ἀντιπροσώπου πρὸς διαπραγματεύσεις καὶ ἐπεξεργασίαν τῆς γερμανικῆς προσφορᾶς, ὡς ἀπερίσκεπτον. Δὲν τὸ ἐθεωροῦσε δὲ εὐνοϊκὸν πρὸς τὰς περιστάσεις. Ὁ πρεσβευτής της ἐν Βαρσοβίᾳ εἶχεν ἐκτὸς τούτου

ἀρνηθῇ νὰ ἐπιδώσῃ τὰς ἐκ Λονδίνου μεταβιβασθείσας ἐπεξηγήσεις διὰ τὸ ἀπὸ 29ης Αὐγούστου γερμανικὸν ὑπόμνημα, τὸ διαβιβασθὲν πρὸς τὴν Πολωνικὴν Κυβέρνησιν μὲ τὴν ἐξόχως χαρακτηριστικὴν δικαιολογίαν, ὅτι ἡ Βαρσοβία εἶχεν ἤδη ἀπορρίψει τὰς μεμετρημένας προτάσεις τῆς Γερμανίας ἀπὸ 21ης Μαρτίου καὶ ὅτι αἱ ἐνεστῶσαι δὲν θὰ ἀπέβαινον, φυσικῷ τῷ λόγῳ, ἀποτελεσματικαί. Πρὸς παντὸς ὅμως δεικνύει ἀκριβῶς ἡ μελέτη τῶν ὑπὸ τῆς ἰδίας τῆς Ἀγγλίας δημοσιευθέντων διπλωματικῶν τεκμηρίων, ὅτι κάθε ἄλλο παρὰ μίαν ἀληθῆ νόμιμον μεσολάβησιν ἐξήσκησεν αὕτη. Ἡ ἀσαφὴς καὶ διφορούμενος στάσις της εἶχε μᾶλλον ἕνα σκοπόν, νὰ παρεμποδίσῃ τὴν ἐπιτυχίαν ἀμέσων γερμανο-πολωνικῶν διαπραγματεύσεων. Διὰ ποῖον λόγον ἀνέλαβεν ἡ Ἀγγλία τὴν στάσιν ταύτην; Διότι κατόπιν τῆς μεγαλειώδους καὶ κομπορρήμονος ἀναγγελίας τῆς συνδρομῆς ἔπρεπε νὰ φοβῆται, ὅτι μία σώφρων μεταστροφὴ τῆς Πολωνίας πρὸς διατήρησιν τῆς εἰρήνης, θὰ ἐμείωνεν ἔτι σημαντικώτερον τὸ γόητρον τῆς Ἀγγλίας ἀπέναντι τοῦ κόσμου. Δυστυχῶς ἡ στάσις αὕτη τῆς Ἀγγλίας ἐνίσχυσε δεόντως, κατὰ τὰς τελευταίας ἀποφασιστικὰς ἡμέρας, τὴν πολωνικὴν κυβέρνησιν εἰς τὴν ἀποτύφλωσιν καὶ ἀδιαλλαξίαν της. Ἐγνώριζε δὲ, ἐκτὸς τούτου, καὶ τὰς γερμανικὰς προτάσεις, αἱ ὁποῖαι μετεβιβάσθησαν εἰς τὴν ὁριστικήν των μορφὴν ὑπὸ τοῦ πρεσβευτοῦ Χέντερσον, ὄχι μόνον πρὸς τὸ: Λονδῖνον, ἀλλ' ἐν τάχει καὶ πρὸς τὸν συνάδελφόν του ἐν Βαρσοβίᾳ καὶ πρὸς τὸν Πολωνὸν ἐν Βερολίνῳ ἀντιπρόσωπον. Καθ' ὅλον τὸ ἀπόγευμα τῆς τελευταίας εἰρηνικῆς ἡμέρας, τῆς 31ης Αὐγούστου δηλαδή, ἐλειτουργοῦσε συνεχῶς τὸ τηλέφωνον μεταξὺ τοῦ ἐν Βερολίνῳ Πολωνοῦ πρεσβευτοῦ καὶ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Πολωνίας. Φαντάζεται ἴσως κανεὶς ὅτι αἱ συνομιλίαι αὐταὶ ἀφεώρων τὸν καιρὸν ἢ ἄλλην τινὰ ὑπόθεσιν καθημερινῆς φύσεως; Τὸ ἀργότερον ἀπὸ τῆς 29ης Αὐγούστου, ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν διεβίβασε τὸ ὑπόμνημά του ὁ Φύρερ πρὸς τὸν πρεσβευτὴν Χέντερσον, ἤξευρεν ἡ Ἀγγλία καὶ ἑπομένως καὶ ἡ Πολωνία, ὅτι αἱ παροῦσαι γερμανικαὶ ἀξιώσεις ἤρχοντο εἰς ἐνίσχυσιν τῶν ἀπὸ 21ης Μαρτίου σχετικῶς πρὸς τὸ Δάντσιγ, τὸν Διάδρομον καὶ τὴν προστασίαν τῶν γερμανικῶν μειονοτήτων, διατυπωθεισῶν. Ἀκόμη λοιπὸν καὶ ἐὰν ἡ ἀγγλικὴ διπλωματία

ἐν Λονδίνῳ καὶ Βαρσοβίᾳ ἠπατήθη ἢ παρεσύρθη, ὤφειλεν ἡ Βαρσοβία νὰ γνωρίζῃ τὴν 31ην Αὐγούστου ὅτι θὰ ἐπαίζοντο τώρα πλέον «ὅλα δι' ὅλα», μὲ ἄλλους λόγους ὅτι ἐτίθετο ἤδη ζήτημα πολέμου ἢ εἰρήνης, ἡ Βαρσοβία δὲ τὸ ἤξευρεν ἀσφαλῶς πολὺ καλῶς! Ἡ φωνὴ τῆς Πολωνίας ἤχησε μόνον πρὸς ἐπεξήγησιν τῆς γενικῆς κινητοποιήσεως καὶ εἰς μίαν ἀνὰ τὸν κόσμον κοινοποίησιν, ὅτι αἱ γερμανικαὶ προτάσεις ἦσαν «ἀδιάντροποι» καὶ ὅτι εἶναι αὐτονόητον ὅτι δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν!

Οὕτως εἶναι τις ἠναγκασμένος νὰ καταλήξῃ εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι ἡ μοναδικὴ πρόθεσις τῆς ἀγγλικῆς πολιτικῆς, ὅταν αὕτη ἐξήγγειλεν ἀπερισκέπτως καὶ ψευδῶς τὴν προθυμίαν τῆς Πολωνίας πρὸς διαπραγματεύσεις μετὰ τῆς Γερμανίας, ἡ ὁποία δὲν ἦτο πραγματικῶς παρὰ πρόθεσις παρατάσεως τῶν διαπραγματεύσεων καὶ συγχρόνως περιορισμὸς τῶν γερμανικῶν ἀξιώσεων εἰς ἐπουσιώδη ζητήματα. Ἡ Πολωνία δὲν ἤθελεν ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ νὰ συγκατανεύσῃ εἰς μίαν ἐπιστροφὴν τοῦ Δάντσιγ εἰς τὸ Ράϊχ καὶ εἰς τὴν κατασκευὴν δρόμου συνδέοντος τὸ Ράϊχ μετὰ τῆς Ἀνατολικῆς Πρωσίας, πολλῷ δὲ ἧττον τὴν διεξαγωγὴν δημοψηφίσματος ἀποφαντικοῦ περὶ τῆς τύχης τοῦ Διαδρόμου καὶ τελικὴν προστασίαν τῶν γερμανικῶν πληθυσμῶν, ἐφ' ὅσον ὅλον τὸ σύστημα τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τῆς Πολωνίας κατὰ τὸν Μάρτιον τοῦ ἔτους αὐτοῦ ἐβασίζετο ἐπὶ τῆς διαφωνίας της ταύτης.

Διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἐδόθη τὸ ἀνώτατον ὅριον εἰς τὰς γερμανικὰς πιθανότητας πρὸς διαπραγματεύσεις. Κατὰ τὴν τελευταίαν ταύτην ἑβδομάδα τοῦ θέρους ἐγένετο σαφὴς πρὸς τὴν Γερμανίαν ὅλος ὁ κίνδυνος μιᾶς στρατιωτικῆς μετὰ τῆς Ἀγγλίας συμμαχίας τῆς Πολωνίας.

Κατόπιν τῶν κειμένων εἰς τὸ ἀγγλο-πολωνικὸν σύμφωνον παροχῆς βοηθείας, ἡ Πολωνία ἔλαβε τὴν ὑπόσχεσιν ὅτι ὅταν θὰ ἔκρινεν ἑαυτὴν ἐπαπειλουμένην καὶ τὴν ἀνάληψιν τῶν ὅπλων ὡς δεδομένην, τότε θὰ κατήρχετο αὐτομάτως ἄνευ συζητήσεων καὶ συμβουλῶν καὶ ἄνευ ἀνασκοπήσεως τῆς καταστάσεως ἡ Ἀγγλία μεθ' ὅλης τῆς δυνάμεώς της παρὰ τὸ πλευρὸν τῆς Πολωνίας, ἡ δὲ Γαλλία θὰ ἠκολούθει τοὺς δύο στρατούς. Οὕτω προέκυψε κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ Αὐγούστου ζωτικώτατον ἐνδιαφέρον ἐκ μέρους τῆς Γερμανίας ἵνα δημιουργηθῇ μία σαφὴς

θέσις τῆς καταστάσεως. Ἡ Γερμανία ἔπραξε τὸ πᾶν ἵνα ἐξαντλήσῃ μέχρι τελευταίας πάσας τὰς πιθανότητας πρὸς εἰρηνικὴν διευθέτησιν. Καὶ εἰς τὸ κορύφωμα τῆς κρίσεως δὲν ἀπέστειλε τελεσίγραφον πρὸς τὴν Πολωνίαν, εἶχεν ὅμως γνωστοποιήσει κατὰ τρόπον κατηγορηματικὸν τὰς κατὰ τὴν ἄποψίν της μόνας πιθανὰς βάσεις διὰ περαιτέρω διαπραγματεύσεις μετὰ τῆς Πολωνίας. Ἀνέμενεν ἐπὶ δύο ὁλοκλήρους ἡμέρας τὸν ζητηθέντα πληρεξούσιον Πολωνὸν ἀντιπρόσωπον. Ὁ ἀντιπρόσωπος αὐτὸς δὲν ἐνεφανίζετο, ἐνῷ συγχρόνως ηὔξανον τὰ ἐπεισόδια εἰς τὰς παραμεθορίους περιοχάς, οἱ πυροβολισμοὶ πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῶν γερμανικῶν περιοχῶν καὶ οἱ φόνοι Γερμανῶν κατοίκων. Ἐὰν ποτὲ ἓν ἔθνος προσήγαγε τὴν ἰδίαν του καταστροφὴν διὰ τῆς μεγαλομανίας του καὶ τῆς προκλητικότητός του ἀπέναντι ἰσχυροῦ γείτονος, αὐτὸ θὰ εἶναι ἡ Πολωνία. Μεγαλομανία; Θέλετε νὰ μάθετε τί ἐστὶ Πολωνικὴ μεγαλομανία. Τὸ θέρος τοῦ 1915, διαρκοῦντος τοῦ παγκοσμίου πολέμου, μοῦ ἔδειξεν ἕνας φίλος μου, ὁ ὁποῖος διέμενεν εἰς τὴν τότε ὑπὸ γερμανικὴν κατοχὴν διατελοῦσαν Βαρσοβίαν, μίαν μουσικὴν σύνθεσιν, τὴν ὁποίαν εἶχεν εὕρει εἰς μουσικὸν κατάστημα τῆς Βαρσοβίας: ἐπρόκειτο περὶ τοῦ ἐμβατηρίου τῆς εἰσόδου τῶν πολωνικῶν στρατευμάτων εἰς Βερολῖνον, συντεθειμένου ὑπὸ τοῦ κ. Παντερέφσκι, τοῦ περιφήμου δεξιοτέχνου πιανίστα, ὁ ὁποῖος ἐπρόκειτο ἀργότερον νὰ καταστῇ Πρόεδρος τῆς Πολωνικῆς Δημοκρατίας. Εἰς τὸ ἐξώφυλλον ἀπεικονίζετο ἡ πύλη τοῦ Βρανδενβούργου ἐν Βερολίνῳ, διὰ μέσου τῆς ὁποίας διήρχοντο τὰ πολωνικὰ στρατεύματα. Κατὰ τὸ θέρος τοῦ 1939, Πολωνοὶ στρατηγοὶ καὶ πολιτικοὶ ἔκαμον αἱμοσταγεῖς ὁμιλίας περὶ τῆς ἐπικειμένης μάχης παρὰ τὸ Βερολῖνον . . . . . !

Πρόκλησις! Ἡ Πολωνία ἐγνώριζε τὸ ἐπικίνδυνον τῆς θέσεώς της. Θὰ ἠδύνατο νὰ παρακολουθήσῃ τὴν γερμανικὴν ἐξέλιξιν ἀπὸ τοῦ 1933 ἐκ τοῦ πλησιεστέρου καὶ ἀσφαλεστέρου δυνατὸν καὶ ὅλων τῶν συμπαρομαρτούντων παραγόντων. Οἱ πολιτικοί της ἐγνώριζον καλῶς τί ἔπραττον ὅτε ἀπέρριπτον τὰς γερμανικὰς ἀξιώσεις ἀπὸ τῆς ἀνοίξεως μέχρι τῆς τελευταίας στιγμῆς, ὅτε δὲν ἐφρόντισαν νὰ θέσουν τέρμα εἰς τοὺς φόνους τῶν Γερμανῶν ἐπὶ πολωνικοῦ ἐδάφους, ὅτε ὥπλιζον τὸν ἐργατικὸν πληθυσμὸν

τῶν βιομηχανικῶν περιοχῶν ὅπως εἰς τὰς ἐξεγέρσεις τοῦ 1919/20 καὶ ἄφηναν ἐλευθέρας τὰς φοβερὰς ὠμότητας. Ἄφηναν τὰ γεγονότα νὰ ὁδηγήσωσι πρὸς τὸν πόλεμον. Ἐπίστευον ἀκόμη ὅτι θὰ ἦσαν εἰς θέσιν νὰ κατευθύνωσι τὴν ἐπίθεσιν καὶ πρὸ παντὸς ὅτι ἡ Γερμανία, εὑρισκομένη ἐντὸς ὀλίγου ὑπὸ τὸ βάρος τῶν ἐπιθέσεων τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Ἀγγλίας πρὸς Δυσμάς, θὰ περιεπλέκετο κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε ἡ πολωνικὴ νίκη πρὸς Ἀνατολὰς ἔπρεπε νὰ θεωρηθῇ ἀπὸ τοῦδε πλέον βεβαία. Κατόπιν τούτου ἐξαπέλυσε τοὺς φόνους, τὰς διαρπαγὰς καὶ τοὺς διωγμοὺς ἐπὶ τῶν γερμανικῶν πληθυσμῶν καὶ ἐπὶ τῶν κατοίκων τῆς γερμανικῆς παραμεθορίου. Εἰς τὸ διάστημα μεταξὺ 25ης ἕως 31ης Αὐγούστου ἔλαβον χώραν οὐχὶ ὀλιγώτεροι τῶν 44 ἐμπρησμῶν καὶ ἄλλων βιαιοπραγιῶν. Ἐξηναγκάζετο δηλαδὴ κατὰ τὸν τρόπον αὐτὸν ἡ Γερμανία εἰς ἐπέμβασιν πρὸς κατάπαυσιν αὐτῶν. Οὕτω ἀποκτοῦσεν ἡ Πολωνία τὸν ἐπιθυμητὸν πόλεμον. Ἡ ἱστορία ὅμως ἔπαιξεν ἓν σκληρὸν παιγνίδιον εἰς βάρος της. Ὅπως θὰ ἔπρεπε νὰ περιμένῃ τις, ἡ βοήθεια τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Γαλλίας δὲν ἀπεστάλη ποτέ. Εἶναι γνωστὸν ὅτι ὁ Πολωνὸς ἀρχιστράτηγος εἶχεν ἤδη ἀπὸ τῆς δευτέρας ἡμέρας προβλέψει τὴν μὴ δυνατότητα ἀποσοβήσεως τῆς ἥττης τοῦ πολωνικοῦ στρατοῦ. Ἤθελε μάλιστα νὰ συνάψῃ εἰρήνην, ὅταν νέαι ὑποσχέσεις ἀμέσου παροχῆς βοηθείας ἐκ μέρους τοῦ Λονδίνου καὶ τῶν Παρισίων τὸν ἀπέτρεψαν. Ἡ δευτέρα αὕτη ἡμέρα τοῦ πολέμου ἦτο καὶ ἀπὸ ἄλλης ἀπόψεως μοιραία διὰ τὴν Πολωνίαν. Αἱ προτάσεις μεσολαβήσεως τοῦ Μουσολίνι πρὸς εἰρηνικὴν διακανόνισιν, ἤτοι: ἀνακωχὴ καὶ διαπραγματεύσεις, ἐγένοντο δεκταὶ ὑπὸ τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Γερμανίας. Ἡ Ἀγγλία ὅμως τὰς ἀπέρριψεν. Ἐφ' ὅσον παρέμενον γερμανικὰ στρατεύματα ἐπὶ πολωνικοῦ ἐδάφους, δὲν ἦτο διατεθειμένη νὰ διαπραγματευθῇ μετὰ τοῦ δῆθεν «εἰσβολέως».

Ἤδη, περαίνων τὸ τμῆμα τοῦτο τὸ βιβλίου μου, θὰ ἐπεθύμουν νὰ ρίψω μίαν φορὰν ἀκόμη ἀναδρομικῶς τὸ βλέμμα ἐπὶ τῶν γεγονότων αὐτῶν καὶ νὰ εἴπω συγκεφαλαιώνων: Ἀπὸ τοῦ 1919 ἦτο πλέον ἐκτὸς τῆς Γερμανίας καὶ τῆς Πολωνίας καὶ εἰς πολλοὺς ἄλλους ἀνθρώπους σαφές, ὅτι ἡ συμφώνως πρὸς τὴν συνθήκην τῶν Βερσαλλιῶν τακτοποίησις τῶν συνοριακῶν ζητημάτων δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἀνθέξῃ εἰς τὴν παρέλευσιν τοῦ χρόνου. Οὐδεὶς ἁρμο-

διώτερος τοῦ Γάλλου στρατάρχου Φὸς διὰ νὰ εἴπῃ, δεικνύων ποτὲ εἰς ἐπισκέπτην του ἐπὶ τοῦ χάρτου τῆς Εὐρώπης τὸν πολωνικὸν Διάδρομον καὶ τὸ Δάντσιγ, ὅτι εἰς τὸ μέρος τοῦτο θὰ προκληθῇ ὁ σπινθήρ, ὁ μέλλων νὰ ἀναφλέξῃ τὴν Εὐρώπην. Δὲν ἦτο προφανές, ὅτι τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ ἀνεπήδα μία μεγάλη καὶ ἰσχυρὰ Γερμανία, ἡ Γερμανία αὕτη, ὅπως καὶ κάθε ἄλλο κράτος ἐπὶ τῆς ὑδρογείου ἔχον συνείδησιν ἑαυτοῦ, θὰ κατέβαλλε πᾶσαν προσπάθειαν ἵνα βελτιώσῃ τὰς ἀφορήτους συνθήκας τὰς δημιουργείσας περὶ τὰ σύνορά του; Ὅσον ἀφορᾷ δὲ τὴν πόλιν Δάντσιγ, ὀφείλομεν νὰ εἴπωμεν ὅτι αὕτη ὑπῆρξεν ἀνέκαθεν μέχρι «μυελοῦ ὀστέων» γερμανική. Ὁποιοσδήποτε Γερμανὸς ἀποκρούει τὴν χρῆσιν ταχυδακτυλουργιῶν περὶ τὰ ἱστορικὰ γεγονότα, ὅπως ἀπεπειράθησαν νὰ κάμουν ἀπὸ τῆς πολωνικῆς πλευρᾶς πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ πολωνικοῦ χαρακτῆρος τῆς πόλεως. Τὸ ὅτι τὸ Δάντσιγ διετέλεσε κατὰ καιροὺς ὑπὸ πολωνικὴν δικαιοδοσίαν ἔχει τόσον μικρὰν σχέσιν μὲ τὸν γερμανικὸν χαρακτῆρα τῆς ἀρχαίας γερμανικῆς πόλεως, ὅσον τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ καλὴ μεκλεμβουργικὴ πόλις Βίσμαρ διετέλεσε κάποτε ἐπὶ μακρὸν ὑπὸ σουηδικὴν κατοχὴν καὶ ὅτι ἡ Σουηδία ἀκόμη μέχρι τοῦ αἰῶνος μας διετήρει ὡρισμένα δικαιώματα. Γενικῶς ἰσχύει διὰ τὰς κακῶς ὑπὸ τῆς Πολωνίας ἀξιουμένας καὶ νῦν καταστάσας γερμανικὰς περιοχὰς ὅτι ἤλλαξαν κατὰ τὴν διάρκειαν παρελθόντων αἰώνων κύριον καὶ ὅτι διετέλεσαν μάλιστα καὶ ἕνα διάστημα ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τῆς Πολωνίας, ἀλλ' ὅτι αὗται ὑπῆρξαν κατ' ἀρχὴν γερμανικαὶ καὶ ὅτι ὅλος ὁ πολιτισμός των ἕλκει τὴν καταγωγήν του ἀπὸ τὴν Γερμανίαν καὶ ὅτι ἐσχάτως, κατόπιν τῆς καταρρεύσεως τοῦ Πολωνικοῦ Κράτους, διεβίωσεν ἐπὶ 150 ἔτη εἰς τοὺς κόλπους τῆς Γερμανίας.

Οὕτως ἔχει τέλος ἡ γερμανικὴ ἀντίληψις σχετικῶς πρὸς τὴν προέλευσιν τοῦ γερμανο-πολωνικοῦ πολέμου: Παραπλεύρως πρὸς τὴν μεγαλομανίαν καὶ ἀποτύφλωσιν τῆς πολωνικῆς κυβερνήσεως, πταίει ἡ κυριαρχικὴ πολιτικὴ τῆς Ἀγγλίας, τῆς Γαλλίας δυστυχῶς ἀκολουθούσης ρόλον ἐντελοῦς ἐξαρτήσεως, διὰ τὴν μὴ ἀποφυγὴν γερμανοπολωνικῆς ἐνόπλου ρήξεως. Διαπραγματεύσεις βασιζόμεναι ἐπὶ τῶν γερμανικῶν προτάσεων ἦσαν καὶ ἀμέσως πρὸ τοῦ

πολέμου δυναταί. Σᾶς ἐξέθεσα λεπτομερῶς τὰς προτάσεις τὰς λαβούσας χώραν ἐκ μέρους τῆς Γερμανίας καὶ φαντάζομαι ὅτι θὰ συμφωνήσητε μαζί μου ἐπὶ τοῦ ὅτι ἡ Πολωνία δὲν ἤθελεν ὑποστῇ οὐδεμίαν οὐσιώδη ἀπώλειαν, θὰ διετήρει πλήρως τὴν αὐτονομίαν καὶ τὴν κυριαρχίαν της, ἐνῷ ἀντιθέτως θὰ ἐξησφάλιζε τὸ μέλλον καὶ τὴν ἡσυχίαν της.

Νῦν, ἡ Πολωνία, χάριν ἰδικῆς της καὶ ξένης ὑπαιτιότητος, ἀπώλεσε τὴν ὑπόστασίν της καὶ ἐπανελθοῦσα εἰς τὴν πρὸ τοῦ 1919 μορφήν, ἐξηφανίσθη διὰ παντὸς — ἡ προσεχὴς Πολωνία θὰ εἶναι κράτος ριζικῶς διάφορον!

II.

Ἐρχόμεθα τώρα εἰς τὴν σπουδαιοτέραν καὶ πλέον γενικὴν ἐρώτησιν: πῶς ἐφθάσαμεν εἰς τὴν κήρυξιν τοῦ πολέμου μεταξὺ Γερμανίας καὶ Ἀγγλίας καὶ ταὐτοχρόνως εἰς τὸν πόλεμον μεταξὺ Γερμανίας καὶ Γαλλίας.

Τὰ ἀγγλικὰ ἐπιχειρήματα εἶναι, ὡς γνωστὸν, τὰ ἑξῆς: ἡ Γερμανία βασίζει τὴν πολιτικήν της ἐπὶ τῆς βίας. Δὲν τηρεῖ τὰς διεθνεῖς συμφωνίας — ὁ Φύρερ ἐπανειλημμένως δὲν ἐτήρησε τὸν λόγον του — ὅλον τοῦτο τὸ διάστημα πρέπει νὰ ἐκμηδενισθῇ — δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ζήσῃ κανεὶς μαζὺ μὲ αὐτὸ εἰρηνικὰ — μόνον ἡ Ἀγγλία ἐγγυᾶται τὴν ἀνεξαρτησίαν τῶν ἄλλων κρατῶν καὶ κυρίως τῶν μικρῶν κρατῶν, τὴν εἰρήνην, τὸν πολιτισμόν, τὸν ἀνθρωπισμόν, τὴν δικαιοσύνην κ. τ. λ. — μόνον μὲ τὴν νίκην τῆς Ἀγγλία εἶναι δυνατὸν νὰ δημιουργηθῇ μία νέα καὶ καλλιτέρα Εὐρώπη.

Τὰ γαλλικὰ ἐπιχειρήματα εἶναι περίπου τὰ αὐτὰ, καὶ δὲν ἀξίζει νὰ παραθέσωμεν τὴν ἁπλῶς ἠλλοιωμένην φρασεολογίαν των, τὴν ὁποίαν σκοπίμως ἔχουν κάμει διάφορον τῆς ἀγγλικῆς.

Μεμονωμένοι Πολωνοὶ ἀντιπρόσωποι, οἱ ὁποῖοι ἐμφανίζονται ἀκόμη, ἐξηγοῦν τὴν γένεσιν τοῦ πολέμου, σχετικῶς μὲ τὴν στρατιωτικήν των καταστροφήν, ἁπλῶς καὶ μόνον ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ πρωσσικοῦ «μιλιταρισμοῦ», ὁ ὁποῖος ἐπανεγεννήθη ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ Ἀδόλφου Χίτλερ καὶ ὁ ὁποῖος πρέπει τώρα νὰ καταστραφῇ ἅπαξ διὰ παντός.

Ὁποία εἶναι ἡ Γερμανικὴ ἐξήγησις; Νῦν ὅπως καὶ ἄλλοτε εἰς τὴν ἱστορίαν, δοκιμάζει ἡ Ἀγγλία νὰ δημιουργήσῃ ὅσον τὸ δυνατὸν μεγαλύτερον συνασπισμὸν ἐναντίον τῆς ἰσχυροτέρας ἐμφανιζομένης ἐπὶ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἠπείρου Δυνάμεως ἵνα τὴν κατανικήσῃ καὶ διατηρήσῃ οὕτω τὴν κυριαρχίαν της ἐπὶ τῆς Εὐρώπης καὶ τοῦ κόσμου ὁλοκλήρου, τὴν ὁποίαν ἐπέτυχε διὰ τῶν ναυτικῶν της δυνάμεων καὶ τοῦ κεφαλαιοκρατισμοῦ. Ἡ Ἀγγλία εἶναι ὁ ἀληθὴς ὑποκινητὴς τοῦ πολέμου τούτου. Ὁ πόλεμος οὗτος εἶναι εἷς «ἀγγλικὸς πόλεμος» μὲ τὴν ἔννοιαν ὅτι ἡ ἀγγλικὴ προσπάθεια εἶναι νὰ ἐπανακτήσῃ τὴν παντοδυναμίαν της καταστρέφουσα τὴν Γερμανίαν. Διὰ τὴν Ἀγγλίαν θὰ ἔπρεπε νὰ εἶχε σταματήσει ἐντελῶς ἡ παγκόσμιος ἱστορία καὶ νὰ ἔμεναν ὅλα σταθερά, ἀπὸ τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ἐδημιούργησε μίαν αὐτοκρατορίαν καὶ κατέστρεψε τὸν ἕνα μετὰ τὸν ἄλλον τοὺς Ἱσπανούς, τοὺς Ὁλλανδούς, τοὺς Γάλλους, τοὺς Ρώσσους καὶ τοὺς Γερμανούς.

Γνωρίζω καλῶς καὶ καταλαμβάνω ὅτι ὑπάρχουν κράτη, τὰ ὁποῖα θεωροῦν τὴν ἀγγλικὴν αὐτὴν κυριαρχίαν ὡς κἄτι τὸ ὁποῖον ἀπορρέει ἐκ τῆς θελήσεως τοῦ Θεοῦ, ἢ καὶ ὡς κἄτι αὐτονόητον. Ἡ Γερμανία, τὸ μεγάλο κράτος εἰς τὸ μέσον τῆς ἠπείρου θὰ ἠδύνατο νὰ ἔχῃ κάλλιστα ἀγαθὰς σχέσεις συνυπάρξεως μετὰ τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Αὐτοκρατορίας της, ἀλλ' ὅμως δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἀνέχηται τὴν συνεχῆ ἀνάμιξίν της εἰς ζητήματα ἀφορῶντα αὐτὴν ταύτην τὴν ὕπαρξίν της καὶ τὰ σύνορά της. Ἡ Γερμανικὴ πολιτικὴ ἔναντι τῆς Ἀγγλίας ἐβασίζετο ὅλον καὶ περισσότερον κατὰ τὸ διάστημα 1933—39 ἐπὶ τῆς σκέψεως: Καθένας διὰ τὸν ἑαυτόν του! Εἰς κάθε ἕναν ἀντιστοιχεῖ ἡ ἰδική του σφαῖρα ἐπιρροῆς καὶ συμφερόντων! Εἶναι ἀληθῶς τραγικόν, τὸ ὅτι παρ' ὅλην τὴν ἁπλῆν καὶ δικαίαν λύσιν, τὴν ὁποίαν ἐπρότεινεν ἡ Γερμανία, μόλις μετὰ παρέλευσιν εἴκοσι ἐτῶν ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ προηγουμένου παγκοσμίου πολέμου, εὑρισκόμεθα ἐκ νέου εἰς ἕνα πόλεμον μεγίστης ἐκτάσεως.

Βεβαίως εἶναι τελείως διάφοροι οἱ ἄνθρωποι τῶν δύο αὐτῶν λαῶν. Βεβαίως εἶναι τελείως διάφορον καὶ τὸ διοικητικὸν σύστημα καὶ τὸ πολίτευμα καὶ πολλὰ ἄλλα, τὰ ὁποῖα δημιουργοῦν τὴν ζωὴν καὶ τὴν μορφὴν ἑνὸς λαοῦ. Παρ' ὅλα ταῦτα

ὑπελείποντο τελικῶς πολλὰ κοινὰ σημεῖα εἰς τὰ ἰδεώδη καὶ τὰς ἀντιλήψεις τῶν δύο λαῶν. Ἡ μετρία καὶ μάλιστα κακὴ διακυβέρνησις τοῦ ἀγγλικοῦ λαοῦ παρεμέρισε τὰ κοινὰ αὐτὰ σημεῖα καὶ μάλιστα ἐνόμισεν ὅτι θὰ ἠδύνατο καὶ πάλιν, ὅπως καὶ εἰς τοὺς παρελθόντας αἰῶνας, νὰ μεταχειρισθῇ τὰ αὐτὰ μέσα πολέμου ἤτοι τὸν ἀποκλεισμόν, τὸν πόλεμον τῆς πείνης, τὴν δυσφήμισιν τοῦ ἐχθροῦ, τὴν ἐξερέθισιν τῶν οὐδετέρων κ. τ. λ. Ἀλλ' αὐτὰ τὰ μέσα δὲν ἔχουν πλέον ἰσχὺν πολλῷ δὲ μᾶλλον δὲν δύνανται νὰ διατηρήσωσιν εἰς τὴν ἐποχήν μας τὴν κυριαρχίαν τῆς Ἀγγλίας καὶ τὴν ἀνάμιξίν της εἰς ξένας ὑποθέσεις.

Διὰ ν' ἀποδείξω ὅμως αὐτὸν τὸν ἰσχυρισμόν μου, σᾶς παρακαλῶ ξανὰ νὰ ἀφήσετε κατὰ μέρος τὰς μερικὰς περιπτώσεις καὶ νὰ θεωρήσητε τὴν γενικήν, τὴν οὐσιώδη, ἵνα λάβετε καθαρωτέραν εἰκόνα τῆς ἐξελίξεως τῶν γεγονότων ἀπὸ τὴν ἐποχὴν τοῦ παγκοσμίου πολέμου.

Ἡ συνθήκη τῶν Βερσαλλιῶν ἦτο ἓν μῖγμα ἐκ πλανῶν τῶν νικητῶν, σχεδίων ἐκδικήσεως, ἀδικιῶν, ἐλλείψεως λογικότητος καὶ κακίας. Ἦτο ἕνας δύσκολος δρόμος τὸν ὁποῖον εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ διαβῶμεν ἡμεῖς οἱ Γερμανοὶ ἀπὸ τοῦ 1919 καὶ περισσότερον τῆς μιᾶς φορᾶς διετρέξαμεν τὸν κίνδυνον τῆς ὁλοσχεροῦς ἐσωτερικῆς καταρρεύσεως, μάλιστα δὲ τῆς διαλύσεως τοῦ Κράτους (Ράϊχ). Ποῦ θὰ μᾶς ὡδήγει ὁ δρόμος οὗτος; Ἡ ἐπιθυμία κάθε γερμανικῆς πατριωτικῆς καρδίας ἦτο μία: Ἔπρεπε νὰ ὁδηγηθῶμεν πρὸς τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν ἀνόρθωσιν. Ἀπὸ τὴν ἀνάγκην καὶ ἀπὸ τὴν ἀντίδρασιν κατὰ τῆς συνθήκης τῶν Βερσαλλιῶν καὶ τῶν συνεπειῶν της ἐγεννήθη ὁ Ἐθνικοσοσσιαλισμός. Ἡ 30ὴ Ἰανουαρίου τοῦ 1933, ἡ ἡμέρα καθ' ἣν οὗτος ἀνέλαβε τὴν ἀρχήν, σημειώνει ἕνα σταθμὸν ριζικῆς μεταβολῆς, εἰς τὴν μεταπολεμικὴν πολιτικὴν τῆς Γερμανίας. Τώρα πλέον ἐτίθετο δημοσία ὑπ' ὄψιν ὁ μεγάλος σκοπός, ἡ ὁλοκληρωτικὴ ἐκκαθάρισις τῆς συνθήκης τῆς εἰρήνης τοῦ 1919. Ἡ δὲ ὁλότης τοῦ λαοῦ τὸ ὑπερήσπισε μὲ ἀφαντάστως μεγαλυτέραν δύναμιν κ' ἐπιμονὴν ἢ προηγουμένως. Ἡ Γερμανία ἔπρεπε ν' ἀποκατασταθῇ ἐκ νέου ὡς κράτος ὅμοιον πρὸς τὸ Ράϊχ τοῦ 1914, ἀλλ' ἀκριβῶς κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον, κατὰ τὸν ὁποῖον μετεβλήθη ἐσωτερικῶς ὁ λαός, μετεβλήθη καὶ ὁ σκοπὸς τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς οὕτως

ὥστε νὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν αἱ ἀλλαγαὶ αἱ προξενηθεῖσαι ἐν τῷ κόσμῳ κατ' αὐτὸ τὸ διάστημα. Δὲν εἶναι ἐπομένως ἀληθές, τὸ ὅτι ἡ Γερμανία ἔτεινε, ἀπὸ τοῦ 1933, νὰ φθάσῃ εἰς τὴν ἔκτασιν καὶ τὴν δύναμιν τοῦ 1914. Ἡ νέα Γερμανία, τὸ Τρίτον Ράϊχ, ἐπανειλημμένως διεβεβαίωσεν ἐπισήμως ὅτι παραιτεῖται τῶν ἀξιώσεών του ἐπὶ τῆς Ἀλσατίας καὶ Λωραίνης: ἀνεγνώρισε τὰ σύνορα τὰ καθορισθέντα κατὰ τὴν συνθήκην τῶν Βερσαλλιῶν μεταξὺ Γερμανίας καὶ Γαλλίας ὡς αἰώνια σύνορα, καὶ ἐπροθυμοποιήθη νὰ πνίξῃ εἰς τὴν λήθην τὴν προαίωνιον ἐχθρότητα μὲ τὴν Γαλλίαν. Ὁμοίως παρητήθη ἡ Νέα Γερμανία τῶν ἀξιώσεών της ἐπὶ τῆς ἐπαναφορᾶς τῶν παλαιῶν συνόρων μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ Βελγίου καὶ ἐπομένως ἀνεγνώρισε διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ συγχρόνως καὶ τὸ ψευδὲς δημοψήφισμα τοῦ Ὄϋπεν-Μαλμεντί. Ἡ Γερμανία προσέτι οὐδέποτε διενοήθη νὰ θρέψῃ αἴσθημα ἐκδικήσεως ἔναντι τῆς Δανίας διὰ τὴν κατάληψιν ὑπ' αὐτῆς τῶν Γερμανικῶν ἐδαφῶν βορείως τοῦ Σλέζβικ-Χολστάϊν, ἀλλ' ἀντιθέτως ὡδήγησε διὰ μέσου τῶν συνθηκῶν εἰς μίαν κατάστασιν φιλικῆς γειτνίασεως μὲ τὴν χώραν ταύτην. Συνεχίζουσα ἡ Γερμανία διὰ μιᾶς συμφωνίας μὲ τὴν φιλικῶς πρὸς αὐτὴν διακειμένην Ἰταλίαν, ἐπέτρεψε τὴν ἐθελουσίαν ἔξοδον τῶν Γερμανῶν ἐκ τοῦ Δυτικοῦ Τυρόλου καὶ οὕτω ἐχάραξεν αἰώνια καὶ ἀμετάβλητα σύνορα μεταξὺ τῶν δύο λαῶν. Ὅ,τι ἀπήτησεν ἡ Γερμανία ἀπὸ τὴν Πολωνίαν δὲν ἦτο, ὅπως τὸ κατέδειξε καὶ προηγουμένως, οὐδὲν ἄλλο, εἰμὴ μία προσπάθεια ὅπως δημιουργηθοῦν καὶ ἐκεῖ στερεά, σταθερὰ καὶ μόνιμα σύνορα ἐπὶ παγίων βάσεων, καὶ ἂν ἡ Πολωνία ἐδέχετο τὰς ἀπαιτήσεις ταύτας θὰ ὑπῆρχε καὶ ἐνταῦθα διὰ παντὸς πλέον μία θλιβερὰ παραίτησις τῆς Γερμανίας ἐπὶ ἐδαφῶν ἀναμφισβητήτως γερμανικῶν πρὸς χάριν τῆς εὐρωπαϊκῆς εἰρήνης. Αὐταὶ ἦσαν αἱ μεγάλαι ὑποχωρήσεις τῆς ἐθνικοσοσιαλιστικῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς. Καὶ ποῖοι ἦσαν λοιπὸν οἱ σπουδαιότεροι σκοποὶ τῆς πολιτικῆς αὐτῆς; Κατὰ πρῶτον λόγον ἡ ἕνωσις ὅλων τῶν Γερμανῶν ἐντὸς τοῦ Μεγάλου Γερμανικοῦ Ράϊχ. Τοῦτο ἐπετεύχθη εἰρηνικῶς διὰ τῆς προσαρτήσεως τῆς Αὐστρίας, τῆς Σουδητικῆς Γερμανίας καὶ τοῦ Μέμελ. Κατὰ δεύτερον λόγον ὁ ἕτερος κεφαλαιώδης σκοπὸς ἦτο ὁ διαχωρισμὸς τῶν πεδίων τῶν συμφερόντων μεταξὺ τῆς Γερμανίας

καὶ τῆς Ἀγγλίας, μία καλὴ γειτνίασις μετὰ τῆς Γαλλίας, ἡ φιλία μετὰ τῆς Ἰταλίας καὶ ἰσότης δικαιωμάτων εἰς τὴν οἰκοδόμησιν μιᾶς νέας τάξεως ἐν Εὐρώπῃ.

Ἐὰν θελήσητε ν' ἀπαλλαχθῆτε ἀπὸ τὰς λεπτομερείας τῶν γεγονότων τοῦ παρελθόντος καὶ νὰ ἔχητε μόνον αὐτὰ τὰ ὀλίγα, ἀλλὰ καθαρὰ σημεῖα τῆς ἐξωτερικῆς γερμανικῆς πολιτικῆς ὑπ' ὄψιν, τότε ἴσως καταλάβετε καλλίτερον, διατί ἡ Γερμανία ἦτο πάντοτε δυσαρεστημένη κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν 20 τελευταίων μετὰ τὰς Βερσαλλίας ἐτῶν, διότι ἦτο ὑποχρεωμένη συνεχῶς νὰ ἀξιοῖ κἄτι ἀπὸ τὰς νικητρίας δυνάμεις τοῦ 1918, αἱ ὁποῖαι ὑπεστήριζον ὅτι ὁ κόσμος ἦτο ὥριμος διὰ τὴν «δημοκρατίαν», ὅτι ὅλα ἦσαν θαυμασίως τακτοποιημένα, ὅτι τώρα ἠδύνατο νὰ καρποφορήσῃ τὸ θαυμάσιον ἀγαθὸν τῆς εἰρήνης καὶ ἑπομένως ἔπρεπε νὰ παραμείνῃ ἡ κατάστασις ἐν Εὐρώπῃ ὅμως συνεφωνήθη εἰς τὴν συνθήκην τῆς εἰρήνης, ἐὰν ἤθελεν αὕτη νὰ ἀπαλείψῃ τὰς συνεπείας τοῦ παγκοσμίου πολέμου. Πῶς διετέθησαν οἱ νικηταὶ ἔναντι τῶν ἀνεπιθυμήτων δι' αὐτοὺς γερμανικῶν ἀπαιτήσεων; ἰσχυρίζονται σήμερον ὅτι κάθε μεγάλη «θυσία» καὶ παραχώρησίς των ἀντημείφθη μὲ ἀγνωμοσύνην καὶ ὅτι ἡ ἀχόρταγος Γερμανία μὲ τὴν φιλοδοξίαν καὶ μεγαλομανίαν της, ὑπερβᾶσα τὰ ὅρια τῆς ἀχαριστίας, ἐπιθυμεῖ νὰ καταστρέψῃ μὲ τὰ φοβερὰ καὶ βάναυσα μέσα τῆς βιαίας ἐπιθέσεως τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὸν πολιτισμὸν τῆς Εὐρώπης. Εἶναι τοῦτο σωστό;

Ἕνας Γερμανὸς ἀκούει τὰς κατηγορίας αὐτὰς μὲ χαμόγαλο πόνου καὶ μὲ τὴν ἀπορίαν διὰ τὸ πῶς οἱ νικηταὶ τῶν Βερσαλλιῶν κατορθώνουν νὰ ἀποπλανοῦν ἕνα τμῆμα τοῦ κόσμου δι' ἓν χρονικὸν διάστημα μὲ τὰ μέσα ταῦτα. Ἀλλὰ κατὰ τὴν γνωστὴν ῥῆσιν τοῦ Ἀβραάμ Λίνκολν, δὲν θὰ τοὺς εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξαπατοῦν ὅλον τὸν κόσμον ἐπ' ἄπειρον. Ἡ ἀλήθεια θὰ ἔλθῃ εἰς τὸ φῶς καὶ ἡ ἱστορία θὰ κρίνῃ δικαιότερον καὶ ἀντικειμενικώτερον τὸν δρόμον τῆς Γερμανίας κατὰ τὸ 1919—1939, ἀπὸ τοὺς σημερινοὺς κυβερνήτας καὶ τὸν Τύπον τοῦ Λονδίνου καὶ τῶν Παρισίων.

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς καθ' ἣν ἀνῆλθεν ὁ Ἀδόλφος Χίτλερ εἰς τὴν ἀρχήν, ὤθησε γοργῶς τὴν ἐξέλιξιν τῶν πραγμάτων πρὸς τὰ

πρόσω. Συνέδεσε τὰς ἀπαιτήσεις του μὲ τὰς προσφοράς, αἱ ὁποῖαι θὰ ὡδήγουν εἰς μίαν πλήρη καὶ ἀληθῆ εὐρωπαϊκὴν εἰρήνην ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἰσότητος τῶν δικαιωμάτων.

Ἐπιτρέψατέ μοι νὰ σᾶς ὑπενθυμίσω κατὰ ποῖον τρόπον ἡ ἀντίθετος πλευρὰ δὲν ἀπεδέχθη οὐδεμίαν τῶν προσφορῶν, ἀπὸ τῆς 30ῆς Ἰανουαρίου 1933 μέχρι σήμερον! Ὑπάρχει μία μόνον ἐξαίρεσις: ἡ Ἀγγλία ἀπεδέχθη τὴν 18 Ἰουλίου 1935 τὴν προσφορὰν ἑνὸς διακανονισμοῦ διὰ τὸ πολεμικὸν ναυτικόν. Ἀλλὰ γνωρίζετε ὅμως διατί; Διότι ἐδῶ, ὡς μέρος τῆς γενικῆς πολιτικῆς τῆς Γερμανίας ἔναντι τῆς Ἀγγλίας, ἐμπεριείχετο ἡ παραίτησις ταύτης ἀπὸ τὸ δικαίωμα νὰ δημιουργήσῃ ἕνα μεγάλον γερμανικὸν στόλον! Ἐὰν τὸ πολεμικὸν ναυτικὸν τῆς προπολεμικῆς Γερμανίας κατὰ τὸ ἔτος 1914 ἀπετέλει τὰ $^2/_3$ τοῦ ἀγγλικοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ, τότε ἡ νέα Γερμανία ἠρκεῖτο νὰ ἔχῃ στόλον, τοῦ ὁποίου ἡ δύναμις νὰ ἀνέρχεται εἰς τὸ $^1/_3$ τοῦ ἀγγλικοῦ. Τὴν προσφορὰν ταύτην ἐδέχθη βεβαίως ἡ Ἀγγλία. Ἀλλὰ ὅπως θὰ ἴδωμεν ἀπέρριψε τὸ δεύτερον μέρος τῆς γερμανικῆς πολιτικῆς, τὸ ὁποῖον ἦτο, κατὰ τὴν ἄποψίν μας, ἀρρήκτως συνδεδεμένον, μετὰ τῆς ὡς ἄνω παραχωρήσεως — δηλαδὴ ἀνεμίχθη παρ' ὅλα ταῦτα εἰς τὰς λεπτομερείας τῆς διευθετήσεως τῶν συνοριακῶν ζητημάτων τῆς Γερμανίας ἐν Εὐρώπῃ, καὶ μάλιστα ἐκήρυξεν ἐν τέλει τὸν πόλεμον ἀπὸ καθαρῶς ἐγωϊστικούς λόγους ἐναντίον τῆς Γερμανίας, ἡ ὁποία δὲν ἔτρεφε καμμίαν ἐχθρότητα ἐναντίον της καὶ ἡ ὁποία ἦτο πάντοτε πρόθυμος ν' ἀναγνωρίσῃ καὶ νὰ ἐγγυηθῇ τὴν αὐτοκρατορίαν της καὶ τὴν ἀποστολήν της ἐν τῷ κόσμῳ.

Σᾶς παρακαλῶ νὰ διατηρήσητε λοιπὸν καλῶς τὰ ἑξῆς:

Αἱ γερμανικαὶ προσφοραὶ περὶ ἀναθεωρήσεως καὶ διακανονισμοῦ τῶν γερμανικῶν ἀπαιτήσεων, αἱ ὁποῖαι ἦσαν δι' ἡμᾶς ζωτικαί, ἐν συνδυασμῷ μὲ μίαν γενικὴν εὐρωπαϊκὴν εἰρήνευσιν, ἀπερρίφθησαν. Τώρα πλέον ὑπῆρχεν ἕνας τρόπος ἵνα ἀποφευχθῇ ἐπικίνδυνος ἔντασις τῆς καταστάσεως καὶ ἐπιτευχθῇ ταὐτοχρόνως ἐξυπηρέτησις τῆς εἰρήνης. Καὶ τοῦτο ἦτο ἡ περίφημος μέθοδος τῆς «εἰρηνικῆς ἀναθεωρήσεως», ἡ ὁποία προβλέπεται καὶ προδιαγράφεται ρητῶς, μεταξὺ τῶν ἄλλων, εἰς τὴν συνοδευτικὴν διακοίνωσιν τῆς Συνθήκης Εἰρήνης τῶν Βερσαλλιῶν καὶ εἰς τὸ

ἄρθρον 19 τοῦ συμφώνου τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν. Ὡς εἶχον πλέον αἱ σχέσεις τῶν Μεγάλων Δυνάμεων ἦτο δυνατὴ καὶ ἐπεβάλλετο μία ἔγκαιρος χρησιμοποίησίς της ὑπὸ τῶν νικητρίων δυνάμεων τοῦ 1919, αἱ ὁποῖαι ἀκριβῶς καὶ μόνον ἐπὶ τῇ προόψει τῆς πιθανότητος ταύτης ἐξηνάγκασαν τὴν Γερμανίαν εἰς τὴν ἀποδοχὴν τῆς συνθήκης. Τί συμβαίνει νῦν ὅσον ἀφορᾷ αὐτό;

Ἐφθάσαμεν οὕτω πάλιν εἰς ἕνα σημεῖον τεραστίας σημασίας διὰ τὸν σχηματισμὸν μιᾶς σαφοῦς καὶ ἀληθοῦς παραστάσεως ἐπὶ τῆς γενέσεως τοῦ πολέμου. Θὰ ἐνδιατρίψωμεν ὅθεν ἐπ' ὀλίγον ἐνταῦθα.

Γνωρίζω ὅτι εὑρίσκομαι ἐντὸς κράτους, τὸ ὁποῖον μολονότι συμβάλλει κατὰ τρόπον ἀξιόλογον εἰς τὸν κύκλον τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ καὶ τυγχάνει τῆς γενικῆς ὑπολήψεως, δέον ὅμως ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς ἄλλας Μεγάλας Δυνάμεις νὰ ἀναφερθῇ ὡς Δύναμις ἥσσονος σημασίας. Εἶναι ὅμως δυνατὸν καὶ μία τοιαύτη Δύναμις νὰ εὑρίσκεται ἐξ ὁλοκλήρου ἀμέτοχος εἰς τὰ γεγονότα τοῦ φθινοπώρου τοῦ 1939; Νομίζω: Ὄχι. Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα δὲν ἀπατῶμαι εἰς τὴν ἀντίληψίν μου ὅτι ἐδῶ ἐν Σουηδίᾳ, ὅπως καὶ εἰς πολλὰ ἄλλα μὴ ἐμπόλεμα κράτη, γεννᾶται συχνάκις εἰς μεγάλον βαθμὸν μία κριτικὴ τῆς πολιτικῆς τῶν Μεγάλων Δυνάμεων· Αὐτὸ εἶναι τόσῳ μᾶλλον δικαιωματικόν, καθ' ὅσον εἶναι ἤδη σαφὲς εἰς ὅλους, ὅτι περισσότερον παντὸς ἄλλου ὑπεύθυνοι διὰ τὴν συναφθεῖσαν τὸ 1919 εἰρήνην εἶναι εἰς πρώτην γραμμὴν αἱ Δυτικαὶ Δυνάμεις, Ἀγγλία καὶ Γαλλία — ὅπως ὁμολογοῦν ἄλλως τε αἱ ἴδιαι —, αἱ ὁποῖαι ἀφ' ἑτέρου κατὰ τὰ ἔτη τὰ διαδεχθέντα τὸν πόλεμον, παρέταξαν μίαν ἀδιάσπαστον σειρὰν σφαλμάτων καὶ παραβλέψεων, ἡ ὁποία ἡμπόδισε κατὰ μέγα μέρος τὴν ἐγκαθίδρυσιν τῆς εἰρήνης. Ἐκφράζω ἐν τοσούτῳ τὴν ἐπιθυμίαν νὰ διατυπώσω μίαν φορὰν ἀκόμη ὡς Γερμανός, μετὰ παρρησίας, ὅτι κατὰ τὴν ἰδικήν μας ἀντίληψιν καὶ τὰ μεσαῖα καὶ μικρότερα κράτη φέρωσι καὶ ταῦτα ἐν ἀξιολόγῳ μέτρῳ εὐθύνην διὰ τὴν ἐνεστῶσαν κατάστασιν τῶν πραγμάτων ἐν Εὐρώπῃ. Ἐγὼ προσωπικῶς ἔχω ἀπὸ τοῦ 1919 σχεδὸν ἀδιακόπως παρακολουθήσει τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν τῆς Γερμανίας ἐκ τοῦ πλησιέστερον δυνατοῦ καὶ ἔχω μάλιστα ἐν μέρει συμμετάσχει εἰς αὐτήν. Διετέλεσα ἐπίσης

κατὰ τὰ ἔτη 1926—1933 ἀντιπρόσωπος τῆς Γερμανίας ἐν Γενεύῃ. Διατί ἄραγε καὶ αὐταὶ αἱ μέσαι καὶ μικρότεραι Δυνάμεις ἠρνήθησαν κατὰ τοιοῦτον τρόπον ὑπηρεσίαν; Κατὰ τὴν γερμανικὴν ἀντίληψιν δὲν ἐτίθετο ζήτημα ἰσχύος, ἀλλὰ κατὰ πρῶτον λόγον ζήτημα καλῆς θελήσεως, καὶ ἴσως ἴσως μιᾶς κἄποιας τολμηρότητος καὶ ζωηροτέρας καὶ δυνατωτέρας συναισθήσεως ὅτι δι' ἕν ὡρισμένον χρονικὸν διάστημα τὸ μέλλον καὶ αὐτῶν τῶν μικροτέρων κρατῶν ἐν Γενεύῃ ἐπέτρεπε πολλὰς ἐλπίδας. Συμφώνως πρὸς τὴν θέλησιν τῶν νικητῶν αἱ μικρότεραι Δυνάμεις θὰ ἐτύγχανον ἀπὸ τοῦ 1919 μεγαλειτέρας προσοχῆς καὶ θὰ ἐλαμβάνοντο σοβαρῶς ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν συνεργασίαν των εἰς τὰ μεγάλα προβλήματα τῆς Εὐρώπης. Ἐξεμεταλλεύθησαν τὴν εὐκαιρίαν ταύτην.

Κατόπιν 7 ἐτῶν συνεχοῦς παρατηρήσεως εἶμαι εἰς θέσιν νομίζω νὰ ἀπαντήσω; Οὐδαμῶς. Εἴχατε αἰσθανθῆ, διὰ νὰ ἐνθυμηθῶμεν ἕνα ρητὸν τοῦ Βίσμαρκ, τὴν διέλευσιν τῆς Θεότητος, δὲν ἠδυνήθητε ὅμως νὰ ἐγγίσετε οὔτε τὴν ἄκραν τοῦ χιτῶνος της. Εἶμαι τῆς γνώμης ὅτι αἱ μέσαι καὶ μικρότεραι Δυνάμεις τῆς Εὐρώπης ἀπώλεσαν μίαν εὐκαιρίαν, ἡ ὁποία δὲν θὰ ἐπανέλθῃ οὐδέποτε. Ἡ ἐξέλιξις τῆς καταστάσεως κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους ὑπογραμμίζει τὴν ἀποφασιστικὴν εὐθύνην τῶν μεγάλων δυνάμεων, τὴν δημιουργίαν μεγάλων ζωτικῶν χώρων καὶ σφαιρῶν συμφερόντων μεγάλων οἰκονομικῶν χώρων.

Ἡ ἐξέλιξις αὕτη θὰ εἶχε πιθανῶς, εἰς περίπτωσιν ἐνεργητικωτέρας συμμετοχῆς καὶ ἐργασίας τῶν μικροτέρων Δυνάμεων, λάβει ἄλλην εὐνοϊκωτέραν τροπήν.

Ἡ Γερμανία εἰργάσθη ἐπὶ ἔτη ἐπιμόνως καὶ καρτερικῶς διὰ τὴν ἐπιστροφὴν τῆς εἰλικρινείας, τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς τιμιότητος. Ὅταν ὅμως εἶδεν ὅτι ὅλα ἔβαινον εἰς μάτην, ἡ Γερμανία εἶχε τὸ θάρρος νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν Γενεύην. Ἐν τοσούτῳ ὅμως καὶ κατὰ τὸν Μάρτιον τοῦ 1936 ἦτο πρόθυμος νὰ ἀναλάβῃ ἐκ νέου συμμετοχὴν καὶ συνεργασίαν ἐν Γενεύῃ, ὡς ἰσοδικαία πλέον ἀπὸ τοῦδε καὶ εἰς τὸ ἑξῆς Μεγάλη Δύναμις, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι θὰ ἐγίνετο δεκτὸν τὸ σχέδιον εἰρήνης, τὸ ὁποῖον ὑπέβαλε. Ἀλλὰ καὶ τότε ἀκόμη δὲν εὑρέθησαν πρόθυμοι αἱ Μεγάλαι Δυνάμεις τόσον ἐντὸς ὅσον καὶ ἐκτὸς τῆς

Γενεύης ἵνα ἀποδώσωσιν οἰκειοθελῶς εἰς τὴν Γερμανίαν πλήρη δικαιώματα μιᾶς Μεγάλης Δυνάμεως. Προῦτίμησαν νὰ παραμείνωσι κλειστοὶ εἰς τὴν μακροχρόνιον παράδοσίν των.

Οὔτε εἰς τὸ κεφάλαιον τὸ ἀφορῶν τὰς γερμανικὰς μειονέτητας, οὔτε σχετικῶς πρὸς τὴν ἀναθεώρησιν τοῦ ἀβαστάκτου ἐδαφικοῦ διακανονισμοῦ καὶ οὔτε τελευταίως ἀκόμη ἀναφορικῶς πρὸς τὸν συζητούμενον μετριασμὸν τῶν ἐξοπλισμῶν δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἀναγνωρίσωσι «τὰ σημάδια τῶν καιρῶν».

Ἠρνοῦντο, ἀπέρριπτον, ἐδίσταζον, ἀνέβαλλον, ἐξηντλοῦντο εἰς λόγους, ἐκ τῶν ὁποίων ἔπρεπε τέλος νὰ ἀπορρεύσωσι ἐνέργειαί τινες, γεγονότα καὶ ὑποχώρησις ἐκ τῶν ὅρων τῆς Συνθήκης τῶν Βερσαλλιῶν εἰς μίαν νέαν τάξιν τῶν πραγμάτων.

Τοιαῦτα ὑπῆρξαν τόσον αὐστηρῶς καὶ τόσον σαφῶς τὰ διατρέξαντα οὕτως ὥστε εἷς Γερμανὸς δὲν δύναται παρὰ νὰ ἐκπλαγῇ διὰ τὸ ὅτι εἰς τοὺς κύκλους τῶν ἀντιπάλων της τολμᾶται ἀκόμη νὰ λέγηται ὅτι ἡ Γερμανία εἶναι ὑπεύθυνος διὰ τὸν ἐξοπλιστικὸν αὐτὸν ὀργασμὸν ἐκ τοῦ ὁποίου ἀπέρρευσεν ἡ ἀνησυχία αὕτη καὶ ἡ ὀξύτης, ἥτις ὡδήγησεν εἰς τὸν πόλεμον. Δὲν εἶναι ἡ κατάλληλος περίστασις ἐνταῦθα ἵνα διασαφηνίσωμεν τὸ ἀμαυρὸν κεφάλαιον τῶν συνδιασκέψεων τοῦ ἀφοπλισμοῦ ἐν Γενεύῃ. Ἐπιτρέψατέ μοι ὅμως μόνον νὰ σᾶς ὑπενθυμίσω ἕνα γεγονός: Τὴν ἄνοιξιν τοῦ 1933 ἐπραγματοποιήθη, κατόπιν μακροχρονίων συζητήσεων, ἡ κατάρτισις μιᾶς συμβάσεως ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ σχεδίου τοῦ τότε Ἄγγλου Πρωθυπουργοῦ Μὰκ Δόναλδ, σύμβασιν τὴν ὁποίαν ὁμοφώνως τὰ ὑπολοιπα 50 κράτη ἀπεδέχθησαν ὡς «τὸ θεμέλιον μιᾶς διεθνοῦς συμφωνίας ἀφοπλισμοῦ». Κυριαρχοῦσα σκέψις ἦτο ἡ ἑξῆς: Ἡ βαθμηδὸν κατάργησις τῶν βαρέων ὅπλων παρὰ τοῖς πάλαι ποτε νικηταῖς καὶ ταὐτοχρόνως ἡ βαθμηδὸν ἐξίσωσις τῆς γερμανικῆς ἐξοπλιστικῆς καταστάσεως πρὸς τὴν τῶν ἄλλων Δυνάμεων. Ὅταν μετὰ τὰς θερινὰς διακοπὰς ἐπρόκειτο νὰ ἐπαναληφθῶσιν ἐκ νέου αἱ διαπραγματεύσεις κατὰ τὸ φθινόπωρον τοῦ 1933, ἡ Ἀγγλία καὶ ἡ Γαλλία ἐδήλωσαν αἰφνιδίως ὅτι εἶχε προκληθῆ ἐν Εὐρώπῃ, λόγῳ τῆς ἀναλήψεως τῆς ἀρχῆς ὑπὸ τοῦ Ἐθνικοσοσιαλισμοῦ καὶ τῆς ἀνασυγκροτήσεως τοῦ γερμανικοῦ κράτους, γενικῶς μία ἀνήσυχος κατάστασις, ἡ ὁποία τοὺς ἠνάγκαζε νὰ μὴ δύνανται δυστυχῶς νὰ κάμωσι τὴν

ἀρχὴν διὰ τῆς καταθέσεως τῶν ὅπλων καὶ ὅτι ἡ Γερμανία θὰ ἔδει ἐπὶ τινα ἔτη ἀκόμη, νὰ διανύσῃ, ὑπὸ πλήρη ἰσχὺν τοῦ ὅρου τῆς συνθήκης τῶν Βερσαλλιῶν περὶ ἀποκλεισμοῦ της, μίαν περίοδον «δοκιμασίας» — κατόπιν τῆς ὁποίας, καὶ τότε μόνον ἴσως, θὰ ἦτο ἐπιτευκτὴ μία γενικὴ κατάθεσις τῶν ὅπλων.

Πάντα ταῦτα εἶναι γεγονότα καὶ ὄχι προπαγάνδα. Οὕτως ἔχει ἐν ὀλίγοις ἡ ἱστορία τῆς ρήξεως μιᾶς ἐπισήμου ὑποχρεώσεως, τὴν ὁποίαν ἀνέλαβον οἱ νικηταὶ τοῦ 1919, ἵνα δικαιολογήσωσι τόν ἀναγκαστικῶς εἰς τὴν Γερμανίαν ἐπιβληθέντα ἀφοπλισμόν, καὶ ἐκ τῆς ἐκπληρώσεως τοῦ ὁποίου ἐξηρτᾶτο ἀπολύτως ἡ μορφὴ τῆς μελλούσης εὐρωπαϊκῆς καταστάσεως.

Ὁ Οὐΐνστων Τσῶρτσιλ, ὁ ἰδιοφυὴς σημερινὸς «ἰσχυρὸς ἄνθρωπος τῆς Ἀγγλίας», ἔγραφε κατὰ τὴν ἀρχὴν τῶν διαπραγματεύσεων τοῦ ἀφοπλισμοῦ κατὰ τὸ ἔτος 1932: Αἱ διαπραγματεύσεις ἀφοπλισμοῦ εἶναι μία ἀνοησία· πρῶτον πρέπει νὰ γίνουν αἱ ἀναγκαῖαι ἐδαφικαὶ ἀναθεωρήσεις καὶ νὰ ἱκανοποιηθῶσιν αἱ κυριώτεραι ἐπιθυμίαι τῶν λαῶν, ὁπότε, τότε μόνον, θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ γίνῃ βαθμηδὸν μία μείωσις τῶν ἐξοπλισμῶν.

Κατ' ἐξαίρεσιν ἴσως εἶχεν ἐνταῦθα διὰ μίαν φορὰν δίκαιον — ἀλλὰ ποῦ ἐνέκειντο αἱ ἐδαφικαὶ παραχωρήσεις διὰ τὴν Γερμανίαν; Ὁ ἴδιος ὁ Τσῶρτσιλ ὑπῆρξεν ἐλάχιστα συνεπής. Ἀνέκαθεν ὑπῆρξεν ὁ τύπος τοῦ μὴ κατανοοῦντος μισογερμανοῦ τοῦ ἐκφραζομένου πάντοτε ἐναντίον οἱασδήποτε παραχωρήσεως. Οὐδεὶς ἐκ τῶν ὑπευθύνων πολιτικῶν ἀνδρῶν τῶν δύο δυτικῶν δυνάμεων κατέβαλε καθ' ὅλα αὐτὰ τὰ ἔτη εἰλικρινῆ προσπάθειαν ἵνα τεθῇ εἰς τὴν θέσιν τῆς Γερμανίας καὶ ἐκ τῶν πραγμάτων νὰ δείξῃ ὅτι ἄλλα κράτη κατενόουν τὴν νέαν ἐποχήν, καὶ τὸ ὅτι μία ἐκ νέου ἰσχυρὰ Γερμανία ἔπρεπε νὰ τυγχάνῃ ἄλλης μεταχειρίσεως καὶ νὰ καταλαμβάνῃ μεταξὺ τῶν ἐθνῶν τοῦ κόσμου θέσιν ἀνάλογον ἐκείνης τῆς καταρρευσάσης Γερμανίας τοῦ 1918—1919. Ἂν μερικοὶ πολιτικοὶ ἔδιδον τὴν ἐντύπωσιν ὅτι τὸ ἔκαμον, ἀπεδείχθη ταχέως ὅτι τοῦτο περιωρίζετο εἰς λέξεις ἁπλῶς, καὶ μόνον κενὰς λέξεις, τὰς ὁποίας καμμία ἀντίστοιχος ἐνέργεια δὲν ἠκολούθησεν. Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι, ὅταν ἡ Γερμα-

νία ἠθέλησε πάλιν κάποτε νὰ γίνῃ πραγματικῶς ἀνεξάρτητος λαός, ἐξηναγκάσθη ὑπὸ τῆς μοίρας νὰ ἀκολουθήσῃ τὴν ὁδὸν τῆς αὐτοβοηθείας. Οἱ ἀντίπαλοί μας τὸ ὀνομάζουν αὐτὸ σήμερον εἰς τὴν προπαγάνδαν των αὐθαδῶς «ἀθέτησιν λόγου» καὶ «παραβίασιν ἐπισήμων ὑποχρεώσεων». Ἐγκωμιάζουσιν ἐξαιρετικὰ τὴν ὑπὸ τῆς Γερμανίας δῆθεν ἀποκρουσθεῖσαν ὁδὸν τῶν διαπραγματεύσεων καὶ ἀποσιωπῶσιν ὅτι ἀπέκρουσαν τὰς ἑκάστοτε γερμανικὰς προτάσεις. Τί ἠννόουν ἐκεῖνοι ὡς διαπραγματεύσεις; Δεικνύει ἀρκετὰ σαφῶς ἡ ἱστορία τῶν μεταπολεμικῶν χρόνων. Σκοπὸς τῶν τοιούτων διαπραγματεύσεων ὑπῆρξε πάντοτε ἡ λῆψις προφυλάξεως, ἵνα μὴ ἡ Γερμανία καθίστατο ἰσχυρὰ Μεγάλη Δύναμις, ἀλλὰ διὰ νέων συμφώνων μέσῳ «τῆς γενικῆς συνδιαλλαγῆς» ὡς ἄλλοτε τὸ ὠνόμαζον, παραμείνῃ εἰς τὴν κίνησιν διὰ τὴν ἐλευθερίαν της μονίμως περιωρισμένη καὶ καταπεπιεσμένη ἐξ ὅλων τῶν σημείων, διὰ τῶν συμμαχιῶν τῶν ἀντιπάλων της. Οὕτω ἀποκρούομεν ἡμεῖς οἱ Γερμανοὶ κατηγανακτισμένοι διὰ τὴν ὑπὸ τῆς ἀντιπάλου πολιτικῆς προπαγάνδας κατὰ τοῦ Φύρερ ἀπευθυνομένην αἰτίασιν τῆς ἀθετήσεως τοῦ λόγου. Αἱ προτάσεις τοῦ Ἀδόλφου Χίτλερ ἐγένοντο, διατηρουμένης ταὐτοχρόνως μονίμου ἐπαφῆς μετὰ τοῦ γερμανικοῦ λαοῦ, βασιζόμεναι πάντοτε ἐπὶ ἐντελῶς ὡρισμένης πολιτικῆς καταστάσεως καὶ ἐξαρτώμεναι ἀπὸ ἐντελῶς ὡρισμένας προϋποθέσεις. Τὰ χείλη του οὐδέποτε ὑπῆρξαν «σφραγισμένα» ὡς τὰ τοῦ πάλαι ποτε διατελέσαντος Ἄγγλου πρωθυπουργοῦ κουρασμένου Μπάλντουϊν, κατὰ τὸ ἔτος 1936, ὅτε δὲν ἐτόλμησεν ὁ τελευταῖος οὗτος νὰ εἴπῃ εἰς τὸν ἴδιον τὸν λαόν του ὅτι αὐτὸς ὁ ἴδιος εἶχε δώσει τὰς ὁδηγίας εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸν Χόαρ διὰ τὸν διαμελισμὸν τῆς Ἀβησσινίας, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον, ἐν συνδυασμῷ μὲ τὴν κακῶς πληροφορημένην κοινὴν γνώμην, ἠνάγκασε τὸν ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸν εἰς παραίτησιν. Ἐν τῇ πραγματικότητι αἱ μεγάλαι προτάσεις καὶ αἱ μεμετρημέναι ἀπαιτήσεις τοῦ Φύρερ ἔχασαν τὴν ἰσχύν των, διότι ἑκάστοτε ἡ Ἀγγλία καὶ ἡ Γαλλία ἄφινον νὰ παρέρχεται ἡ εἰς αὐτὰς παρεχομένη εὐκαιρία. Οὕτως τοὺς διέφυγεν ἡ ἐξέλιξις τῶν πραγμάτων καὶ ἀντιπαρῆλθεν. Οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ ἀναμένῃ ὅτι αἱ προτάσεις θὰ ἔμενον ἀμετάβλητοι παρὰ τὴν μεταβληθεῖσαν κατάστασιν τῶν πραγμάτων.

'Απορίας ἄξιον ὅμως εἶναι πῶς οἱ ἀντίπαλοί μας τολμοῦν γενικῶς νὰ διαδίδουν εἰς τὸν κόσμον τὴν αἰτίασιν κατὰ του Γερμανοῦ Φύρερ περὶ ἀθετήσεως λόγου, ἀφοῦ ἡ ἰδική των πολιτικὴ ἀπέναντι τῆς Γερμανίας ὡδήγησεν ἀπὸ τῆς μιᾶς παραβιάσεως ἐπισήμων ὑποχρεώσεων εἰς τὴν ἄλλην. Ἡ πολιτικὴ αὐτὴ ἤρχισε μὲ τὴν ἐγκατάλειψιν τοῦ προειρηνικοῦ συμφώνου τῆς πλέον συμβιβαστῆς βάσεως διὰ τὸ σύμφωνον εἰρήνης.

Ὡς ἤδη ἐξετέθη οὐδόλως ἔγινε λόγος διὰ τὴν ἀναφερθεῖσαν ἀναθεώρησιν. Τὶ ἐπίσημοι ὑποχρεώσεις ἀνελήφθησαν κάποτε διὰ τὸν ἀποκλεισμὸν καὶ τὶ λυπηρὸν τέλος τῆς διασκέψεως τοῦ ἀποκλεισμοῦ ἐκ τῆς ἀθετήσεως τῶν ὑποχρεώσεων αὐτῶν! Οἱ ἄνθρωποι δὲν πρέπει νὰ ὠθοῦνται — κατὰ τὴν γνωστὴν φράσιν τοῦ προέδρου Οὐΐλσων — τῇδε κακεῖσε ὡς πεσσοὶ ζατρικίου. 'Αλλὰ πῶς ἐτηρήθη τὸ δίκαιον τῆς αὐτοδιαθέσεως τῶν λαῶν εἰς τὰς περιοχάς, αἱ ὁποῖαι ἐνομίσθη καλὸν νὰ ἀφαιρεθοῦν ἐκ τῆς Γερμανίας, καὶ πῶς ἐτηρήθη ἡ ἐπίσημος δήλωσις τῆς προστασίας τῶν γερμανικῶν μειονοτήτων! Πόσον μεγαλοφώνως διετυμπανίσθησαν αἱ φράσεις περὶ νέου πνεύματος εὐρωπαϊκῆς συνεργασίας, τὸ ὁποῖον θὰ ἐξεπήγαζεν ἐκ τοῦ συμφώνου τοῦ Λοκάρνου 1926. Τὶ συνέβη ὅμως; Τὰ γαλλικὰ στρατεύματα ἔμειναν ἀκόμη 4 ἔτη παρὰ τὸν γερμανικὸν Ρῆνον καὶ 6 ἔτη βραδύτερον ἡ Γαλλία ἐνόμισεν ὅτι ἠδύνατο νὰ τολμήσῃ τὴν σύναψιν μιᾶς δεδηλωμένης στρατιωτικῆς συμμαχίας κατὰ τῶν μελῶν τοῦ Συμφώνου τοῦ Λοκάρνου μετὰ τῆς ἐχθρικῶς τότε διατεθειμένης Σοβιετικῆς Ἑνώσεως.

Καὶ ἐὰν παρακολουθήσητε τὰς ἐσχάτως διεξαχθείσας συζητήσεις εἰς τὸ ἀμερικανικὸν Κογκρέσσον διὰ τὴν ἄρσιν τῆς ἀπαγορεύσεως, περὶ προμηθείας πολεμικοῦ ὑλικοῦ εἰς ἐμπολέμους, θὰ διαπιστώσητε ὅτι ὁ ἴδιος ὁ Ροῦσβελτ, ὁ ὁποῖος πρὸ ὀλίγων ἀκόμη ἐτῶν τὸ 1935 ἐχαρακτήριζε τὸ οἰκονομικὸν ὄφελος τὸ μέλλον νὰ προκύψῃ ἐκ τοιούτου εἴδους πωλήσεως πολεμικῶν ὑλικῶν ὡς ἐπικίνδυνον διὰ τὴν 'Αμερικὴν καὶ ἀνόητον κερδοσκοπίαν, θεωρεῖ σήμερον τὴν προμήθειαν τῶν ἀντιπάλων τῆς Γερμανίας διὰ πολεμικοῦ ὑλικοῦ ὡς τὴν ἀσφαλεστέραν διὰ τὴν 'Αμερικὴν «ὁδὸν πρὸς τὴν Εἰρήνην». Εἶναι μήπως ἄξιος ὁ 'Αδόλφος Χίτλερ νὰ τοῦ ἀπευθυνθῇ μομφὴ ἐὰν ἀποβλέπων εἰς

τὸν σκοπὸν τῆς ἀνορθώσεως τῆς Γερμανίας, συνώδευε τὴν ἀλλαγὴν τῶν περιστάσεων διὰ προσαρμοζουσῶν εἰς αὐτὰς προτάσεων καὶ ὅταν αὗται ἀπερρίπτοντο καὶ ἐξέλιπε πᾶσα δυνατότης ἀναθεωρήσεως τῶν ὑπὸ τῆς θελήσεως τῶν νικητῶν τοῦ 1919 δημιουργηθεισῶν συνθηκῶν, ἦτο τότε μήπως ἀξιόμεμπτος ὅταν ἐλάμβανε τὴν τόλμην, τὴν μεγάλην τόλμην, ὅπως ἔλθῃ εἰς ἀνεξαρτήτους διαπραγματεύσεις, αἱ ὁποῖαι πάντοτε ὡς τελικὸν ἀποτέλεσμα εἶχον τὴν ἐξυπηρέτησιν τῆς εἰρηνεύσεως ἐν Εὐρώπῃ;

Δύνασθε νὰ φαντασθῆτε πῶς ἠχεῖ ἡ γερμανικὴ ἀπάντησις εἰς τὰς ἐρωτήσεις αὐτάς.

Ἀλλ' ἄς ἀφήσωμεν κατὰ μέρος αὐτὰ τὰ ζητήματα τὰ αὐτονόητα, ἄλλως τε, διὰ κάθε γερμανὸν πολίτην, ἄς περιορισθῶμεν ἁπλῶς εἰς τὴν ἀπαρίθμησιν τῶν χιλιομετρικῶν στηλῶν τῆς ὁδοῦ, τὴν ὁποίαν ἠκολούθησεν ἡ ἐξέλιξις τῆς καταστάσεως κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, ὁπότε ἠθέλομεν διαπιστώσει τὰ ἑξῆς:

Ὅτε ἀντελήφθησαν ἡ Γαλλία καὶ ἡ Ἀγγλία τὴν δύναμιν τοῦ Ἐθνικοσοσιαλιστικοῦ καθεστῶτος, δὲν ἔπαυσαν ἀπὸ τοῦ νὰ θέτουν ὁλονὲν πρὸ ἑαυτῶν τόσον εἰς τὰς ἐνδοκυβερνητικὰς σκέψεις ὅσον καὶ εἰς τὰς μετὰ τῶν στρατιωτικῶν ἡγετῶν τοιαύτας τὸ ἐρώτημα: Τί μέλλει γενέσθαι ἀπέναντι αὐτοῦ τοῦ κατὰ τὰ φαινόμενα διαρκῶς ἐνδυναμουμένου γερμανικοῦ Ράϊχ; Θὰ πρέπει ἴσως νὰ κάμωμεν ὑποχωρήσεις καὶ νὰ δοκιμάσωμεν διὰ μέσου αὐτῶν νὰ συμπαρασύρωμεν τὴν Γερμανίαν εἰς μίαν κοινὴν εἰρηνικὴν πολιτικήν; Ἢ θὰ πρέπει ν' ἀναλάβωμεν μᾶλλον ἕνα προληπτικὸν πόλεμον ἵνα καταρρίψωμεν ἐγκαίρως ἐκ νέου τὴν Γερμανίαν δι' ἕν μακρὸν χρονικὸν διάστημα; Ἀρκεῖ ἄραγε μία ταχεῖα ἀνακατάληψις τῆς Γερμανίας πρὸς απόκτησιν ἐνεχύρου ὅτι ἡ Γερμανία θὰ «καθίσῃ ἥσυχος»; Δυνάμεθα ἄραγε ν' ἀποφύγωμεν διὰ τῶν μέσων αὐτῶν τὸν πόλεμον: διὰ τῆς παγιώσεως δηλαδὴ τοῦ συστήματος τῶν σχέσεών μας μετὰ τῶν ἄλλων κρατῶν, οὕτως ὥστε νὰ μὴν ἀποτολμήσῃ ἡ Γερμανία εἰς ἕνα τοιοῦτον λελογισμένον σύνδεσμον τὴν συνέχειαν τῆς πολιτικῆς της, τῆς «ἐκκαθαρίσεως τῆς Συνθήκης τῶν Βερσαλλιῶν»; Ἢ μήπως δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ πράξωμεν τίποτε παρόμοιον λόγῳ τοῦ ὅτι συμφώνως πρὸς τὰς ἐπιεικεστέρας προβλέψεις ἡ Γερμανία θὰ χρεωκοπήσῃ ἐντὸς ὀλίγου οἰκονομικῶς καὶ διοικητικῶς;

Ἐνῷ αἱ νικήτριαι δυνάμεις ἀπέστελλον ἀφ' ἑνὸς πανταχόθεν διαβεβαιώσεις περὶ τῶν εἰρηνικῶν των προθέσεων καὶ καθίστων τὴν Γερμανίαν ὑπεύθυνον διὰ κάθε κρίσιν καὶ ὄξυνσιν τῆς καταστάσεως, ἀφ' ἑτέρου ἐκτὸς τῆς συνεχοῦς ἐνισχύσεως τῶν βαρέων ἐξοπλισμῶν, ἐσκέπτοντο ἡμέραν καὶ νύκτα διὰ ποίου τρόπου θὰ ἠδύναντο νὰ διατηρήσωσι ταπεινωμένην τὴν ὁλονὲν ἐνδυναμουμένην Γερμανίαν.

Τὸν Μαΐον τοῦ 1933 ἠθέλησεν Γαλλία νὰ ἀναλάβῃ τὸν προληπτικὸν πόλεμον ἐναντίον τῆς Γερμανίας — τοὐλάχιστον τὴν βιαίαν κατοχὴν τῆς Ρηνανίας —. Ἡ Ἀγγλία ὅμως δὲν ἦτο εἰσέτι παρεσκευασμένη· ὁ Μακδόναλδ ἀπεπειράθη τότε νὰ λύσῃ τὰ ἐνεστῶτα προβλήματα ὁδηγῶν τὰ πράγματα πρὸς τὴν ὁδὸν τῆς συνεννοήσεως.

Τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1934 ἔθετεν ἡ Γαλλία τέρμα εἰς τὰς προσπαθείας πρὸς σύναψιν συμφώνου ἐξοπλισμῶν διὰ μιᾶς ἀποτόμου ἀρνήσεως, ἄγουσα ταὐτοχρόνως μίαν νέαν κύκλωσιν τῆς Γερμανίας διὰ τῆς κεντρικῆς καὶ νοτιοανατολικῆς Εὐρώπης.

Ἐν ἔτει 1935 παρέλειψεν ἡ Ἀγγλία νὰ ἐξαγάγῃ τὰ ἀπαραίτητα πρακτικὰ συμπεράσματα ἐκ τῆς παραδοχῆς ἐκ μέρους τῆς Γερμανίας, τῆς ἀδυναμίας της πρὸς συντήρησιν στόλου, ἐνῷ ἐξ ἄλλου ἐνεθάρρυνε τὴν γαλλικὴν πολιτικὴν πρὸς σύναψιν στρατιωτικῆς συμμαχίας μετὰ τῆς Ρωσσίας καὶ ἀπεπειρᾶτο νὰ παρασύρῃ τὴν Ἰαλίαν εἰς τὸ οὕτως κληθὲν «μέτωπον τῆς Στρέζας» ἐναντίον τῆς Γερμανίας, δηλαδὴ ἀκριβέστερον, ἐναντίον κάθε τοιαύτης ἐξελίξεως ἐν Αὐστρίᾳ, ἥτις θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ὁδηγήσῃ εἰς τὴν ἐνσωμάτωσίν της εἰς τὸ Ράϊχ. Κατὰ τὸν Μάρτιον τοῦ 1936 ὅτε κατέλαβεν ἡ Γερμανία τὴν Ρηνανίαν ἔθεσε καὶ πάλιν ἐπὶ τάπητος ἡ Γαλλία τὸ ζήτημα ἑνὸς προληπτικοῦ πολέμου, ἄποψιν τὴν ὁποίαν συνεμερίζοντο μὲν πολιτικοὶ Τύποι μεγάλης ἐπιρροῆς εἰς τὴν ἀγγλικὴν κυβέρνησιν, εἰς τὴν ὁποίαν ὅμως ἀντετίθεντο τὸ Στέμμα καὶ ἡ ἀγγλικὴ κοινὴ γνώμη. Ὅταν τότε ὁ ἄγγλος ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν, Σέρ Σάμουελ Χόαρ ὑπέγραφε τὴν σύμβασιν μετὰ τοῦ γάλλου ὑπουργοῦ Λαβάλ, ἀναφορικῶς πρὸς τὴν ἀβησσινιακὴν διαφορὰν μεταξὺ τοῦ Νεγκοὺς καὶ τῆς Ἰταλίας, ὁ ὀπισθόβουλος σκοπὸς τῆς Ἀγγλίας δὲν ἦτο ἄλλος, παρὰ νὰ ἐπαναφέρῃ διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ τὴν Ἰταλίαν εἰς τὸ μέτωπον

τὸ ἐναντίον τῆς Γερμανίας. Τὸν Μάρτιον τοῦ 1938, ὁ Γερμανὸς ἀρχηγὸς κατόπιν τῆς ἐκ νέου ἐπιδεινώσεως τῶν ἀνυποφόρων ἐν Αὐστρίᾳ καταστάντων ὅρων διαβιώσεως, ἀπεφάσισε νὰ φέρῃ εἰς πέρας διὰ ταχέος χειρισμοῦ τὴν προσάρτησιν τῆς Αὐστρίας ὑπὸ τοὺς ἐνθουσιώδεις ἀλλαλαγμοὺς τοῦ πλήθους, τοῦτο καὶ ἡ ἰταλικὴ ἀγανάκτησις διὰ τὴν πολιτικὴν τῶν κυρώσεων, ἀπόρροια τῆς ὁποίας ἦτο ἡ μεταπήδησις τῆς Ἰταλίας παρὰ τὸ πλευρὸν τῆς Γερμανίας καὶ ἡ ταὐτόχρονος ἐκ τούτου πρόκλησις πένθους ἐν Λονδίνῳ καὶ Παρισίοις, διότι δὲν θὰ ἠδύναντο πλέον νὰ θέσουν ἀντιμέτωπα δύο γερμανικὰ ἔθνη πρὸς ἄλληλα. Ὅτε ὅμως προέκυψε κατὰ τὴν ἄνοιξιν καὶ τὸ θέρος τοῦ 1938 ὡς φυσικὴ συνέπεια τῆς προσαρτήσεως τῆς Αὐστρίας εἰσῆλθεν εἰς ὀξεῖαν φάσιν τὸ ζήτημα τῶν Σουδητῶν, ἀπεπειρῶντο αἱ Δυτικαὶ Δυνάμεις κατ' ἀρχήν, τὴν 21ην Μαΐου νὰ ἐκφοβίσωσι τὴν Γερμανίαν. Ἐν συνεχείᾳ ὅταν καὶ τοῦτο δὲν ἀπέβη καρποφόρον καὶ ἡ Γερμανία ἤρχισε στρεφομένη ἐξ ὁλοκλήρου πρὸς τὴν κατασκευὴν τῆς γραμμῆς Ζίγκφριντ καὶ πρὸς τὸν διὰ κάθε ἐνδεχόμενον ἐξοπλισμόν της, ἦτο ἡ Γαλλία ἡ ὁποία ἐδειλίαζε πρὸ τῆς ἀποφασιστικῆς ἐνεργείας, διότι ἀφ' ἑνὸς ἐξέλιπεν ἡ Ρωσσικὴ βοήθεια καὶ διότι ἀφ' ἑτέρου ἐφοβεῖτο πρὸ τῆς ἀπαρασκευασίας τῆς Ἀγγλίας εἰς ἐξοπλισμοὺς νά ἀναλάβῃ ἐκ νέου ἕνα πόλεμον ἐναντίον τῆς Γερμανίας εἰς τὸν ὁποῖον θὰ εὑρίσκετο ἠναγκασμένη νὰ ἄρῃ μόνη αὔτη τὸ κύριον φορτίον.

Οὕτω προῆλθεν ἡ ὑπογραφὴ τῆς συμφωνίας τοῦ Μονάχου. Ἦτο μία στιγμὴ αὐτοσινειδήσεως, ἡ ὁποία ἐνέκλειεν ἐκ νέου μεγάλας πιθανότητας πρὸς ἑκουσίαν παραδοχὴν τῆς Γερμανίας ὡς μέλους μετ' ἴσων δικαιωμάτων εἰς τὸν κύκλον τῶν Μεγάλων Δυνάμεων. Πῶς ὅμως ἐξέλιπε καὶ ἡ πιθανότης αὔτη; Δὲν εἶχεν εἰσέτι στεγνώσει ἡ μελάνη κάτωθεν τῶν ὑπογραφέντων συμφώνων καὶ ἡ Ἀγγλία, ἥτις εἶχεν ἀπὸ τοῦ 1936, προφανῶς ἀναλάβει τὴν ἐσωτερικὴν ἀρχηγίαν τοῦ συνασπισμοῦ τῶν Δυτικῶν Δυνάμεων, ἔδωσε τὸ σύνθημα τῆς ἐπισπεύσεως καὶ τῆς ὁλοκληρώσεως ἀνηκούστου ἐξοπλιστικῆς δράσεως, καὶ αὐτὸ ἀκριβῶς ἵνα προετοιμασθῇ διὰ τὸν πόλεμον ἐναντίον τῆς Γερμανίας.

Μέχρις ὅτου ἔφθασαν τὰ πράγματα τὴν 15 Μαρτίου 1939 εἰς ἕνα γεγονός, περὶ τοῦ ὁποίου ἐγένετο τόσος λόγος εἰς τὰ

ἐχθρικῶς πρὸς τὴν Γερμανίαν διακείμενα κράτη καὶ κυρίως τὸ ὁποῖον πολλοὶ Ἄγγλοι, κάμνοντες τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τὸν τελευταῖον πρεσβευτὴν τῆς Μεγάλης Βρεττανίας ἐν Βερολίνῳ, θεωροῦν ὡς τὸν ἀποχρῶντα λόγον τῆς προκλήσεως τοῦ ἐνεστῶτος πολέμου, ἐννοῶ τὴν γερμανικὴν εἰσβολὴν εἰς Πράγαν καὶ ἡ ἐγκατάστασις τοῦ προτεκτοράτου Βοημίας-Μοραβίας. Ἐπιτρέψατέ μοι νὰ εἴπω ὀλίγα τινα ἐπὶ τούτου:

Διατελοῦσα ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐντύπωσιν τῆς γερμανικῆς εἰσελάσεως εἰς Πράγαν, ἔδωσεν ἡ Ἀγγλία, ὅπως εἴδομεν προηγουμένως, ἐγγύησιν εἰς τὴν Πολωνίαν σημειωτέον μόνον ἐναντίον τῆς Γερμανίας καὶ ὄχι ἐναντίον τῆς Ρωσσίας, σήμερον δὲ ἔχουν τὴν ἀπαίτησιν οἱ πολιτικοί της ἄνδρες νὰ διατυπώσουν τὴν γνωστὴν ἄποψιν τῆς ἀποκαταστάσεως τοῦ τσεχικοῦ κράτους πρὸς ἐπανόρθωσιν τῆς εἰς αὐτοὺς κατὰ τὴν 15ην Μαρτίου δῆθεν γενομένης ἀδικίας.

Διὰ ποῖον λόγον κατέλαβον γερμανικὰ στρατεύματα τότε τὴν τσεχικὴν πρωτεύουσαν; Τί προέκυψεν; Παρίσταται νομίζω καὶ ἐνταῦθα ἀνάγκη ὅπως καὶ εἰς τὴν παράλληλον πολωνικὴν περίπτωσιν, νὰ ρίψωμεν ἕν βλέμμα πρὸς τὰ ὄπισθεν, εἰς τὴν ἐξέλιξιν τῶν πραγμάτων ἀπὸ τοῦ 1919 καὶ ἐντεῦθεν.

Συμφώνως πρὸς ἕνα λόγον τοῦ ἀποφασίζοντος περὶ τῶν τυχῶν τῆς Πολωνίας ἀπὸ τοῦ 1919 μέχρι τοῦ 1938 πολιτικοῦ ἀνδρός, ὁ ὁποῖος νῦν ἀποπειρᾶται δι' ἀδυνάμου φωνῆς ἔξωθεν νὰ ὁδηγήσῃ τοὺς πρώην συμπατριώτας του νὰ ἐπαναστατήσωσιν ἐναντίον τῆς Γερμανίας, τοῦ κ. Μπένες, ἔπρεπε ἡ Τσεχοσλοβακία ἀπὸ τῆς ἱδρύσεως αὐτῆς νὰ καταλάβῃ θέσιν «θανασίμου ἐχθροῦ τῆς Γερμανίας». Τοῦτο ὑπῆρξεν ἡ ἀποστολὴ μὲ τὴν ὁποίαν ἐπεφόρτιζε τὸ ἔθνος του, ἐπανερχόμενον εἰς τὴν ζωήν, ὅπως καὶ ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον ἐξηφανίσθη ἐκ νέου ἀπὸ τὸν χάρτην τῆς Εὐρώπης. Ἀναλογισθῆτε καὶ μόνοι σας μίαν φορὰν ἐὰν δὲν ἔχῃ δίκαιον πᾶς Γερμανός, ὁ ὁποῖος ἐξακριβώνει σχετικῶς μὲ τὰ μικρότερα κράτη τὸ ἑξῆς γεγονός: Ματαίως διετυπώθη ὁ ἰσχυρισμὸς ὑπὸ μιᾶς ὡρισμένης θεωρίας τῶν νεωτέρων χρόνων καὶ κατόπιν κυρίως ὑπὸ τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, ὅτι τὰ μικρότερα κράτη εἶχον ἀκριβῶς τὰ ἴδια καθήκοντα καὶ τὰς αὐτὰς ὑποχρεώσεις εἰς τὴν κρατικὴν συμβίωσιν μὲ τὰ μεγάλα

κράτη. Ὄχι, μὲ ὅλον τὸν σεβασμὸν καὶ τὴν μεγάλην ὑπόληψιν, τὴν ὁποίαν εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ τρέφωμεν πρὸς τὰς πολλαπλᾶς ἐπιτεύξεις τοῦ πολιτισμοῦ πολλῶν μικρῶν κρατῶν, πρέπει ν' ἀναγνωρίσωμεν συγχρόνως καὶ τὴν ὁλονὲν αὐξανομένην εὐθύνην τῶν μεγάλων Δυνάμεων διὰ τὴν διαμόρφωσιν τῶν πεπρωμένων τῆς ἠπείρου μας. Ζῶμεν εἰς μίαν ἐποχὴν κατὰ τὴν ὁποίαν αἱ ἐπιθυμίαι τῶν μαζῶν ἐξασκοῦν σημαντικὴν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς διαμορφώσεως τοῦ συστήματος καὶ τοῦ πεπρωμένου τῶν λαῶν.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει αὐτὸ ἰσχύει διὰ τὰ περισσότερα τῶν εὐρωπαϊκῶν κρατῶν καὶ ὅπου ὑπὸ τὸν τίτλον Δημοκρατία ἐν τῇ πραγματικότητι ὑφίσταται μία ἀνωτέρα ἀρχή, ἡ ὁποία βασιζομένη ἐπὶ τῆς παραδόσεως ἢ τῆς ὑφισταμένης ἤδη κατοχῆς, διευθύνει τὰς τύχας τοῦ λαοῦ, ἐκεῖ ἡ ἐξέλιξις θὰ προσαγάγῃ ἀσφαλῶς εἰς τὸ μέλλον μίαν μετατροπὴν τῆς καταστάσεως. Ἐκ τούτου καθίσταται ἁπτὸν ὅτι κυρίως αἱ ζωτικαὶ ἀνάγκαι ἑνὸς ἐπὶ τοιούτων βάσεων διοικουμένου λαοῦ ὅπως ὁ γερμανικὸς ὁ ἐξ 82 ἑκατομμυρίων ἀποτελούμενος, βαίνουν λαμβάνουσαι μίαν ὁσημέραι αὔξουσαν ἐπιτακτικότητα καὶ ὅτι τὰ γειτονικὰ κράτη τοῦ μεγάλου αὐτοῦ ἠπειρωτικοῦ Ράϊχ εὑρίσκοντο ἠναγκασμένα πρὸ τῆς ζωντανῆς ἐξελίξεως τῶν πραγμάτων ν' ἀντιμετωπίσωσι τὰ ἐρωτήματα: Πρέπει ἄραγε νὰ συνεργασθῶμεν φιλικῶς μετὰ τῆς Γερμανίας ἢ πρέπει νὰ καταστῶμεν ὄργανα τῶν μεγάλων Δυνάμεων, τῶν ἀντιπάλων τῆς Γερμανίας; Πρὸ τῆς τοιαύτης ἐκλογῆς ἐστάθη καὶ ἡ Τσεχοσλοβακία. Εἶχεν ἀναλάβει κατὰ τὰς νεφελώδεις ἡμέρας τῆς καταστρώσεως τοῦ σχεδίου εἰρήνης περὶ τῶν ὁποίων ὡμίλησα προηγουμένως, τὴν ἐχθρότητα ἐναντίον τῆς Γερμανίας ὡς κατευνθυντήριον γραμμήν. Κατόπιν κατέστη ἐν στενῇ συνεργασίᾳ μετὰ τῆς Γαλλίας, ἕνας μέχρις ὀδόντων ὡπλισμένος προμαχών, ὁ ὁποῖος ἐνεσφηνώθη εἰς τὸ μέσον τῆς γερμανικῆς χώρας ἵνα ἐκτελέσῃ χρέη ὁρμητηρίου τῶν ἐχθρικῶν πρὸς τὴν Γερμανίαν δυνάμεων δι' ἐνδεχομένας ἐπιχειρήσεις ἐναντίον τοῦ Ράϊχ. Γάλλοι ὑπουργοὶ ὡμίλουν δημοσίᾳ καὶ ἔγραφον ἄρθρα περὶ τῶν δυνατοτήτων τῶν παρουσιαζομένων ὑπὸ τῆς Τσεχοσλοβακικῆς ἀεροπορίας πρὸς ἐξουδετέρωσιν ἐν βραχυτάτῳ χρονικῷ διαστήματι τῶν γερμανικῶν βιομηχανικῶν κέντρων.

Καὶ νῦν ἀπευθύνομαι πάλιν πρὸς σᾶς καὶ σᾶς ἐρωτῶ μήπως δὲν ἦτο καὶ αὐτὴν τὴν φορὰν ἀπὸ γερμανικῆς ἀπόψεως εὔλογος ἡ ἐπιθυμία τῆς Γερμανίας, ἐπιζητούσης μίαν ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς «ἐκκαθαρίσεως τῆς συνθήκης τῶν Βερσαλλιῶν» ριζικὴν μετατροπὴν τῶν σχέσεων μεταξὺ Γερμανίας καὶ Τσεχοσλοβακίας. Καὶ ἦτο τόσον ἐπιτακτικωτέρα ἡ ἀνάγκη αὕτη, καθ' ὅσον ἡ Τσεχοσλοβακία δὲν ἠρίθμει ὀλιγώτερον τῶν 3 500 000 Γερμανῶν ἔναντι 7 500 000 Τσέχων καὶ 3—4 000 000 ἄλλων διαφόρων μειονοτήτων. Ἅμα τῇ περατώσει τῆς προσαρτήσεως τῆς Αὐστρίας εἰς τὸ Ράϊχ, ἐνεφανίσθη ἀφ' ἑαυτῆς εἰς τὴν σφαίραν τῆς πρακτικῆς πολιτικῆς τῶν ἡμερῶν ἡ ἐρώτησις περὶ τοῦ πρακτέου εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς μελλοντικῆς τύχης τοῦ Σουδητῶν. Θὰ διεξέλθω ἐνταῦθα ἕνα πρὸς ἕνα τοὺς διαφόρους σταθμοὺς τῆς ἀνοίξεως καὶ τοῦ Σεπτεμβρίου τοῦ 1938 καὶ θὰ ἐπανέλθω εἰς τὴν συνδιάσκεψιν τοῦ Μονάχου ὡς καὶ εἰς τὴν εἰλικρινῆ ἀπόπειραν τῆς Γερμανίας ὅπως συγχρόνως μὲ τὸ ζήτημα τῶν Σουδιτῶν τοποθετήσῃ καὶ διευθετήσῃ τὸ πρόβλημα τοῦ ἐναπομείναντος μέρους τοῦ Τσεχοσλοβακικοῦ Κράτους, μεταξὺ Γερμανίας καὶ τῶν Δυτικῶν Δυνάμεων, γεγονότα τὰ ὁποῖα ἀποδεικνύουσιν ὅτι ἦτο δυνατὴ ἡ ἔναρξις περιόδου εὐρωπαϊκῆς συνεργασίας. Ἂς ρίψωμεν τώρα ἕνα βλέμμα εἰς τὴν ὑπὸ τὸν πανηγυρισμὸν τῶν συμμετασχόντων λαῶν τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Γαλλίας καὶ τῇ ἐπικροτήσει σχεδὸν ὁλοκλήρου τοῦ ὑπολοίπου κόσμου συναφθεῖσαν ἐν Γερμανίᾳ συμφωνίαν καὶ ἠθέλομεν ἀναγνωρίσει σαφῶς, ὅτι μόνον ὑπὸ τρεῖς προϋποθέσεις ἦτο δυνατὸν νὰ ἐξακολουθήσωσιν ὑφιστάμεναι αἱ ἐλπίδες πραγματοποιήσεως, τὰς ὁποίας εἶχον προσάψει εἰς τὴν συμφωνίαν ταύτην.

Αἱ τρεῖς αὐταὶ προϋποθέσεις ἦσαν:

Ἡ Ἀγγλία καὶ ἡ Γαλλία ἠναγκάσθησαν ν' ἀναγνωρίσωσι τὸ εἰς τὴν διευθέτησιν τοῦ ζητήματος τῆς Κεντρικῆς Εὐρώπης προέχον γερμανικὸν συμφέρον — ἔπρεπε λοιπὸν καὶ εἰς τὸ μέλλον ἐν περιπτώσει συμπληρωματικῶν ἐνεργειῶν πρὸς πληρεστέραν τακτοποίησιν τοῦ ζητήματος νὰ ὁμολογήσωσιν εἰς τὴν Γερμανίαν τὴν πλεονεκτικωτέραν θέσιν.

Ἡ δευτέρα προϋπόθεσις ἦτο μία νόμιμος συνομολόγησις τῆς νέας Τσεχοσλοβακίας μετὰ τοῦ Τρίτου Ράϊχ, ὡς ἀπαρχὴ μελ-

λοντικῆς συνεργασίας, ἤτοι μία ὁλοσχερὴς μεταστροφὴ τῆς ἀντιγερμανικῆς πολιτικῆς πορείας, ἣν διήνυσε μεταπολεμικῶς.

Ἡ τρίτη καὶ ἀποφασιστικὴ προϋπόθεσις ἦτο ὄντως ὅτι ἡ ὑπόλοιπος Τσεχοσλοβακία θὰ ἐξακολουθοῦσεν ὑφισταμένη ὡς κράτος ἐθνικοτήτων μεταξὺ Τσέχων, Σλοβάκων καὶ Καρπαθοουκρανῶν.

Προσθέτω: καὶ αἱ τρεῖς αὗται προϋποθέσεις ἔμειναν ἀνεκπλήρωτοι.

Ἐν συνεχείᾳ, ἡ στάσις τῶν συμμάχων: μετὰ τὴν κρίσιν τοῦ Σεπτεμβρίου 1938 ἐπῆλθεν εἰς μεγάλην κλίμακα μία ἀφύπνισις τῆς γαλλικῆς κοινῆς γνώμης. Ὑπεύθυνοι πολιτικοὶ παράγοντες ἔγραψαν ἄρθρα, ἐν τοῖς ὁποίοις ἠξιοῦτο οὔτε ὀλίγον οὔτε πολυ, μία ἀναθεώρησις τῆς μέχρι τοῦδε ἀσαφοῦς, ἐκ συνθηκῶν καὶ ἀναλήψεως ὑποχρεώσεων, πολιτικῆς τῆς Γαλλίας. Ὁ Γάλλος πρωθυπουργὸς ἐπέστησε τὴν προσοχὴν κατὰ τὴν συνέλευσιν τοῦ κόμματός του εἰς τὸ μεγάλον καθῆκον, τὸ ὁποῖον εἶχε νὰ ἐκπληρώσῃ ἡ Γαλλία ἀπέναντι τῶν ἀνὰ τὸν κόσμον διεσκορπισμένων ἀποικιῶν της, αἵτινες ἦσαν, κατὰ μέγα μέρος ἀκόμη, ἀνεκμετάλλευτοι καὶ οὐχὶ ἐκπεπολιτισμέναι. Κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Γερμανοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν εἰς Παρισίους τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1938, ὑπεγράφη μία συμφωνία, ἡ ὁποία συνεκεφαλαίωνε διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν ποία ὑπῆρξεν ἐν τῷ συνόλῳ ἡ ἔννοια τῆς πολιτικῆς τοῦ Ἀδόλφου Χίτλερ ἀπέναντι τῆς Γαλλίας ἀπὸ τοῦ 1933:

Ὁ χιλιετὴς πόλεμος περὶ τοῦ Ρήνου ἐτερματίσθη — ἡ Γερμανία παραιτεῖται διὰ παντὸς ἀπὸ τῆς ἐπανακτήσεως τῆς Ἀλσατίας καὶ τῆς Λωραίνης — καὶ Γερμανία καὶ Γαλλία ἐπιθυμοῦν ἤδη νὰ εἶναι καλοὶ γείτονες ἵνα συνεργασθῶσιν ὑπὲρ τῆς Εἰρήνης. Τὴν συμφωνίαν ταύτην ὑπεδέχθη ἡ πλειοψηφία τῆς γαλλικῆς κοινῆς γνώμης εὐμενέστατα. Ἐφαίνετο δὲ δι' ἕν διάστημα ὅτι ἡ Γαλλία εἶχε τέλος πάντων ἐννοήσει, ὅτι ἡ ἀσφάλειά της καὶ τὸ μέλλον της ἤθελον εἶναι ἀσυγκρίτως καλλίτερα ἐξησφαλισμένα εἰς μίαν συνεργασίαν της μετὰ τοῦ, κατὰ θείαν συντυχίαν, διπλασίου τὸν ἀριθμὸν γερμανικοῦ λαοῦ, παρὰ εἰς ὅλας τὰς δυνατὰς συμφωνίας καὶ συμμαχίας καὶ πάντα τὰ ὑπόλοιπα συνασπιστικὰ συστήματα ἐναντίον τῆς Γερμανίας ταύτης καὶ ὅτι τὸ πνεῦμα

τοῦ Ρισελιὲ θὰ ἦτο πολὺ καλλίτερον νὰ ταφῇ ὁριστικῶς ὑπὸ τὸν τυμβόλιθον. Ὅτε ὑπεγράφη τὴν 6ην Δεκεμβρίου 1938 ἐν Παρισίοις ἡ συμφωνία μεταξὺ Γερμανίας καὶ Γαλλίας ἐπέστησεν ὁ Γερμανὸς ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν τὴν προσοχὴν τοῦ Γάλλου συναδέλφου του καὶ δὲν ἀφῆκε καμμίαν ἀμφιβολίαν ἐπὶ τούτου ὅτι δηλαδὴ ἡ συμφωνία αὕτη τότε μόνον θὰ ἀνελάμβανεν ὁλόκληρον τὸ κῦρος αὐτῆς, ὅτε ἡ Γαλλία, ὑπὸ τὸ πνεῦμα μιᾶς νέας γαλλικῆς πολιτικῆς κατευθύνσεως, ἔπαυεν ἀναμιγνύουσα τὰ συμφέροντά της εἰς τὸν διακανονισμὸν τῶν τσεχοσλοβακικῶν πραγμάτων.

Ἐγὼ ὁ ἴδιος κατόπιν προσκλήσεως τοῦ γαλλογερμανικοῦ κομιτάτου, τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1939, ἐν Λυών, ἔκαμα μίαν γενικῶς ὑπὸ τῆς κοινῆς γνώμης εὐμενῶς ὑποδεχθεῖσαν διάλεξιν, κατὰ τὴν ὁποίαν κατέδειξα τὴν μὴ ἀνάμιξιν τῆς Γαλλίας εἰς τὴν περαιτέρω ἐξέλιξιν ἐν μέσῃ καὶ ἀνατολικῇ Εὐρώπῃ ὡς τὴν οὐσιωδεστέραν προϋπόθεσιν μιᾶς διαρκοῦς γαλλογερμανικῆς συνεννοήσεως.

Ταῦτα ἦσαν τὰ καταφανῆ καὶ σαφῆ γνωρίσματα τῶν διαθέσεων τῆς Γαλλίας μέχρι τῆς 15ης Μαΐου. Ἐπρόκειτο περὶ τῆς ἰδίας κυριαρχίας τῆς λογικῆς, ἡ ὁποία ἀκόμη καὶ μίαν ἡμέραν πρὸ τῆς κηρύξεως τοῦ πολέμου — ὀλίγον ἐξησθενημένη βεβαίως —, ἐχαρακτήριζε τὴν γερμανικὴν στάσιν καὶ ἡ ὁποία ὡδήγησε μέχρι τῆς ἀπὸ 2ας Σεπτεμβρίου μεσολαβήσεως τοῦ Μουσσολίνι καὶ ἡ ὁποία λόγῳ τῆς σκληρᾶς ἀγγλικῆς ἐπιμονῆς εἰς τὸν πόλεμον δὲν ἀπέβη καρποφόρος.

Ἡ ἐπιθυμία τῆς Ἀγγλίας πρὸς πόλεμον! Μάλιστα. Εἴμεθα ἀπολύτως πεπεισμένοι ὅτι ἡ Ἀγγλία ἦτο ἀποφασισμένη, ἀπὸ τὴν ἄνοιξιν τοῦ 1939, νὰ σταματήσῃ ἔστω καὶ διὰ τῆς βίας, κάθε περαιτέρω προσπάθειαν πρὸς «ἐκκαθάρισιν τῆς συνθήκης τῶν Βερσαλλιῶν».

Εἰς τὰς 15 Μαρτίου, κατὰ τὸν διακανονισμὸν τοῦ Τσεχικοῦ ζητήματος, τὸ φιλοπόλεμον κόμμα δὲν εἶχε φθάσει ἀκόμη εἰς τὸ σημεῖον ὥστε νὰ πείσῃ τὴν κοινὴν γνώμην περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς κηρύξεως τοῦ πολέμου. Διότι διετηρεῖτο ἀκόμη ζωηρὰ ὑπὸ τῆς κοινῆς γνώμης ἡ ἀνάμνησις τῆς ἐπανόδου τοῦ Τσάμπερλαιν ἐκ τοῦ Μονάχου, ἡ ὑπόσχεσίς του «περὶ μιᾶς διαρκοῦς εἰρήνης εἰς τὴν ἐποχήν μας» καὶ τὸ ὑγιὲς ἔνστικτον τοῦ Ἀγγλικοῦ λαοῦ,

τοῦ ἔλεγεν ὅτι οἱ Πολωνοὶ καὶ οἱ Τσέχοι ἐνδιαφέρουν τὴν Ἀγγλίαν πολὺ ὀλίγον καὶ ὅτι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον πραγματικῶς τὴν ἐνδιέφερεν ἦτο ἡ διατήρησις καὶ ἡ ἀνοικοδόμησις τῆς αὐτοκρατορίας. Ἀλλὰ συντόμως, δυστυχῶς πολὺ συντόμως, ἤρχισεν ἡ μεταστροφὴ τῆς κοινῆς γνώμης ἐν Ἀγγλίᾳ. Πρώτη ἤρχισε νὰ κραυγάζῃ ἡ ἀντιπολίτευσις καὶ ταχέως ἐκέρδισε τὴν πλειοψηφίαν τοῦ λαοῦ μὲ τὸ μέρος της. Διὰ μιᾶς ἐνόμισεν ὅτι ἡ Γερμανία τοὺς εἶχε ταπεινώσει. Ἐπίσης ἠξίωσαν ὅτι καὶ ἡ Ἀγγλία πρέπει νὰ ἔχῃ δικαιώματα εἰς τὴν Τσεχοσλοβακίαν καὶ ὅτι δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ γίνῃ τίποτε εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς Εὐρώπης, πρὶν συγκατατεθῇ προηγουμένως καὶ αὕτη. Ἐν τοσούτῳ ὅμως προεῖχεν ἡ αὔξησις τοῦ ἐπανεξοπλισμοῦ εἰς τοιοῦτον βαθμόν, ὥστε νὰ μὴν ἀποτολμᾷ πλέον ἡ Γερμανία νὰ ἐπιλύσῃ ἓν οἱονδήποτε πρόβλημα παρὰ τὰ σύνορά της ἄνευ τῆς ἀγγλικῆς ἐγκρίσεως. Δι' ὀλίγων: οἱ φιλοπόλεμοι ὑπερτέρησαν καὶ ἡ κοινὴ γνώμη ἔλαβε μὲ μεγάλην πλειοψηφίαν θέσιν ἐχθρικὴν ἔναντι τῆς Γερμανίας. Τοιουτοτρόπως κατέρρευσε κατὰ τὸν Μάρτιον ἡ πρώτη καὶ σπουδαιοτέρα προϋπόθεσις διὰ ἕνα διαρκῆ εἰρηνικὸν διακανονισμόν.

Τί ἐγένετο δὲ μὲ τὴν δευτέραν, ἤτοι τὴν πιστὴν κατάταξιν τῆς Τσεχοσλοβακίας εἰς τὴν συνεργασίαν μετὰ τῆς Γερμανίας; Μπορεῖ νὰ ὑπῆρχον μερικοὶ ἐκ τῶν ἰθυνόντων, οἱ ὁποῖοι τὴν ἐπεζήτουν καὶ προσεπάθουν νὰ τὴν ἐπιτύχουν. Ἀλλὰ ἐν τῷ συνόλῳ τὸ ὑπολειπόμενον κράτος τῆς Τσεχοσλοβακίας ἐτήρει κατὰ τὸ διάστημα μεταξὺ τῆς 1ης Ὀκτωβρίου 1938 καὶ τῆς 14 Μαρτίου 1939 μίαν στάσιν ἀμφίβολον καὶ οὐχὶ ἀνεκτὴν διὰ τὴν Γερμανίαν. Μάλιστα λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν τὸν κίνδυνον μιᾶς εὐρωπαϊκῆς συρράξεως, κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ κράτος τοῦτο θὰ ἐλάμβανε θέσιν ἀπειλητικὴν ἔναντι ἡμῶν ὑπάρχουν ἑκατοντάδες ἐπιχειρημάτων, τὰ ὁποῖα πείθουν ὅτι ἡ Γερμανία ἔπρεπε ἕνεκα τῆς ἀσφαλείας καὶ ἀμύνης της νὰ ἐπιλύσῃ ἅπαξ διὰ παντὸς τὰ ἐκκρεμῆ ζητήματα εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο, ἐφ' ὅσον ἦτο πλέον καταφανὲς ὅτι ἡ Ἀγγλία παρεσκεύαζε τὸν πόλεμον.

Καὶ τέλος ἡ τρίτη προϋπόθεσις: ἡ διατήρησις τοῦ Τσεχοσλοβακικοῦ κράτους τῶν ἐθνικοτήτων. Ὅ,τι καὶ ἂν λέγῃ ἡ ἐχθρικὴ πρὸς τὴν Γερμανίαν προπαγάνδα περὶ γερμανικῆς διεισδύσεως ἐν τῇ Σλοβακίᾳ καὶ τῇ Καρπαθοουκρανίᾳ, ἡ πραγ-

ματικότης εἶναι τελείως διάφορος. Κατ' αὐτὴν εἶχεν ἤδη πρὸ πολλοῦ δημιουργηθῆ ἓν βαθὺ καὶ ἀγεφύρωτον χάσμα μεταξὺ τῶν Τσέχων καὶ Σλοβάκων. Τὴν 14 Μαρτίου, κατόπιν τῆς ἀποχωρήσεως τῆς Σλοβακίας ἀπὸ τὸ Τσεχικὸν τμῆμα, διελύθη τὸ κράτος τοῦτο ἀφ' ἑαυτοῦ. Τὴν 15 Μαρτίου, δηλαδὴ μετὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς γερμανο-τσεχικῆς συμφωνίας, ὁ Τσάμπερλαιν ἐδήλωσεν εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Κοινοτήτων, ὅτι δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ ἀγγλικὴ ἐγγύησις ἐπὶ τῆς Τσεχοσλοβακίας, ἐπειδὴ «τὸ κράτος τοῦτο, τοῦ ὁποίου τὰ σύνορα ἠγγυήθημεν, εὗρε τέλος διὰ λόγους ἐσωτερικούς». Ἂς μὴ ξεχνῶμεν ἀκόμη ὅτι ἡ Οὑγγαρία, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνῆκε προηγουμένως ἡ Καρπαθοουκρανία, εἶχεν ἀποστείλει τελεσίγραφον εἰς τὴν ἐκεῖ ἑδρεύουσαν κυβέρνησιν· καὶ ὅτι γενικῶς ἐπεκράτει εἰς τὴν ὑπόλοιπον Τσεχοσλοβακίαν τοιοῦτον χάος, ὥστε τὸ κράτος ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον περιέκλειε τὰ $^2/_3$ τῶν συνόρων της, εἶχε ὄχι μόνον τὸ δίκαιον, ἀλλὰ καὶ τὴν ὑποχρέωσιν κατὰ ἕνα αἰώνιον ἱστορικὸν νόμον νὰ ἐπιβάλλῃ ἐκεῖ μίαν διαρκῆ τάξιν.

Μίαν λέξιν ἀκόμη ὅσον ἀφορᾷ μίαν κατηγορίαν ἐναντίον τῆς Γερμανίας σχετικῶς μὲ τὸ ζήτημα τοῦτο. Ἡ κατηγορία αὕτη εἶναι: ὅτι ἡ Γερμανία δὲν ἐτήρησε τὸν λόγον, τὸν ὁποῖον ἔδωσεν ἐν Μονάχῳ, διὰ τοῦ ὁποίου «ἠγγυᾶτο» τὴν Τσεχοσλοβακίαν ταὐτοχρόνως μετὰ τῆς Ἰταλίας, τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Γαλλίας, μετὰ τὸν διακανονισμὸν τῶν πολωνικῶν καὶ οὑγγρικῶν μειονοτήτων. Πῶς τίθεται τὸ ζήτημα τοῦτο;

Ἡ Ἀγγλία καὶ ἡ Γαλλία ἐμνημόνευσαν τὴν ἐγγύησιν συμπτωματικῶς εἰς τὰς διπλωματικὰς ἐπικοινωνίας κατὰ τὰς ἑβδομάδας καὶ τοὺς μῆνας μετὰ τὸ Μόναχον, ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ δὲ ἐπεζήτουν νὰ μετατρέψουν αὐτὴν εἰς ἔντονον πολιτικὴν ἀπαίτησιν. Διατί; Διότι καὶ ἡ Ἀγγλία καὶ ἡ Γαλλία ἔβλεπον ὅτι ἡ κατάστασις τοῦ Τσεχοσλοβακικοῦ Κράτους ἦτο τοιαύτη, ὥστε νὰ μὴν εἶναι δυνατὴ ἡ πραγματοποίησις μιᾶς ἐγγυήσεως τῶν Μεγάλων Δυνάμεων. Δεύτερον, ἐπὶ τῶν συνοριακῶν ζητημάτων μεταξὺ Τσεχοσλοβακίας καὶ Οὑγγαρίας δὲν ἐξήγαγεν ἀπόφασιν ἓν Συμβούλιον τῶν Μεγάλων Δυνάμεων καθὼς ἀπῄτει τοῦτο ἡ συμφωνία τοῦ Μονάχου, ἀλλὰ ἡ Γερμανία καὶ ἡ Ἰταλία μόνον. Ἡ διαιτησία αὕτη εἶχε ζητηθῆ ἀπὸ ἀμφότερα τὰ συμβαλλόμενα

μέρη καὶ ἡ Ἀγγλία καὶ ἡ Γαλλία ἀνεγνώρισαν σιωπηρῶς τὴν διαιτησίαν τούτων κατὰ τὸ φθινόπωρον τοῦ 1938 καὶ ἑπομένως κατὰ τὰς καθιερωμένας διπλωματικὰς συνηθείας παρεδέχθησαν ὅτι δὲν εἶχε πλέον τὴν ὑπόστασιν ἡ ἀπαίτησις ἡ ἀπορρέουσα ἐκ τῆς συνθήκης τοῦ Μονάχου ἐφόσον ἡ κατάστασις ἐξειλίχθη διαφορετικῶς. Ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὴν 14 Μαρτίου διελύθη τὸ Τσεχοσλοβακικὸν Κράτος ἐσωτερικῶς εἰς τρία μέρη, καὶ ἑπομένως δὲν ὑπῆρχε πλέον ὡς συμβαλλόμενον μέρος, δὲν ἦτο πλέον δυνατὸν νὰ συζητῇ τις περὶ ἐγγυήσεως τῶν συνόρων τοῦ κράτους αὐτοῦ.

Ἄς μοῦ ἐπιτραπῇ λοιπὸν ἐδῶ νὰ τονίσω, ὡς Γερμανός, ὅτι δὲν ἔχει καμμίαν πραγματικὴν βάσιν ἡ βαρεῖα κατηγορία τοῦ Ἄγγλου πρωθυπουργοῦ, ὅτι ὁ Ἀδόλφος Χίτλερ δὲν «ἐτήρησε τὸν λόγον του» ἀπέναντί του. Καὶ ὅταν ἀπαγγέλλουν τοιαύτας κατηγορίας, ὅπως τὴν κατὰ τῆς γερμανο-αγγλικῆς δηλώσεως φιλίας τῆς 30 Σεπτεμβρίου ἀπαντᾷ κάθε Γερμανός, ὅτι ἡ συμφωνία αὕτη ἐγένετο διὰ νὰ διακανονίζωνται μόνον τὰ ζητήματα τὰ δημιουργούμενα μεταξὺ Γερμανίας καὶ Ἀγγλίας. Δὲν ἦτο ποτὲ δυνατὸν ἡ Γερμανία νὰ σκεφθῇ ὅτι ἐξ αὐτῆς τῆς συμφωνίας εἶχε τὴν ὑποχρέωσιν νὰ συζητῇ κάθε ζήτημα πρὸ τοῦ διακανονισμοῦ του καὶ ἀφορῶντος τὸ ζωτικὸν τῆς χῶρον, μετὰ τῆς Ἀγγλίας, διότι τότε θὰ ἔπρεπε καὶ ἡ Ἀγγλία νὰ συζητήσῃ μετὰ τῆς Γερμανίας περὶ τῆς Ἰρλανδίας, τῆς Αἰγύπτου, τῆς Παλαιστίνης κτλ. καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν συμβουλήν της. Ὄχι, οὔτε ἐδῶ δὲν δύναται νὰ εὕρῃ ἕνα λογικὸν συμβιβασμὸν ἡ ἐχθρικὴ πρὸς τὴν Γερμανίαν προπαγάνδα. Ἡ γερμανο-ἀγγλικὴ συμφωνία τῆς 30 Σεπτεμβρίου εἶχε μόνον μίαν ἔννοιαν, ὅτι κάθε ἓν ἐκ τῶν συμβαλλομένων μερῶν, ἡ μεγάλη ἠπειρωτικὴ Δύναμις καὶ ἡ παγκόσμιος ναυτικὴ Δύναμις θὰ ἔπρεπε νὰ σεβασθῇ καὶ νὰ παραιτηθῇ πάσης ἀναμίξεως εἰς τὴν σφαῖραν τῶν συμφερόντων τῆς ἄλλης, ὅπως ἄλλως τε ἦτο καὶ ὁ σκοπὸς τῆς γερμανικῆς πολιτικῆς ἔναντι τῆς Ἀγγλίας. Ἡ Γερμανία ἐτήρησε τὴν συνθήκην αὐτήν· ἡ Ἀγγλία τὴν παρεβίασεν ἐνσυνειδήτως, ἀποπειρωμένη ἀκόμη καὶ σήμερον νὰ παρουσιάσῃ εἰς τὸν κόσμον τὸ τσεχοσλοβακικὸν ζήτημα, δηλαδὴ τὴν δημιουργίαν τοῦ προτεκτοράτου τῆς Μοραβίας καὶ Βοημίας, παραπλεύρως εἰς τὴν

ὀνομαζομένην ἐπίθεσιν ἐναντίον τῆς Πολωνίας, ὡς γερμανικὸν κακούργημα. Τοῦτο εἶναι μία φανερὰ διαστρέβλωσις τῆς πραγματικότητος. Καὶ ἀκόμη κᾶτι: Ὁ νῦν πρόεδρος τῆς Τσεχοσλοβακίας Χάσα ἦλθεν εἰς Βερολῖνον τὴν 14 Μαρτίου ἵνα συνάψῃ στενὰς σχέσεις μεταξὺ τοῦ Κράτους του καὶ τῆς Γερμανίας κατόπιν ἀτομικῆς του πρωτοβουλίας καὶ ἀναγνωρίσεως τοῦ ἀβαστάκτου τῆς ἐσωτερικῆς καταστάσεως ἐν τῇ ἐπικρατείᾳ του. Ἦτο βεβαίως μία βαρεῖα ἀπόφασις, ἀλλ' ὅμως ἦτο τοιαύτη ὡς ἀπαιτεῖ ἡ ἱστορία ἀπὸ ἕνα ὑπεύθυνον πολιτικὸν ἄνδρα, ὁ ὁποῖος στηρίζει τὴν πολιτικήν του ἐπὶ τῆς πραγματικότητος. Ἔπρεπεν ὅμως ἀναγκαστικῶς ἡ ἀπόφασις αὕτη τῶν ἰθυνόντων τῆς Τσεχοσλοβακίας κατὰ τὴν 14 Μαρτίου, νὰ προεκλήθη κατόπιν γερμανικῆς ἀπειλῆς καὶ πιέσεως; Δὲν εἶναι πιθανώτερον ὅτι αἱ σχέσεις μεταξὺ 80 ἑκατομμυρίων Γερμανῶν καὶ $7^1/_2$ ἑκατομμυρίων Τσέχων κατοικούντων ἐντὸς τοῦ γερμανικοῦ ζωτικοῦ χώρου δὲν ἐπιτρέπει παρομοίωσιν μὲ ἄλλας περιπτώσεις καὶ ὅτι δὲν ὑπαρχει τίποτε ὅμοιον εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ τὸν κόσμον ὅλον; Τὸ λαϊκὸν στοιχεῖον καὶ ἡ βιομηχανία εἶναι τόσον ἀδιαλύτως περιπεπλεγμένα ἐδῶ, διατέμνονται εἰς ἕνα τοιοῦτον βαθμόν, ὥστε κατόπιν προσωρινῶν καὶ βιαίως διατηρηθεισῶν συνθηκῶν, μόνον ὁ εἰς τὸν εὐρωπαϊκὸν τοῦτον χῶρον τὴν πρώτην γραμμὴν κατέχων παράγων ἠδυνήθη νὰ ἐξασφαλίσῃ ἕν εἰρηνικὸν μέλλον ἐπὶ βάσεων τοῦ δικαίου — καὶ ὁ παράγων αὐτὸς ἦτο τὸ μεγαλογερμανικὸν Ράϊχ.

Ὁ Ἄγγλος εὑρίσκει φυσικὸν νὰ ἐξουσιάζῃ τὸ Κράτος του, τὸ Γιβραλτὰρ, τὴν Μάλταν, τὴν Παλαιστίνην, τὴν Αἴγυπτον, τὰς Ἰνδίας μὲ τὰ 350 000 000 τῶν κατοίκων της καὶ τὴν ἀτελεύτητον σειρὰν τῶν Κτήσεών της. Αἱ ἀποικίαι αὗται καὶ τὰ στρατηγικὰ σημεῖα ἀποτελοῦν ζήτημα ζωῆς διὰ τὴν Μητρόπολιν καὶ ἡ κυριαρχία ἀκόμη ἐπὶ τῶν συγκοινωνιῶν εἰς τὰ πέρατα τῶν ὠκεανῶν θεωρεῖται ὡς καθῆκον ἀδιάσπαστον πρὸς τὴν ἀγγλικὴν ἱστορικὴν ἀποστολήν. Ἐν ἔτει 1919 ἡ Ἀγγλία ἐθεώρησε καλὸν νὰ ρίψῃ διὰ μέσου τῆς Συνθήκης τῶν Βερσαλλιῶν $7^1/_2$ ἑκατομμύρια μὴ Τσέχων, μεταξὺ τῶν ὁποίων $3^1/_2$ ἑκατομμυρια Γερμανῶν, ὑπὸ τὸν ζυγὸν ἄλλων 7 500 000 Τσέχων αὐτὴν τὴν φορὰν. Καὶ ἡ Ἀγγλία ἀγανακτεῖ σήμερον διότι 80 ἑκατομμύριαν Γερμανῶν, κατόπιν τῆς διαλύσεως τῆς τεχνητῆς τάξεως,

ἣν ἐπέβαλεν ἡ Συνθήκη τῶν Βερσαλλιῶν διεκανόνισαν τὴν διαφορὰν τῶν μετὰ τῶν 7½ ἑκατομμυρίων Τσέχων, τῶν ὁποίων τὴν διατήρησιν ἐγγυῶνται καὶ εἰς τοὺς ὁποίους ἔχει δοθῆ μία αὐτονομία μεγίστης ἐκτάσεως. Θὰ ἦτο λοιπὸν καλόν, καθὼς φαίνεται εἰς ἡμᾶς τοὺς Γερμανούς, νὰ ἀκολουθήσωμεν καὶ ἡμεῖς τὴν ἀγγλικὴν τακτικὴν καὶ μάλιστα τὴν μέθοδον τοῦ μεγάλου Νέλσωνος πρὸ τῆς Κοπεγχάγης, ἡ ὁποία συνίστατο εἰς τὸ νὰ θέτῃ πρὸ τοῦ τυφλοῦ του ὀφθαλμοῦ τηλεσκόπιον κάθε φορὰν ὁπότε αἱ διαταγαὶ τοῦ Ναυάρχου του δὲν τοῦ ἤρεσαν. Τοιουτοτρόπως δὲν ἔβλεπε τίποτε — ἔκαμεν ὅ,τι ὁ ἴδιος ἤθελε καὶ ἐπετύγχανεν. Εἰς τὴν πολιτικὴν ὅμως δὲν εἶναι πάντοτε ἐπιτυχεῖς αἱ μέθοδοι αὗται. Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς Τσεχοσλοβακίας διὰ τὴν ἀναγκαστικὴν δρᾶσιν, τὴν ὁποίαν ἀνέλαβεν ἡ Γερμανία ἵνα ἐπιφέρῃ τὴν τάξιν ἐν τῇ μέσῃ Εὐρώπῃ, ἡ Ἀγγλία εἶδε μόνον ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἤθελε, δηλαδὴ τὴν ἀνεπιθύμητον αὔξησιν τῆς δυνάμεως καὶ τοῦ κύρους τῆς Γερμανίας. Ὅλα τὰ ἄλλα ἐπιχειρήματα, εἶναι ἐπιχειρήματα «γιὰ τὰ μάτια τοῦ κόσμου» καὶ ὁμοιάζουν πρὸς τὰ περίφημα κροκοδίλεια δάκρυα. Καὶ μετὰ ταῦτα ἀπεφάσισεν ἡ Ἀγγλία κατὰ τὰς ἐσφαλμένας συμβουλὰς τῶν φιλοπολέμων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ τῆς κοινοβουλευτικῆς ἀντιπολιτεύσεως. Προσεπάθει μὲ τὴν μεγαλειτέραν δυνατὴν ἐνεργητικότητα καὶ ταχύτητα νὰ ἱδρύσῃ ἕνα, ὅπως τὸ ὠνόμαζε, «μέτωπον εἰρήνης».

Ἡ Πολωνία, ὅπως εἴδομεν, ἦτο τὸ πρῶτον μέλος εἰς τὸ σύστημα αὐτό. Ἠκολούθησαν ἡ Ρουμανία καὶ ἡ Ἑλλάς, αἱ ὁποῖαι, λόγῳ τῆς θέσεώς των ἐν τῇ Βαλκανικῇ καὶ τῆς πολιτικῆς των, ἐδέχθησαν εὐχαρίστως τὴν ἐγγύησιν τῆς Ἀγγλίας. Κατόπιν ἦλθεν ἡ Τουρκία, ἡ ὁποία ἐθεώρει τὸν ἑαυτόν της ἀπειλούμενον ἐκ τῆς ἰταλικῆς αὐτοκρατορίας, μετὰ τὴν κατάληψιν τῆς Ἀλβανίας ὑπὸ ταύτης, ἐγκαταλείψασα τὴν πολιτικὴν τῆς οὐδετερότητος καὶ προσχωρήσασα εἰς τὸ πλευρὸν τῆς Ἀγγλίας. Κατόπιν ἤρχισεν ἡ προσπάθεια ὅπως παρασυρθῇ ἡ Σοβιετικὴ Ρωσσία εἰς τὸν φιλοπόλεμον συνασπισμὸν ἐναντίον τῆς Γερμανίας, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἐθεωρεῖτο σπουδαιότατον ἐκ μέρους τῶν φιλοπολέμων. Ἡ προσπάθεια αὕτη ἐτελείωσεν, ὡς γνωστόν, διὰ τοῦ ἀντιθέτου ἀκριβῶς ἀποτελέσματος. Δηλαδὴ ὅτε οἱ ἰθύνοντες τῆς Ρωσσίας ἐγνώρισαν τὰ ἀγγλικὰ σχέδια ἐκ τοῦ πλησίον, μετέ-

βαλον πολιτικὴν καὶ συνωμολόγησαν σύμφωνον μετὰ τῆς Γερμανίας. Τὸ ὅλον ἦτο μία προσπάθεια τῆς Ἀγγλίας πρὸς κύκλωσιν τῆς Γερμανίας, μόλις δυναμένη πλέον ν' ἀποκρύψῃ κάτωθεν αὐτῆς τὸ γεγονὸς ὅτι προητοιμάζετο συντόμως ἤδη πρὸς πόλεμον. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἔλεγεν εἰς τὸν κόσμον ἦτο: τὰ πράγματα ἤγγισαν πλέον τὸ ἀπροχώρητον — κάθε νέα αὐθαίρετος γερμανικὴ πρᾶξις θὰ σημάνῃ τὸν πόλεμον κατὰ τῆς Ἀγγλίας.

Τὰ πράγματα εἶχον ὡς ἑξῆς: ἡ Γερμανία εἶχεν ἀποβῆ πλέον τοῦ δέοντος ἰσχυρὰ καὶ νῦν δὲν ἀπέμενε πλέον τίποτε ἄλλο ἀπὸ τοῦ ν' ἀποφασίσῃ ἡ Ἀγγλία διὰ τῆς ἐκμεταλλεύσεως τοῦ στρατοῦ τοῦ Γάλλου συμμάχου καὶ εἰ δυνατὸν καὶ τῆς συνδρομῆς καὶ ἄλλων κρατῶν νὰ ἀποδυθοῦν εἰς τὸν ἀγῶνα ἐναντίον τῆς Γερμανίας εἰς τὴν πρώτην εὐνοϊκὴν περίστασιν. Τὰ ὑπόλοιπα τὰ τιθέμενα εἰς κυκλοφορίαν ἐπὶ τῶν αἰτίων τοῦ πολέμου δὲν εἶναι παρὰ κενολογίαι, ἀοριστολογίαι, προπαγάνδα, φράσεις χωρὶς καμμίαν πραγματικὴν βάσιν καὶ χωρὶς σημασίαν, παραποιήσεις καὶ ἀποκρύψεις τῆς ἀληθείας. Ἡ Γερμανία ἵστατο πρακτικῶς ἀπὸ τῆς 15 Μαρτίου πρὸ τῆς ἐκλογῆς μεταξὺ τῆς ἐνδώσεως εἰς τὴν ἀγγλικὴν ἀπειλὴν καὶ τῆς διακοπῆς τῆς πολιτικῆς τῆς ἐκκαθαρίσεως τῶν ἀδικιῶν καὶ τῶν σφαλμάτων τῆς Συνθήκης τῶν Βερσαλλιῶν, ἢ νὰ προστατεύσῃ ἡ ἰδία διὰ τῶν μέσων της ὑπὸ τὴν ἀπειλὴν ταύτην τὰ ζωτικά της δικαιώματα. Ἐν πλήρει συνειδήσει τῶν βαρῶν, τὰ ὁποῖα ἐπωμίζετο διὰ τοῦ τρόπου τούτου, ἐβάδισε τὸν πλήρη δυσχερειῶν δεύτερον δρόμον. Ὑπεστήριξε τὴν ἄποψιν ὅτι τόσον ἡ Ἀγγλία ὅσον καὶ ἡ Γαλλία δὲν εἶχον ἁρμοδιότητα οὔτε δικαίωμα ἀναμίξεως εἰς τὰ ζητήματα τῶν γερμανικῶν ζωτικῶν συμφερόντων, μὲ ἄλλους λόγους τῆς ἐπιστροφῆς ἑνὸς τελευταίου μὴ ἀπελευθερωθέντος εἰσέτι τμήματος γερμανικοῦ ἐδάφους, τὸ ὁποῖον διεχώρισαν τὸ 1919 διατελοῦντες ἐν πνεύματι ἀδικίας καὶ παραλογισμοῦ. Ἄδικος ἀγγλικὴ ἐπέμβασις εἶναι ἡ καλυτέρα καὶ σημαντικωτέρα μέθοδος διὰ τὴν ἀγγλικὴν πολιτικὴν τὴν ὁδηγοῦσαν εἰς πόλεμον, ἡ ὁποία ὑπάρχει. Καὶ ἀκριβῶς ἐπειδὴ ὁ γερμανικὸς λαὸς καὶ πρὸ παντὸς ὁ Ἀρχηγός του κατανοοῦν πλήρως τὰ καθήκοντα, τὰ ὁποῖα ἔχει ἡ Ἀγγλία εἰς τὰς ἐκτεταμένας περιοχὰς τῆς κοσμοκρατορίας της καὶ ἐφ' ὅσον ἡ ἀποστολὴ τῆς

κοσμοκρατορίας ταύτης ἐγένετο ἐπισήμως καὶ ὑπὸ τῆς γενικῆς λαϊκῆς αἰσθήσεως καταφατικῶς παραδεκτὴ ἐπὶ τοσούτῳ μᾶλλον ἐνεργητικώτερον προεφυλάσσετο ἡ Γερμανία ἀπὸ τὰς ἀγγλικὰς παραβιάσεις καὶ ἀδίκους ἐπεμβάσεις εἰς τὰς σφαίρας ζωτικοῦ δι' αὐτὴν ἐνδιαφέροντος. Κι' ἐπειδὴ τελικῶς ἐξήγησεν ἐπανειλημμένως ἡ Γερμανία ἀπὸ τῆς ἰδικῆς της πλευρᾶς καὶ δι' ἐπισήμου τρόπου, ὅτι δὲν εἶχεν οὐδαμῶς οὔτε ἐπεθύμει νὰ ἔχῃ πολεμικὰς ἀποβλέψεις εἰς τὴν Δύσιν, εὑρίσκεται τὸ ζήτημα τῆς ὑπαιτιότητος εἰς τὸν πόλεμον αὐτὸν διὰ μέσου τῆς — οὐδενὸς ἐν τῷ κόσμῳ δυναμένου νὰ διαψεύσῃ ταύτην — ἐπιθέσεως τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Γαλλίας ἐναντίον τῆς Γερμανίας, ἀναμφισβητήτως καὶ ἀποφασιστικῶς λελυμένον.

Εἶναι ἀνάγκη κατόπιν τούτου νὰ ὑπεισέλθῃ εἰς τὰς λεπτομερείας τῆς διπλωματικῆς προϊστορίας τῆς ἀμέσως προηγηθείσης τοῦ πολέμου; Αἱ κυαναῖ καὶ κίτριναι βίβλοι καὶ τὰ ὑπόλοιπα δοκουμέντα τῶν ἀντιπάλων ἡμῶν ἀποτελοῦν μίαν ἀσφαλῆ καὶ ἀνεξάντλητον πηγὴν διὰ τοὺς ἐξ ἐπαγγέλματος πολιτικούς, τοὺς πολιτικοὺς συγγραφεῖς καὶ ἀργότερον διὰ τοὺς ἱστορικούς. Ἀσφαλῶς τὴν πλέον ἐκτεταμένην καὶ πλουσίαν χρῆσιν τῶν δημοσιευομένων διπλωματικῶν τεκμηρίων κάμνει ἡ ἀγγλικὴ προπαγάνδα ἀποπειρωμένη ν' ἀποκρύψῃ δι' αὐτῶν τὰ ἀληθῆ αἴτια τοῦ πολέμου ἀπὸ τοῦ ἰδίου αὐτῆς λαοῦ καὶ τοῦ ὑπολοίπου κόσμου. Καὶ ὅμως:

Διὰ τὴν ἱστορικὴν κατανόησιν τῶν αἰτίων τοῦ πολέμου ἂς ἀπαριθμήσωμεν μόνον τὰ γεγονότα. Αἱ δημοσιεύσεις τῶν ἀντιπάλων δὲν δύνανται νὰ παραλλάξωσι τὴν εἰκόνα τῆς ἀληθοῦς ἐξελίξεως τῶν πραγμάτων ὅπως διέγραψαν ταύτην αἱ γερμανικαὶ λευκαὶ βίβλοι. Ἐπεκύρωσαν πολλῷ μᾶλλον τὴν γερμανικὴν θέσιν περὶ τῆς ἀδίκου ἐπεμβάσεως τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Γαλλίας εἰς γερμανικὰ ζωτικὰ ζητήματα. Ἐπιτρέψατέ μοι μολαταῦτα, πρὸ τοσοῦτον πολλῶν συγχύσεων καὶ παραποιήσεων καὶ πεπλανημένης τοποθετήσεως τῆς ἀντιθέτου πλευρᾶς, πρὸς ὁλοκλήρωσιν τῶν ὅσων σᾶς ἐξέθεσα προηγουμένως περὶ τῆς προελεύσεως τοῦ πολέμου ἡμῶν μετὰ τῆς Πολωνίας, νὰ παραθέσω καὶ νὰ διευκρινίσω ἀκόμη τινὰ ἀδιαφιλονίκητα γεγονότα ἐκ τῶν δοκουμένων περὶ τῶν τελευταίων προπολεμικῶν ἡμερῶν. Πρὸ παντὸς σᾶς

παραπέμπω εἰς τὴν σημασίαν τῆς 25 Αὐγούστου ὡς κυρίως μιᾶς κοσμοϊστορρικῆς σπουδαιότητος ἡμέρας. Ἡ κρίσις ἐπλησίαζε νὰ κορυφωθῇ. Ἡ Γερμανία ἠξίου τὴν ἄμεσον ἀναθεώρησιν τῶν γερμανο-πολωνικῶν σχέσεων τὴν ὁποίαν ἀπέρριπτεν ἡ Πολωνία, ἡ Ἀγγλία ἐπηπείλει διὰ πολέμου, ἐὰν τυχὸν ἡ Γερμανία ἐχρησιμοποίει βίαν πρὸς πραγματοποίησιν τῶν ἀπαιτήσεών της. Τότε ἔκαμεν ὁ Γερμανὸς Ἀρχηγὸς διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν μίαν μεγαλόπνευστον πρότασιν εἰς τὴν Ἀγγλίαν: Μόλις διηυκρινίζοντο καὶ διηυθετοῦντο αἱ διαφοραὶ μετὰ τῆς Πολωνίας ἐπὶ τῇ βάσει τῶν γερμανικῶν ἀξιώσεων νὰ ἤρχιζαν ἄμεσοι διαπραγματεύσεις περὶ τῆς ἐγκαινιάσεως μιᾶς διαρκοῦς φιλικῆς σχέσεως καὶ περὶ τῆς ἐνάρξεως μιᾶς συνεργασίας ἐπὶ πολιτικο-οικονομικῶν πεδίων καὶ καταπαύσεως τῆς ἐξοπλιστικῆς ἐνεργητικότητος.

Τί ἀπέρρευσεν ὡς ἀποτέλεσμα τῆς τελευταίας ταύτης ἀποπείρας τῆς Γερμανίας πρὸς ἀνοικοδόμησιν ἑνὸς νέου κόσμου τῶν σχέσεων της μετὰ τῆς Ἀγγλίας καὶ ἐξασφάλισιν αἰωνίας εἰρήνης; Ἤρχισαν διασκέψεις καὶ συμβούλια τηρουμένης πλήρους μυστικότητος ἐν Λονδίνῳ. Πόλεμος ἤ Εἰρήνη, εὐτυχία ἤ δυστυχία πολλῶν ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων εὑρίσκετο εἰς τὰς χεῖρας καὶ τὸ ἔλεος τῆς Ἀγγλίας. Τέλος κατέφθασε μία «διπλωματικὴ ἀπάντησις»· μία γερμανικὴ διεξοδικὴ καὶ σαφὴς διακοίνωσις ἐπεδόθη τὴν ἑπομένην ἤδη ὡς ἀπάντησις εἰς τὸν Βρεττανὸν πρεσβευτήν, νέα ἀγγλικὴ ἀπάντησις νέον γερμανικὸν διάβημα, ἡ Ἀγγλία ἔπαιζε διὰ παρατάσεων καὶ ἐπιβραδύνσεως. Δὲν ἐπεθύμει, κατ' οὐδένα λόγον, νὰ ἔλθῃ εἰς ἀμέσους καὶ ταχείας διαπραγματεύσεις μετὰ τῆς Γερμανίας ἡ ὑπ' αὐτῆς ἐπισήμως καὶ κατόπιν τόσου δημοσιογραφικοῦ θορύβου ἐγγυηθεῖσα Πολωνία διαπραγματεύσεις δέ, αἱ ὁποῖαι θὰ κατέληγον εἰς «ἐξαναγκασμὸν καὶ ἀτίμωσιν» τῆς Πολωνίας, δηλαδὴ τὴν συμφώνως πρὸς τὸ συμφέρον της παραδοχὴν τῆς μοναδικῆς λογικῆς λύσεως, τὴν ἐλευθέρωσιν τοῦ Δάντσιγ καὶ τὴν ἐγκατάστασιν συγκοινωνιῶν μεταξὺ Ἀνατολικῆς Πρωσσίας καὶ τοῦ Ράϊχ. Ἡ δημοσία γνώμη της συνεδαυλίζετο ἐπισήμως ἀπὸ τῆς 31ης Μαΐου, δι' ὅλων τῶν μέσων, ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ ἐπιτραπῇ εἰς τὴν Γερμανίαν νὰ ἐπιτύχῃ καμμίαν νέαν ἐνέργειαν παρὰ τὰ σύνορά της, ἡ δὲ Ἀγγλία ᾐσθάνετο ἐν παραδοσιακῇ ὑπεροχῇ, ἵνα ἀναλάβῃ τὸν ρόλον της,

ὡς διαιτητὴς ἀκόμη καὶ ἀπέναντι τῆς Γερμανίας. Συνιστῶσα μάλιστα ἐν συνεχείᾳ ἀμέσους διαπραγματεύσεις μεταξὺ Γερμανίας καὶ Πολωνίας, ἐξήρτα ὅμως ταὐτοχρόνως ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν διαπραγματεύσεων, τὸ ὁποῖον ἔδει ἐγγυηθησόμενον διεθνῶς, τὴν κατοπινήν της συναίνεσιν εἰς τὰς περιεκτικὰς προτάσεις εἰρήνης τοῦ Ἀδόλφου Χίτλερ. Μὲ ἄλλους λόγους: Ἀντὶ νὰ ἴδῃ εἰς τὴν γερμανικὴν πρότασιν τὸ οὐσιῶδες, τὴν ἐξασφάλισιν δηλαδὴ μιᾶς διαρκεστέρας εἰρήνης, ἐπεδίωκεν ἡ ἰδία ὡς συνέπεια τοῦ ἰδικοῦ της ἐγγυητικοῦ συνδέσμου μετὰ τῆς Πολωνίας, εἰς πεῖσμα κάθε λογικότητος καὶ δικαιοσύνης, τὴν κατὰ τὴν 25ην ταύτην Αὐγούστου δι' ἐπισήμου τρόπου νὰ προσδώσῃ εἰς αὐτὴν τὸν τύπον συμφώνου καὶ τὴν ἐκ νέου ἰσχυροποίησίν του καὶ νὰ ἀφίσῃ εἰς τὴν Γερμανίαν μίαν ἐπιτυχίαν καλῆς ὑπολήψεως. Ἵνα δοκιμάσῃ καὶ τὴν ἐσχάτην πιθανότητα διατηρήσεως τῆς εἰρήνης, ἀπεπειρᾶτο ἡ Γερμανία νὰ ἐνδώσῃ εἰς τοὺς ἀγγλικοὺς ὅρους. Καθώριζε δὲ τὴν κατεύθυνσιν κατὰ τὴν ὁποίαν ἦτο δυνατὴ μία μεταξὺ Γερμανίας καὶ Πολωνίας μόνον πλέον, εἰρηνικῆς διευθετήσεως τῶν ζητημάτων. Αὐταὶ ἦσαν αἱ τὴν 29ην Αὐγούστου ὑπὸ τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Γερμανίας κοινοποιηθεῖσαι ἀξιώσεις ἀναφορικῶς πρὸς τὸ Δάντσιγ, τὸν Διάδρομον, τὰς Μειονότητας καὶ αἱ ἀκολουθοῦσαι ταύτας ὑπόλοιποι κεχωρισμένως ἐπεξεργασθεῖσαι, προτάσεις τῆς 30 Αὐγούστου, τὰς ὁποίας σᾶς ἐξέθεσα εἰς τὸ πρῶτον μέρος τῆς ὁμιλίας μου, ἐκ τῶν ὁποίων προεῖχεν ἡ ὁλοκλήρωσις τοῦ ζητήματος τοῦ διαδρόμου διὰ τῆς παρεμβολῆς καὶ τοῦ καθορισμοῦ ἑνὸς καθολικοῦ καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν τοῦ Διαδρόμου δημοψηφίσματος. Νῦν τὰ πράγματα ἐξελίσσοντο παραλλήλως πρὸς τὸ ἀγγλοπολωνικὸν ἀπὸ κοινοῦ ἐκτελούμενον παιγνίδιον, κατὰ τρόπον δεόντως θεατρικόν. Οἱ Πολωνοὶ ἤθελον ἀφ' ἑνός, ὡς γνωστόν, ν' ἀποφύγωσι τὰς διαπραγματεύσεις, ἀφ' ἑτέρου ὅμως ἀπέκλειον ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ καὶ τὴν ἐλαχίστην ὑποχώρησιν ὅσον ἀφορᾷ τὴν μεταβίβασιν τῆς πόλεως τοῦ Δάντσιγ καὶ τῆς ἐκτελέσεως παραχωρήσεων εἰς τὸν Διάδρομον. Ἡ Ἀγγλία πάλιν ἔθεσεν ὑπ' ὄψιν εἰς τὴν Γερμανίαν τὰ ἑξῆς: ἡ κυβέρνησις τῆς Βαρσοβίας ἦτο ἑτοίμη πρὸς διαπραγματεύσεις, ὑπεδείκνυεν ὅμως ταὐτοχρόνως ὡς «καταφανῶς παράλογον» τὴν ἀναμονὴν γεγονότος παρομοίου πρὸς τὴν ἄφιξιν Πολωνοῦ ἀντιπροσώπου

τὴν 30ὴν Αὐγούστου ἐν Βερολίνῳ, ὅπου θὰ διεπραγματεύετο τὰς προτάσεις τῆς Γερμανίας. Τίποτε δὲν διαφαίνεται ἐν τοῖς ἀγγλικοῖς τεκμηρίοις ἐπὶ τούτου, ὅτι δηλαδὴ διαρκούντων τῶν πολυτίμων καὶ ἀποφασιστικῶν αὐτῶν διὰ τὴν εἰρήνην ἡμερῶν καὶ ὡρῶν ἡ Ἀγγλία ἔδιδεν εἰς τὴν Βαρσοβίαν μίαν συμβουλήν, ἥτις ἦτο ἀσυμβίβαστος πρὸς λίαν λογικὴν καὶ ἐπὶ πραγματιστικῆς πολιτικῆς βασιζομένην στάσιν. Ἀντιθέτως τὰ ἀγγλικὰ τεκμήρια ἀποδεικνύουν μέχρι μιᾶς τὰς ἀγγλικὰς προθέσεις καθυστερήσεως. Καὶ ἐκ τῆς ρήσεως «καταφανῶς παράλογος» ἐπὶ τῆς ἀπαιτήσεως τῆς Γερμανίας περὶ ἀποστολῆς ἑνὸς Πολωνοῦ ἀντιπροσώπου ἵνα διαπραγματευθῇ, ἐγένετο μερικὰς ὥρας μετὰ τὴν διέλευσιν ἐκ τῆς λογοκρισίας «αὐτόχρημα καὶ ἀπολύτως παράλογον». Ἐν συνεχείᾳ ἐλάμβανεν ἡ Ἀγγλία τὴν νύκτα τῆς 30ῆς πρὸς τὴν 31ην Αὐγούστου τὰς τελευταίας γερμανικὰς προτάσεις. Ἐὰν εἶχεν ἡ Ἀγγλία μέχρι τοῦδε καταφανῶς εἰς τὴν ἐξωτερικὴν μορφήν, ἐπιζητήσει νὰ μεσολαβήσῃ, ἐκάθητο τώρα εἰς τὸν ὑψηλὸν θῶκον τοῦ διαιτητοῦ κι' ἐξήγει: «Αἱ γερμανικαὶ προτάσεις θὰ ἐξητάζοντο ἀναμφισβητήτως κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀνταλλαγῆς γνωμῶν ἐπιμελῶς· θ' ἀπεφασίζετο τότε ἐὰν καὶ κατὰ πόσον εἶναι αὗται συμβιβασταὶ μετὰ τῶν οὐσιωδῶν ὅρων τοὺς ὁποίους ἐγνωστοποίησεν Ἀγγλία καὶ εἰς τοὺς ὁποίους ἡ Γερμανία (διὰ τῆς δηλώσεως τῆς ἑτοιμότητός της πρὸς ἔναρξιν τῶν διαπραγματεύσεων μετὰ τῆς Πολωνίας) εἶχε συναινέσει».

Ἐνταῦθα μοῦ ἔρχεται ἐκ νέου κατὰ νοῦν μία ἀνάμνησις προσωπικοῦ βιώματος. Ἦτο κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς διασκέψεως τοῦ ἀφοπλισμοῦ, τὴν 14ην Ὀκτωβρίου 1933. Ἐν τῇ ἀπουσίᾳ τοῦ μόλις εἰς Βερολῖνον αἰφνιδίως ἀναχωρήσαντος ἀρχηγοῦ τῆς γερμανικῆς ἀντιπροσωπείας συμπαρεκαθήμην ὡς ἀντικαταστάτης του εἰς τὴν τελευταίαν ἐν Γενεύῃ συνεδρίασιν, εἰς τὴν ὁποίαν ἔλαβε μέρος Γερμανὸς ἀντιπρόσωπος. Ἡ ἔναρξις τῆς συνεδριάσεως ἐπεβραδύνετο. Ἡ ἀγγλογαλλικὴ σύμβασις, ἡ ὁποία καταργοῦσα προηγουμένως ἀποφάσεις, ἠρνεῖτο πάλιν τὴν ἰσότητα τῶν δικαιωμάτων εἰς τὴν Γερμανίαν, ἐκοινοποιήθη μοιραζομένη κατὰ τὸν συνήθη τρόπον. Ἡ σύνταξις ὅμως μόνον εἶχε τὴν τελευταίαν στιγμὴν μεταβληθῆ κατόπιν μιᾶς συνομιλίας τῶν Γάλλων καὶ Ἄγγλων ἀντιπροσώπων. Διευκρινίζετο ἀμέσως ὅτι καὶ κατόπιν

τῆς μεταβολῆς ἡ ἄρνησις τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς Γερμανίας ὡς ἰσοδικαίας δυνάμεως παρέμενε πάντοτε καὶ ἐγνώριζεν ἤδη ὅτι κατόπιν τῆς πεπλανημένης αὐτῆς ἀποφάσεως, ἡ ἀποχώρησις τῆς Γερμανίας ἐκ τῆς συνδιασκέψεως τοῦ ἀφοπλισμοῦ καὶ τῆς Κ. Τ. Ε. ἦτο ἀναπόφευκτος καὶ ἐντὸς ὀλίγου θὰ ἐγένετο γνωστὸν ἀνὰ ὅλον τὸν κόσμον. Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐγείρεται ἐκ τοῦ καθίσματός του ὁ Ἄγγλος ἀρχηγὸς τῆς ἀποστολῆς καὶ τότε ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν σὲρ Τζὼν Σάϊμον καὶ κατευθυνόμενος πρὸς ἐμὲ μοῦ θέτει τὸ ἐρώτημα ἐὰν ἔλαβον γνῶσιν τῶν μεταβολῶν τῶν πρὸ ὀλίγου ἐπενεχθεισῶν. Παρετήρησα: «Μάλιστα, ἀλλὰ λείπει ὅμως πάντα ἡ ἐπανόρθωσις τῆς Γερμανίας εἰς τὰ δικαιώματά της». Καὶ ἡ κατόπιν τούτου τυπικὴ ἀπάντησις: «Τοῦτο μπορεῖ ἴσως νὰ λάβῃ χώραν βραδύτερον».

Καθὼς βλέπετε αὐτὴ εἶναι «ἀγγλικὴ πολιτικὴ», ἀλλὰ δὲν ἦτο οὔτε εἰς τὰς 14 Ὀκτωβρίου 1933 οὔτε καὶ εἰς τὴν 31 Αὐγούστου 1939 γερμανικὴ πολιτική. Ἡ Γερμανία ἀπὸ τοῦ 1919 καὶ πέραν εἶχε δώσει πίστιν πολλὰς φορὰς εἰς λόγους καὶ ἀκαθορίστους ὑποσχέσεις ἐκ μέρους τῶν τότε καὶ σημερινῶν της ἀντιπάλων, ἠπατήθη ὅμως οἰκτρῶς.

Εἰς τὴν ἱστορίαν ἑνὸς λαοῦ ὑπάρχουν πάντως στιγμαὶ «κατὰ τὰς ὁποίας», ὅπως λέγει ὁ ποιητής μας Σίλλερ, «εὑρίσκεται κανεὶς πλησιέστερον τοῦ παγκοσμίου πνεύματος παρά ποτε» ὅπως καὶ κατὰ τὴν 14 Ὀκτωβρίου 1933 παρεξήγησε τελείως ὁ ἀγγλικὴ πολιτικὴ τὰς διαπραγματεύσεις μετὰ τῆς Γερμανίας, οὕτω πως ἠπατήθη ἐὰν ἐνόμισεν ὅτι θὰ ἠδύνατο νὰ προσβάλῃ τὴν Γερμανίαν καὶ θὰ τὴν κάμῃ νὰ παραιτηθῇ ἐκ τῶν σπουδαιοτάτων ἀπαιτήσεών της ἐπὶ τοῦ διακανονισμοῦ τῶν γερμανο-πολωνικῶν συνόρων κατὰ τὴν 30 καὶ 31 Αὐγούστου τοῦ ἔτους ἐκείνου.

Εἰς τὰς δυσκόλους καὶ τεταμένας ἐκείνας στιγμὰς τῶν τελευταίων ὡρῶν τῆς εἰρήνης, ἡ ἀγγλικὴ πολιτικὴ δὲν προσεπάθει σοβαρῶς νὰ ἐπιτύχῃ μίαν εἰρηνικὴν λύσιν, ἀλλ' ἔκαμε διπλωματικὴν τακτικήν, ἡ ὁποία θὰ ἔφθανε μέχρι κηρύξεως του πολέμου, ἐν ᾗ περιπτώσει ἡ Γερμανία ἐπέμενεν ἔστω καὶ ἐπ' ἐλάχιστον ἐπὶ τῶν ἀπαιτήσεών της.

Θὰ ἐπεθύμουν νὰ τὸ ἐπαναλάβω διὰ μίαν φορὰν ἀκόμη: Ἡ Γερμανία εἶχεν ὡς σκοπὸν νὰ συνεννοηθῇ μετὰ τῆς Πολωνίας

καὶ ὁ σκοπὸς αὐτὸς συνεφώνει ἀπολύτως μὲ τὴν ἐπιθυμίαν πρὸς ἀνεξαρτησίαν καὶ αὐτοκυριαρχίαν τοῦ Πολωνικοῦ Ἔθνους. Ἐὰν δὲν συνεβούλευεν ἡ Ἀγγλία τὴν Πολωνίαν, ἀφοῦ ἔμαθε τὰς γερμανικὰς προτάσεις, νὰ ἀντισταθῇ ἀλλὰ τὴν συνεβούλευε νὰ ἔλθῃ εἰς συνεννόησιν, τότε βεβαίως οὔτε ὁ πόλεμος μὲ τὴν Πολωνίαν θὰ ἐλάμβανε χώραν οὔτε ὁ πόλεμος μὲ τὰς δυτικὰς δυνάμεις.

Ὅτε ἡ Γερμανία ἔλαβε τὰ ὅπλα τὴν 1ην Σεπτεμβρίου ἵνα ἀμυνθῇ κατὰ τῶν πολωνικῶν παραβιάσεων, ὑπῆρχε τὴν 2αν Σεπτεμβρίου ἀκόμη μία ἐλπὶς νὰ ἀποφευχθῇ ἡ τρομερὰ πυρκαϊὰ τοῦ πολέμου. Ἡ ἐλπὶς αὕτη ἦτο ἡ πρότασις τοῦ κ. Μουσσολίνι νὰ γίνῃ ἀνακωχὴ καὶ νὰ λυθοῦν κατόπιν μιᾶς συνδιασκέψεως αἱ γερμανοπολωνικαὶ ἀντιθέσεις. Διὰ δευτέραν καὶ τελευταίαν φορὰν ἐτορπίλλισεν ἡ Ἀγγλία τὰς προσπαθείας πρὸς εἰρήνευσιν κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην. Γνωρίζουσα τὸ ἀδύνατον τοῦ πράγματος ἀπῄτησε ν' ἀποσυρθοῦν αἱ γερμανικαὶ στρατιαὶ ἐκ τοῦ πολωνικοῦ ἐδάφους. Κατόπιν τούτου ἀπέστειλε τὸ τελεσίγραφόν της καὶ ἐκήρυξε τὸν πόλεμον . . .

Ἡ Γαλλία τὴν ἠκολούθησε διστακτικῶς, παρ' ὅλον ὅτι εἶχε συμφωνήσει εἰς τὰς προτάσεις τοῦ Μουσσολίνι. Διότι ἐφοβεῖτο ὅτι κατὰ τὴν περίπτωσιν καθ' ἣν ἡ Γερμανία θὰ ἐνίκα τὴν Ἀγγλίαν, θὰ ἠδύνατο αὕτη νὰ ὑπερασπίσῃ τὴν Ἰταλίαν εἰς τὰς δικαίας καὶ λογικὰς ἀπαιτήσεις της «περὶ τῆς Τύνιδος, τοῦ Τζιμπουτὶ καὶ τοῦ Σουέζ», τὰς ὁποίας εἶχεν ἀπορρίψει . . . .

Σᾶς κατέδειξα τὴν εὐθύνην, ἣν φέρει ἡ Ἀγγλία διὰ τὸν πόλεμον τοῦ 1939, θὰ ἔλειπεν ὅμως ἓν μέγα τμῆμα τῆς ἀληθείας ἐὰν δὲν ἐπανέφερον εἰς τὴν μνήμην σας τὸν ρόλον, τὸν ὁποῖον ἔπαιξεν ἡ Γαλλία κατὰ τὴν 2αν Σεπτεμβρίου παρελθόντος ἔτους καὶ τὴν εὐθύνην ἣν φέρει τὸ κράτος τοῦτο ἔναντι τῆς ἱστορίας ὡς πρὸς τὸν πόλεμον αὐτόν. Ἡ γαλλικὴ κυβέρνησις δύναται κάλλιστα νὰ ἐκδίδῃ πνευματωδῶς συντεθειμένας κιτρίνας βίβλους, δύναται κάλλιστα ἀκόμη νὰ ἐπαναφέρῃ τὰ παλαιὰ ἐκεῖνα μυθεύματα περὶ «γερμανικῆς ἐπιθέσεως» καὶ γαλλικῆς εἰρηνοφιλίας καὶ ἀνθρωπισμοῦ, ἀλλὰ θὰ ἦτο πολὺ περισσότερον ἐνδιαφέρον διὰ τὸ ζήτημά μου ἐὰν παρουσιάζοντο εἰς τὴν κοινὴν γνώμην καὶ εἰς τὸν κόσμον ὅλον, μία ἀληθὴς περιγραφὴ τῶν ὅσων διημείφθησαν ἐντὸς αὐτῆς καὶ κυρίως μεταξὺ αὐτῆς καὶ

τῆς Ἀγγλικῆς κυβερνήσεως κατὰ τὰς συνδιαλέξεις τῆς 2 Σεπτεμβρίου 1939. Ἐὰν τὸ ἔκαμεν αὐτὸ θὰ ἐγνωρίζαμεν καλλίτερον τὰ πράγματα ἐπὶ τριῶν βαρυσημάντων περιπτώσεων. Θὰ θέσωμεν λοιπὸν τὴν ἐρώτησιν ἐν σχέσει μὲ τὸ ζήτημα αὐτό, ὡς ἑξῆς:

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἡ Γαλλία ἤλπιζεν εἰς τὴν περίπτωσιν εὐρωπαϊκοῦ πολέμου ἐπὶ τῆς ἀμύνης της ὄπισθεν τῆς γραμμῆς Μαζινὼ κατὰ τῆς γερμανικῆς ἐπιθέσεως καὶ συγχρόνως ἐπὶ τῆς συνδεδυασμένης ἐπιθέσεώς της μετὰ τοῦ κυρίου μέρους τῶν δυνάμεών της ἐναντίον τῆς Ἰταλίας;

Ἡ δευτέρα ἐρώτησις: εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἡ μὴ συμμετοχὴ τῆς Ἀγγλίας εἰς τὸν πόλεμον κατέστρεφεν ὅλα τὰ γαλλικὰ σχέδια, τόσῳ μάλιστα, ὥστε εἰς τὰς ἰθυνούσας γαλλικὰς θέσεις νὰ ἐπικρατῇ μεγάλη «ἀναρχία» τὴν 2αν Σεπτεμβρίου καὶ διὰ τοῦτο ἐδέχθησαν τὴν μεσολάβησιν τοῦ Μουσσολίνι ὡς σανίδα σωτηρίας ἀπὸ τὸ ἀδιέξοδον;

Ἡ τρίτη ἐρώτησις: εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἡ Γαλλία δὲν ἐπεθύμει, καθὼς φαίνεται ἐκ τῆς θέσεως ἣν ἔλαβεν ἔναντι τῆς συμφωνίας τοῦ Μονάχου, τῆς 29ης Ἀπριλίου 1938, νὰ λάβῃ μέρος εἰς ἕνα ἐπιθετικὸν πόλεμον κατὰ τῆς Γερμανίας καὶ νὰ διακυβεύσῃ αὐτὴν ταύτην τὴν ὕπαρξίν της καὶ μάλιστα κατόπιν τῆς ἀποχωρήσεως τῆς Ρωσσίας καὶ τῆς ἀμφιβόλου βοηθείας τῆς Ἀγγλίας νὰ θυσιάσῃ διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν τὸ αἷμά της· καί ἑπομένως εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἡ γαλλικὴ κυβέρνησις μόνον κατόπιν μεγάλης πιέσεως ἐκ μέρους τῆς ἀγγλικῆς ἀπειλῆς περὶ ὁλοκληρωτικῆς ἀπομονώσεως συνεφώνησε τελικῶς μὲ τὴν φιλοπόλεμον ἀγγλικὴν πολιτικήν;

Εἷς Γερμανὸς θὰ ἀπήντα χωρὶς ἀμφιβολίαν καταφατικῶς εἰς τὰς ἐρωτήσεις αὐτάς. Ἀλλὰ τώρα παρομοιάσετε τὴν ὑποκριτικὴν στάσιν τῆς γαλλικῆς κυβερνήσεως ἐν σχέσει μὲ ὅσα πραγματικῶς συνέβησαν. Προσποιεῖται ὅτι ἦτο ὑποχρεωμένη λόγῳ τῆς οὕτω κληθείσης «ἐπιθέσεως ἐναντίον τῆς Πολωνίας» νὰ ἐλευθερώσῃ ἅπαξ διὰ παντὸς τὸν κόσμον ἀπὸ τὸν κίνδυνον κάθε γερμανικῆς ἐπιθέσεως κατὰ τῆς Ἀγγλίας καὶ νὰ ἐπιτύχῃ τὸ μεγάλον ἔργον τῆς εὐρωπαϊκῆς εἰρηνεύσεως, τὸ ὁποῖον εἴδατε νὰ γίνῃ πραγματικότης μόνον κατόπιν τῆς ἥττης καὶ τοῦ διαμελισμοῦ τῆς Γερμανίας . . . .

Ὄχι, ἡ ἀληθὴς ὄψις τῶν πραγμάτων εἶναι ἄλλη. Ἡ Γαλλία τοῦ 1939 εἶναι μία χώρα, ἡ ὁποία ἀφοῦ προηγουμένως ἐταλαντεύθη μεταξὺ φόβου καὶ ἐλπίδος ἀπώλεσε τέλος ὁριστικῶς τὴν αὐτονομίαν της καὶ τὴν ὑπόστασίν της ὡς μεγάλη δύναμις· καὶ ἐν ἐξαρτήσει τῆς Ἀγγλίας διατελοῦσα δύναται σήμερον δικαίως νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς «κτῆσις» τῆς Ἀγγλικῆς Αὐτοκρατορίας. Ἐν τοιαύτῃ ὑποτελείᾳ διατελοῦσα ἀπεδύθη εἰς τὸν ἀγῶνα τὸν ὁποῖον πρὸ τῆς λήψεως τῆς ἀποφάσεώς της δὲν ἐπεθύμει. Τοῦτο ἔπραξεν ἡ Γαλλία, διότι οἱ ἱστορικῶς μικρόψυχοι κυβερνῆται της δὲν διέβλεπον ἄλλην διέξοδον καὶ διότι δὲν εἶχε τὸ θάρρος διὰ μίαν ἀνεξάρτητον γαλλικὴν πολιτικὴν ἀνταποκρινομένην πρὸς τὴν θέσιν της ὡς Μεγάλης Δυνάμεως.

Οὕτω κατέστρεψε μὲ τὰς ἰδίας αὐτῆς χεῖρας ἡ γαλλικὴ κυβέρνησις, ὅ,τι εἶχεν οἰκοδομηθῇ μὲ αὔξουσαν ἐπιτυχίαν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς Γαλλογερμανικῆς ὑφέσεως καὶ συνεννοήσεως κατὰ τὸ διάστημα πολλῶν ἐτῶν τόσον ἐδῶ ὅσον καὶ ἐκεῖ. Καὶ ἤδη ἡ Γαλλία θὰ φέρῃ, ὄχι μόνον ἕνα μέρος τῆς ἱστορικῆς εὐθύνης διὰ τὸν ἐπιβληθέντα εἰς τὴν Γερμανίαν πόλεμον, ἀλλὰ θὰ κριθῇ καὶ ὡς ὑπαίτιος τούτου.

Θὰ ἐξηγήσωμεν σαφῶς τί ἐννοοῦμεν δι' αὐτοῦ.

Τί συνέβη, ἐν ἀνακεφαλαιώσει, τὴν 3 Σεπτεμβρίου 1939, δηλαδὴ τὴν ἡμέραν τῆς κηρύξεως τοῦ πολέμου ἐκ μέρους τῆς Γαλλίας ἐναντίον τῆς Γερμανίας;

Ἡ Γαλλία ἐπετέθη ἐναντίον ἑνὸς γειτονικοῦ λαοῦ, ὅστις ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν γαλλικὸν λαόν, κατώρθωσε κἄτι ἀνήκουστον καὶ ἀνύπαρκτον εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ κόσμου, — ἑνὸς λαοῦ, ὁ ὁποῖος ἐξ ὑψηλῶν κινήτρων εὐρωπαϊκῆς ἀλληλεγγύης καὶ κοινότητος εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ ὁρμώμενος, ἐξήλειψε καὶ ἐξέχασεν ὅ,τι ἡ νικήτρια Γαλλία μετὰ τῶν ὑπερτέρων συμμάχων της ἐν τῷ κόσμῳ, ἀπὸ τοῦ 1918 καὶ ἐντεῦθεν ἐπὶ δεκάδας ἐτῶν, δηλαδὴ κακίαν, βίαν, σκληρότητα καὶ ἀδικίαν διαρκούσης εἰς μίαν καλουμένην εἰρήνην.

Ἡ Γερμανία προσέφερεν ἀπὸ τῆς πλευρᾶς της, κατὰ τὸ 1938/39 καὶ μετὰ μακρὸν χρόνον θυσιῶν καὶ πόνων τὴν ὁριστικὴν εἰρήνην μετὰ τῆς Γαλλίας καὶ τοῦτο περὶ τὸ τέλος τοῦ θέρους τοῦ 1939, τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἡ Γερμανία ἦτο ἑτοίμη

νὰ ἐπανορθώσῃ τὴν τελευταίαν ἀδικίαν τὴν ἀπορρέουσαν ἐκ τῆς Βερσαλλιανῆς παραφροσύνης, ἐν τῇ ἀνατολῇ, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον κατ' οὐδένα τρόπον θὰ ἔθιγε τὴν Γαλλίαν καὶ τὰ συμφέροντά της.

Τότε ἀφυπνίσθη αἴφνης ἐκ νέου ἐν τῇ γαλλικῇ ψυχῇ, συμπραττούσης τῆς δῆθεν παντοδυνάμου Ἀγγλίας, πάλιν, ὅ,τι ἐπὶ ἑκατονταετηρίδας ὑπῆρξε κατὰ τὴν συνταγὴν τοῦ Ρισελιὲ ἡ οὐσιώδης γραμμὴ τῆς γαλλικῆς πολιτικῆς διὰ τὴν καταπολέμησιν τοῦ Βρανδεμβούργου, Πρωσσίας καὶ λοιπῆς Γερμανίας.

Εἰς τὴν πάλην μεταξὺ λογικῆς καὶ μίσους ἐν τῇ Γαλλίᾳ, ὑπερίσχυσε τὸ μῖσος.

Ἡ Γερμανία ὅμως καὶ ὁ λαός της δὲν ἐγνώρισαν τὸ μῖσος. Ἡ Γερμανία ἐπεθύμει ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν γείτονά της Γαλλίαν καὶ τὴν αὐτοκρατορίαν της, παραιτουμένη ἀπὸ τῶν δικαιωμάτων της ἐν Ἀλσατίᾳ καὶ Λωραίνῃ, νὰ καταλάβῃ πάλιν τὴν ἀνάλογον θέσιν ἐν τῇ κεντρικῇ Εὐρώπῃ καὶ νὰ ἐγκαθιδρύσῃ μίαν εἰρηνικὴν συνεργασίαν μετὰ τῆς Γαλλίας διὰ τῆς ἀλληλοσυμπληρώσεως τῶν ἀγαθῶν καὶ τοῦ πολιτισμοῦ των.

Ὁ σκοπὸς τῆς Γαλλίας ἔπρεπε νὰ εἶχεν ἐκπληρωθῇ ὅταν τὰ συμφέροντα αὐτῆς ἐν τῇ Εὐρώπῃ ἐξησφαλίζοντο καὶ ὅταν ὁ ἐκ 40 ἑκατομμυρίων λαός της εἶχε τὴν δυνατότητα τῆς ἄνευ κινδύνου περαιτέρω ἐκμεταλλεύσεως καὶ ἐκπολιτίσεως τῶν ἀποικιῶν της.

Αὐτὴ ἡ ἐξασφάλισις ἐδίδετο διὰ τῆς πολιτικῆς τοῦ Ἀδόλφου Χίτλερ καὶ ὁ γερμανικὸς λαὸς ἐξ αὐθορμήτου πίστεως συνεφώνει πρὸς τοῦτο.

Εἰς τὸ ἀποκιακὸν ζήτημα παρέμενεν ὁ εἰρηνικὸς καὶ κατόπιν διαιτησίας διακανονισμὸς μετὰ τῆς Ἰταλίας, ὁ ὁποῖος ἤθελε νὰ ὁδηγήσῃ ἐπὶ τῆς αὐτῆς βάσεως εἰς ἕνα σαφῆ διαχωρισμὸν τοῦ πεδίου τῶν συμφερόντων ἐν Ἀφρικῇ κατόπιν ἀμοιβαίας συμφωνίας.

Πρέπει πραγματικῶς νὰ δεχθῶμεν ὅτι δὲν ἔλαβον ὑπ' ὄψιν οἱ Γάλλοι Ὑπουργοὶ τὴν 2 Σεπτεμβρίου 1939, τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ πολέμου, τοιούτους συλλογισμούς; Δὲν δύναμαι νὰ τὸ πιστεύσω. Ἔχω ὁμιλήσει τὰ τελευταῖα ἔτη μετὰ πολλῶν Γάλλων περὶ τῶν κεφαλαιωδῶν αὐτῶν διὰ τὸ μέλλον ζητημάτων.

Εἶμαι βέβαιος, ὅτι οἱ ἴδιοι αὐτοὶ Γάλλοι πολιτικοί, οἱ ὁποῖοι ἀθλίως ψιττακίζουσι σήμερον τὰς Ἀγγλικὰς ὕβρεις καὶ τολμῶσι νὰ χαρακτηρίζωσι τὴν γερμανικὴν Κυβέρνησιν ὡς «Κυβέρνησιν Γκάγκστερς», οἱ ἴδιοι αὐτοί, πρὸ τῆς ἐκρήξεως τοῦ πολέμου, λογικευόμενοι, ἀνεγνώρισαν ὡς μοναδικὴν καὶ δικαίαν πολιτικὴν τῆς Γαλλίας τὴν συμφωνίαν μετὰ τῆς Γερμανίας.

Τὴν 2 Σεπτεμβρίου ἐσιώπησαν ἢ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἐπιβληθῶσι. Σήμερον συμφωνοῦν μετὰ τῆς πλειονότητος καὶ ἐπαναλαμβάνουν τὰς προπαγανδιστικὰς φράσεις τῆς κυβερνήσεώς των. Οὕτω ἡ 2 Σεπτεμβρίου 1939 ἀποτελεῖ μίαν μοιραίαν ἡμέραν πρώτης τάξεως διὰ τὴν Γαλλίαν, ὅπως ἡ ἡμέρα τῆς νίκης τοῦ Σεντὰν διὰ τὴν πρωσσογερμανικήν.

Ἐκ φόβου πρὸς τὴν κακῶς διαπαιδαγωγημένην κοινὴν γνώμην καὶ τῶν πεπλανημένων συνθημάτων της, ἐπεκράτησεν ἀκόμη μίαν φορὰν ἡ «Δημοκρατία».

Συμφώνως πρὸς τὴν ἀντίληψιν τῆς Δύσεως τοῦτο εἶναι ἕνα σύστημα κατὰ τὸ ὁποῖον εὐκολώτερον εἶναι νὰ ἀκολουθῇ τις ἐσφαλμένην πολιτικὴν ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ τὴν μᾶζαν, παρὰ νὰ ἀσκῇ ὡς μειονότης ἢ μονὰς τὴν ὡς ὀρθὴν ἀνεγνωρισμένην πολιτικήν.

Κι' ἐπειδὴ οἱ ἄλλοι ὑπουργοί γνωρίζουν, φυσικῷ τῷ λόγῳ, καλῶς πῶς ἔχουν τὰ πράγματα, ἐφεῦρον τὸν μῦθον ἢ καλύτερον τὰ ψεύδη, ὅτι ἡ Γαλλία ἔπρεπε νὰ ἐπιτεθῇ ἐναντίον τῆς Γερμανίας, διότι αὕτη μετὰ τὴν ἐνδεχομένην διευθέτησιν τοῦ πολωνικοῦ ζητήματος θὰ ἐπετίθετο ἐναντίον τῆς «πτωχῆς, εἰρηνικῆς καὶ καλῆς πίστεως Γαλλίας», διότι ἡ Γερμανία παραβαίνει τὰς συνθήκας, διότι ἐπιδιώκει τὴν κυριαρχίαν ἐν τῷ κόσμῳ καὶ ἀκόμη διότι εἰσήγαγε στρατιωτικὰς μεθόδους εἰς τὰς σχέσεις μεταξὺ τῶν λαῶν ....

Καὶ ἤδη ἐμφανίζεται εἰς τὸν Γερμανόν, ἀκόμη μίαν φορὰν ἡ ὀπτασία μιᾶς ἐχθρικῆς ἐξελίξεως τῶν σχέσεων μετὰ τῆς Γαλλίας, τὴν ὁποίαν οὗτος ἐπίστευσεν ὅτι εἶχεν ὑπερνικήσει. Οὗτος ἀκόμη μίαν φορὰν βλέπει πάλιν πρὸ αὐτοῦ μίαν Γαλλίαν ἱσταμένην ἀντιμέτωπος τοῦ γερμανικοῦ λαοῦ ὅπως καὶ κατὰ τὰς θλιβερὰς ἡμέρας τοῦ Νοεμβρίου 1918 μέχρι καὶ ἕως πρὸ ὀλίγου.

Αἱ Βερσαλλίαι! Ὁ ἀσπονδότερος ἐχθρὸς τῶν Γερμανῶν, Κλεμανσώ, ἐθριάμβευσε. Κατὰ τὴν γνώμην του 20 ἑκατομ. Γερμανῶν

ἦσαν πολλὰ καὶ προσεπάθησεν ἐπιμελῶς νὰ φθάσῃ εἰς τὸν σκοπόν του. Δὲν τὸ κατώρθωσεν ὅμως πλήρως, αἱ Ἀγγλοσαξωνικαὶ Δυνάμεις δὲν ἤθελον νὰ παραδώσουν τὴν ἡγεμονίαν τῆς Εὐρώπης εἰς τὴν Γαλλίαν. Οὕτω, ἡ εἰρήνη τοῦ Κλεμανσὼ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῶν Γάλλων ἦτο εἰς συμβιβασμός. Τούτου ἕνεκα ἡ ἑκάστοτε Γαλλικὴ Κυβέρνησις προσεπάθησε νὰ ἐπωφεληθῇ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς συνθήκης τῶν Βερσαλλιῶν καὶ νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν μὴ ὁριστικῶς ἐπιτευχθεῖσαν καταστροφὴν τῆς Γερμανίας δι' εἰρηνικῶν μέσων. Καὶ ἤρχισεν ἡ ἐφαρμογὴ σειρᾶς μέτρων ἐξευτελιστικῶν, τρομερῶν καὶ κτηνωδῶν, τὰ ὁποῖα ὡδήγησαν τὴν Γερμανίαν κατὰ τὸ 1923 πραγματικῶς εἰς τὸ χεῖλος τῆς καταστροφῆς. Τὰ μέτρα ταῦτα εἶναι συνδεδεμένα πρὸ παντὸς καὶ αἰωνίως μὲ τὸ ὄνομα τοῦ Πουανκαρέ. Οἱ στρατηγοὶ τοῦ Πουανκαρὲ ἐπεχείρησαν, βοηθούμενοι ὑπὸ μερικῶν φαύλων καὶ προδοτῶν τῆς πατρίδος νὰ ἀποσπάσουν τὸ Παλατινᾶτον καὶ τὴν Ρηνανίαν, τὰ ὁποῖα εἶχον στρατιωτικῶς καταληφθῆ ὑπὸ μαύρων καὶ ἄλλων φυλῶν. Ὅταν ὁ Πουανκαρὲ ἐματαίωσε κάθε προσπάθειαν, ἀποβλέπουσαν εἰς τὸν ἐν μέρει λογικὸν διακανονισμὸν τοῦ φόρου ὑποτελείας, εἰσεχώρησαν αἱ γαλλικαὶ ὀρδαὶ μέχρι καὶ ἀνατολικῶς τοῦ Ντόρτμουντ.

Εἰς τὴν Ἄνω Σιλεσίαν ἔφθασεν εἰς βοήθειαν τῶν Πολωνῶν ἐπαναστατῶν, ὁ Γάλλος στρατηγὸς Λερόν. Τότε ἡ γαλλικὴ πολιτικὴ ἐζήτησε τὴν κατάληψιν τοῦ Μέμελ ὑπὸ τῶν Λιθουανῶν. Εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Ροὺρ ἐτυφεκίσθησαν πλέον τῶν 100 Γερμανῶν κατὰ τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1923 ὑπὸ τῶν ἐπιδραμόντων γαλλικῶν στρατευμάτων. Γάλλοι πολιτικοί, μηχανικοὶ καὶ ἀργότερον «σπουδαῖοι διπλωμάται» ἐπενόησαν (φανταστικὰ) σχέσια, διὰ τῶν ὁποίων ἡ βιομηχανία τοῦ σιδήρου καὶ τοῦ ἄνθρακος ἐν Βεστφαλίᾳ καὶ Ρηνανίᾳ θὰ ἠδύναντο νὰ ἀποσπασθοῦν διὰ παντὸς ἐκ τῆς γερμανικῆς κυριαρχίας. Ἡ γαλλικὴ ἀρχομανία ἐφάνη ἐπιβάλλουσα ἀπεριορίστως τὰς ἐπιταγάς της εἰς τὴν Εὐρώπην. Τότε ἐπῆλθεν ἡ πολιτικὴ μεταβολή. Ἡ Γερμανία ἠμύνθη ὅσον τῆς ἦτο δυνατόν.

Ἡ Γαλλία ὑπερέβαλε τὴν δύναμίν της καὶ κατὰ τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1924 ἦτο πρόθυμος διὰ τὴν συμφωνίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου τοῦ Dawes.

Κατόπιν τούτου ἠκολούθησεν ἡ συμφωνία «Λοκάρνο» καὶ ἡ εἴσοδος τῆς Γερμανίας εἰς τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἐθνῶν. Τότε ἤκουσα ὁ ἴδιος τὴν «ἠχηρὰν φωνὴν» τοῦ Ἀριστείδου Μπριὰν εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς συνόδου τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν.

«Κάτω τὰ πολυβόλα, κάτω τὰ κανόνια.» Μεγάλαι φράσεις, ἀλλ' ἁπλῶς κεναί!

Ποῦ εἶναι ἡ ἐπιτυχία τῆς συμφωνίας τοῦ Λοκάρνο; Ποῦ εἶναι ὁ ἀφοπλισμὸς ὁ περιεχόμενος ἐν τῇ συμφωνίᾳ ταύτῃ; Ποῦ εἶναι ἡ ἐκκένωσις τῆς Ρηνανίας ὑπὸ τῶν γαλλικῶν στρατευμάτων, ἥτις θὰ ἤξιζε νὰ εἶναι τὸ ἐξιλαστήριον θῦμα μιᾶς ἐθελουσίας καὶ συχνὰ ἐπαναλαμβανομένης παραιτήσεως τῆς Γερμανίας ἐπὶ τῶν ἀξιώσεων ἐπὶ τῆς Ἀλσατίας καὶ Λωραίνης; Μία «ταπεινὴ λύσις» ἦτο ἡ μείωσις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν γαλλικῶν στρατευμάτων κατοχῆς, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Ἀγγλίας Ὤστεν Τσάμπερλαιν, ἥτις ἐθεωρήθη «ἐπιτυχία τῆς συμφωνίας τοῦ Λοκάρνο». Πλὴν ὅμως ἐπὶ τέσσαρα ἔτη παρέμειναν 70 ἕως 80 χιλ. Γάλλων στρατιωτῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ μαῦροι, εἰς γερμανικὸν ἔδαφος. Οὐδὲν τὸ εὐνοϊκὸν ἢ ἁπλῶς θετικὸν ἐπετεύχθη ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῶν μειονοτήτων, τοῦ δικαίου δηλαδὴ τῆς Γερμανίας. Βλέπω καὶ ἀκούω ἀκόμη τὸν τότε ἀντιπρόσωπον τῆς Γαλλίας εἰς τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἐθνῶν, ὅστις εὑρίσκεται καὶ σήμερον ἀκόμη ἐν ἐνεργείᾳ κ. Πὼλ Μπονκοὺρ ρητορεύοντα διὰ παθητικῶν καὶ στομφωδῶν φραστικῶν κατασκευασμάτων ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Γενεύης. «Ἄχ, ἐὰν ἦτο τοὐλάχιστον δυνατὸν νὰ ἐπιτευχθῇ ὁ περιορισμὸς καὶ ἡ καταστολὴ τῶν ἐξοπλισμῶν εἰς τὴν ἐνεστῶσαν κατάστασιν». Μάλιστα, αὐτὸς ἦτο ὁ πραγματικὸς σκοπὸς τῆς Γαλλίας: διαρκὴς σταθεροποίησις τῆς γαλλικῆς ὑπεροχῆς καὶ μία ἀνίσχυρος Γερμανία. Καὶ πλησίον τῶν γαλλικῶν «Ἀηδόνων» ἔδρα θορυβωδῶς ὁ κύριος Τιτουλέσκο, ὁ ἐκ Ρουμανίας, «πρῶτος δορυφόρος» τῆς Γαλλίας: «La revision c'est la guerre!» Ὁ κ. Μπένες καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι φίλοι τῆς μεγάλης Γαλλίας ἐπεθύμουν νὰ ἐμπεριέχωνται εἰς τὴν ὀπτασίαν μας διὰ τὸ παρελθόν. Τὸ Παρίσι ἦτο ὁ προσφιλέστερος σκοπὸς τῶν ταξειδίων ὅλων «τῶν Εὐρωπαίων» πολιτικῶν. Τὸ σύνθημα τῶν Γάλλων ἦτο ἡ ἐπιδίωξις συμμαχιῶν μετὰ τῶν Τσέχων, Πολωνῶν, Ρουμάνων, Γιουγκοσλαύων καὶ Ρώσσων. Τὸ

1935 ἡ Γαλλία ἤλπιζε νὰ ἔχῃ παρὰ τὸ πλευρόν της καὶ τὴν Ἰταλίαν. Τὸ μέτωπον τῆς Στρέζας ἔπρεπε νὰ παρεμποδίζῃ τὴν πρὸς τὰ πρόσω ἐξέλιξιν τῆς Γερμανίας. Ἡ προσπάθεια ἀποτυγχάνει. Τὸ 1936 ἡ Γαλλία ἀποχωρεῖ τοῦ προσκηνίου τῆς εὐρωπαϊκῆς πολιτικῆς καὶ ἡ Ἀγγλία ἀναλαμβάνει τὴν πρωτοβουλίαν τῆς δημιουργίας πολεμικοῦ συμφώνου ἐναντίον τῆς Γερμανίας. Ἡ Γαλλία ταλαντεύεται μεταξὺ τῶν παλαιῶν ἐπιζησάντων παραδόσεων καὶ τῆς πρὸς τὴν πρόοδον ὁδηγούσης λογικῆς: Δὲν πρέπει ἄραγε νὰ συνεννοηθῇ μετὰ τῆς Γερμανίας; Τοῦτο θὰ ἦτο ὡς ἐὰν ἡ θεὰ τῆς ἱστορίας ἤνοιγε τὴν τύχην τοῦ γαλλικοῦ λαοῦ. Παρελθόν! Πάντα ταῦτα ἀποτελοῦν μίαν ἀνάμνησιν.

Ἡ Γερμανία ἡ ταπεινωθεῖσα, ἡ ληστευθεῖσα, ἡ πτωχεύσασα καὶ ἐκβιασθεῖσα χώρα τῆς Κεντρικῆς Εὐρώπης συνεκροτήθη, εἰς πεῖσμα τῆς γαλλικῆς πολιτικῆς καὶ κατὰ τὸ 1933 ὑπὸ τὸ νέον καθεστὼς καὶ δι' ἑνὸς ριζικῶς νέου πολιτικοῦ, κοινωνικοῦ καὶ ἐκπολιτιστικοῦ συστήματος προώδευσε καὶ ἐξηλίχθη εἰς μεγάλην Δύναμιν.

Ὁ Φύρερ τοῦ γερμανικοῦ λαοῦ ἔτεινεν ἐπανειλημμένως εἰρηνικὴν χεῖρα εἰς τὴν Γαλλίαν. Τὴν τελευταίαν φορὰν καὶ κατὰ τὴν ἱστορικὴν κρίσιν τοῦ Αὐγούστου 1939 ἀπηύθυνε πρὸς τὸν κύριον Νταλαντιὲ προσωπικὴν ἐπιστολὴν διαπνεομένην ὑπὸ εἰλικρινῶν αἰσθημάτων.

Τοῦτο ἦτο τὸ τέλος τῆς γερμανικῆς ὀπτασίας περὶ τῆς ὁποίας σᾶς ὡμίλησα: Ἐδῶ ἡ προσφερθεῖσα γερμανικὴ εἰρηνικὴ χεὶρ ὑπὲρ τὸν Ρῆνον πρὸς τὴν Γαλλίαν — Ἐκεῖ βραχὺς δισταγμὸς καὶ κατόπιν ὁριστικὴ στροφὴ πρὸς τὸν ὀλέθριον ρόλον τοῦ δορυφόρου τῆς ἀγγλικῆς πολεμικῆς πολιτικῆς.

Νῦν ἡ ὀπτασία αὕτη ἐξηφανίσθη εἰς τὸ φῶς μιᾶς σκληρᾶς πραγματικότητος.

Πάλιν, καὶ διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν εἰς τὴν ἱστορίαν των ἡ Γερμανία καὶ ἡ Γαλλία ἵστανται ἀντίπαλοι.

Ποῖος τολμᾷ νὰ ἀρνηθῇ τὴν βαρείαν ἱστορικὴν εὐθύνην τῆς Γαλλίας;

Σήμερον ἀφυπνίσθησαν ὅλοι οἱ συγγραφεῖς καὶ μισθοφόροι τῆς Γαλλικῆς κοινῆς γνώμης καὶ ὅλοι ἐκεῖνοι οἱ δραστήριοι ἄνθρωποι, τοὺς ὁποίους ἐβλέπομεν ἐργαζομένους ἀπὸ πολλῶν

ἐτῶν καὶ τῶν ὁποίων τὰ ἔργα ἠδυνάμεθα ἀκριβῶς νὰ παρακολουθήσωμεν, ὑποβοηθοῦν εἰς ὑπεροπτικὸν τόνον τὸ λυπηρὸν ἔργον τῆς ἀποπλανήσεως τοῦ λαοῦ των.

Ἐλπίζουν πάντοτε ἀκόμη νὰ φθάσουν εἰς τὸ νὰ διεγείρουν τὸ μῖσος ἐναντίον τῆς Γερμανίας διὰ νέων ψευδολογημάτων καὶ διαστροφῶν τῆς ἀληθείας. Ἤρχισαν διαμοιράζοντες τὸ δέρμα τῆς ἄρκτου, πρὶν ἢ αὕτη φονευθῇ. Τώρα γνωρίζουν ἀκριβῶς πῶς θὰ διαμελίσουν τὴν Γερμανίαν, εἰς κεχωρισμένα μικρὰ κρατίδια, ποῖος θὰ κατασταθῇ ὁ βασιλεὺς τῆς ἐμπιστοσύνης των καὶ ποίας ἐπαρχίας θὰ ἐκχωρήσωσι πάλιν εἰς ξένους λαούς. Τώρα συγκεντρώνουσι τοὺς φαύλους καὶ προδότας τῆς ἰδίας πατρίδος των, τοὺς ἐξορισθέντας ἐκ τῆς Γερμανίας καὶ φλυαροῦν εἰς διαφόρους συνεδρίας περὶ δῆθεν βεβαίας νίκης τοῦ πολιτισμοῦ κατὰ τῆς βίας καὶ τῆς βαρβαρότητος. Τολμοῦν δὲ νὰ ὁμιλοῦν πάλιν περὶ «Ἡνωμένης Εὐρώπης» ἡ ὁποία ὑπὸ τὰς εὐλογίας τῆς Ἀγγλογαλλικῆς Κυβερνήσεως εἶναι ὁ ἐπὶ γῆς παράδεισος.

Ἀρκετά!

Ἡ Γερμανία, παρὰ τὴν θέλησίν της καὶ μετὰ λύπης μάλιστα, ἀπεδύθη εἰς τὸν ἀγῶνα. Ἤδη ἐνθυμούμεθα τὸ παρελθόν. Ἡ Γαλλία ἵσταται πάλιν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἑκάστου Γερμανοῦ συννεπὴς εἰς τὴν ἐπὶ 1000 ἔτη ἐξασκηθεῖσαν ἰδιοτελῆ καὶ ὑπὸ κτηνώδους καὶ παραλόγου μίσους καὶ φθόνου διαπνεομένην πολιτικήν.

«Σὺ τὸ ἠθέλησες, Γαλλία!» Ἡ ἱστορία θὰ κρίνῃ σκληρῶς κυρίως σὲ διὰ τὴν εὐθύνην τῆς 3 Σεπτεμβρίου 1939.

Ἡ Ἀγγλία κάμνει ἐπίσης κατ' ἴδιον τρόπον τὸ ἰσοζύγιον τοῦ παρελθόντος.

Ὁ τελευταῖος ἐν Βερολίνῳ Βρεττανὸς πρεσβευτὴς σὲρ Νέβιλ Χέντερσον, ὁ ὁποῖος ἐκινητοποιήθη διὰ μίαν συνεννόησιν μεταξὺ Γερμανίας καὶ Ἀγγλίας, διετέθη κατὰ τὴν ἐπιστροφήν του εἰς Ἀγγλίαν ὡς προπαγανδιστής, ἱκανοποιῶν οὕτω τὴν κατάδηλον ἐπιθυμίαν τῆς Κυβερνήσεώς του, συγγράψας τὸ πρὸ ὀλίγου καιροῦ δίκην ἐπιλόγου ἐκδοθὲν βιβλίον «Ἡ ἀποτυχία μιᾶς ἀποστολῆς», τὸ ὁποῖον καὶ τὰ προπαγανδιστικὰ μέσα τῆς ἀγγλικῆς πολιτικῆς ἔσπευσαν νὰ θέσουν ἐν εὐρυτάτῃ κυκλοφορίᾳ

καὶ τὸ ὁποῖον δὲν ἦτο τίποτε ἄλλο κατ' οὐσίαν, παρὰ ἡ συνέχεια τῆς κατὰ τὸ φθινόπωρον τοῦ 1939 ἀρξαμένης προπαγάνδας περὶ τῶν ἐντυπώσεών του ἐν Βερολίνῳ.

Ὁ ἀξιότιμος πρεσβευτὴς ἀπέβαλεν ἐξ ὁλοκλήρου τὸν διπλωματικὸν τρόπον τοῦ ἐκφράζεσθαι καὶ διεπραγματεύθη — θὰ τὸ παραδεχθῶμεν πρὸς χάριν του — ὑπὸ τὴν πίεσιν τῶν ἐντολοδόχων του, μιμούμενος τὸν τρόπον τοῦ Μεφιστοφελῆ εἰς τὸν «Φάουστ»: Εἶμαι χορτασμένος ἤδη ἀπὸ ξηρὰ λόγια. Διὰ τὴν ἔκθεσίν του σχετικῶς πρὸς τὰ αἴτια τοῦ πολέμου τὸ βιβλίον προσφέρει πραγματικῶς ὀλίγα. Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον προσωπικὴν φλυαρίαν καὶ ἐπανάληψιν χονδροειδῶν στερεοτύπων ἐκφράσεων μὴ ἐμπρεπουσῶν εἰς τὸ διπλωματικὸν πεδίον καὶ τὰς ὁποίας ὅλοι γνωρίζομεν.

Εἰς τὸν ἄνδρα αὐτὸν ἠνοίχθησαν κατὰ τὴν ἄφιξίν του ἐν Γερμανίᾳ ὅλαι αἱ θύραι. Ἀρκετοὶ Γερμανοί, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἐγώ, ἵσταντο παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ φιλοφρονητικοῦ Πρεσβευτοῦ, ὅπως ὁ ἴδιος ἐπανελάμβανε, πρόθυμοι διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῶν προσπαθειῶν του πρὸς συνεννόησιν τῶν δύο λαῶν.

Ἤδη ἀπέβαλε τὴν κατ' ἀρχὰς ἐπιδειχθεῖσαν στάσιν καὶ καταχρασθεὶς τῆς ἐπιφυλαχθείσης αὐτῷ γερμανικῆς φιλοξενείας καὶ ἐμπιστοσύνης, ἡ ὁποία τὸν ἀνέδειξεν εἰς τὴν πρώτην γραμμήν, ἐχρησιμοποιήθη διὰ τὴν ἐχθρικὴν προπαγάνδαν.

Διὰ τὴν κρίσιν τοιούτων ἔργων καὶ τῆς προσωπικότητος τοῦ Πρεσβευτοῦ, ὁ ὁποῖος δὲν ἐτήρησε τοὺς κατὰ τὸν πόλεμον ἐξακολουθοῦντας ὑφισταμένους διεθνεῖς κανόνας ἁβρότητος καὶ ἀξιοπρεπείας, ἐπαφιέμεθα εἰς τοὺς ἀκροατάς μας. Ἐν τούτοις τὸ ἐκπληκτικὸν βιβλίον τοῦ Χέντερσον περιέχει μερικὰς ἐνδιαφερούσας λεπτομερείας. Εἶχε κατανοήσει ἀρκετὰ τὴν ἕνωσιν τῆς Αὐστρίας ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν Τσάμπερλαιν καὶ τὸν Χάλιφαξ. Ἦτο πρὸς τούτοις τῆς γνώμης ὅτι ἡ ὑποδούλωσις ἑκατομμυρίων Γερμανῶν εἰς τοὺς Τσέχους διὰ τῆς συνθήκης τῶν Βερσαλλιῶν ἦτο ἓν μέγα σφάλμα. Τὸ βιβλίον του δεικνύει ἐπίσης ὅτι ὁ ἴδιος Χέντερσον, ὅστις τὴν 20ὴν καὶ 21ην Μαΐου 1938 προέβη «ἐπισήμως» κατ' ἐπανάληψιν, συμφώνως βεβαίως πρὸς ἐντολὰς τῆς Κυβερνήσεως του, εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν εἰς ἀπειλητικὰς παραστάσεις ἐξ αἰτίας δῆθεν Γερμανικῆς ἐπι-

στρατεύσεως ἐναντίον τῆς Τσεχοσλοβακίας. Προσωπικῶς οὗτος ἦτο πεπεισμένος διὰ τὰ προπαγανδιστικὰ ψεύδη τῶν Τσέχων.

Ἐγὼ ὁ ἴδιος τὴν ἑσπέραν τῆς 21ης Μαΐου συνεκαθήμην μετὰ τοῦ Χέντερσον καὶ παρέστην μάρτυς τῶν ἐξ ἐπισήμων προσώπων δοθεισῶν ἐξηγήσεων περὶ τῆς καταστάσεως γενικῶς, ἐξηγήσεων δυναμένων νὰ δοθοῦν ἐκ τῆς Γερμανικῆς πλευρᾶς. Καὶ ἀκόμη, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Χέντερσον, ὁ Τσέχος Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας Χάσα ἔσπευσε πραγματικῶς ἐξ ἰδίας πρωτοβουλίας εἰς τὸ Βερολῖνον τὴν 14ην Μαΐου 1939, μετὰ τὴν κήρυξιν τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Σλοβακίας καὶ τὸ τελεσίγραφον τῆς Οὐγγαρίας πρὸς τὴν Καρπαθοουκρανίαν διὰ τὴν διευκρίνησιν τῆς καταστάσεως καὶ τῶν σχέσεων τοῦ μὴ δυναμένου πλέον νὰ διατηρηθῇ ἐναπομείναντος κράτους μετὰ τῆς Γερμανίας.

Κατόπιν τῶν διαπιστώσεων τούτων ἐκ τῆς καλλιτέρας δυνατὸν πηγῆς, καταρρέει ὁλόκληρον τὸ κατασκεύασμα τῶν ψευδολογημάτων τῶν περὶ τοῦ ἀντιθέτου ἰσχυρισμῶν τῆς γαλλικῆς κιτρίνης βίβλου καὶ ἡ ἐπ' αὐτῆς οἰκοδομηθεῖσα προπαγάνδα τῶν Δυτικῶν Δυνάμεων. Ὁ Χέντερσον προέβλεψε πρὸς τούτοις ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τοῦ Μαρτίου 1939 τὴν μέλλουσαν νὰ ἐπέλθῃ κατάρρευσιν τῆς Τσεχοσλοβακίας τόσον καλά, ὥστε συνεβούλευσε κατεπειγόντως τὸν τότε Ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν νὰ σπεύσῃ τὸ ταχύτερον εἰς Βερολῖνον.

... Τί πρέπει νὰ εἴπωμεν στηριζόμενοι ἐπὶ τῶν γνωμῶν τοῦ Χέντερσον; ἐπὶ τῶν συχνὰ ἐπαναλαμβανομένων φράσεων; κατὰ τὰς ὁποίας «ἡ γερμανικὴ ἐπίθεσις τῆς 15 Μαρτίου 1939 ὑπερέβη τὰ ὅρια τῆς ἀνεκτικότητος τῶν Ἄγγλων».

Τοῦτο εἶναι φανερὰ ἀντίφασις ἡ ὁποία δὲν ἔχει ἀνάγκην σχολίων. Παρατηροῦμεν παρομοίας οὐσιαστικῶς ἀρκετὰς εἰς τὴν ἔκθεσιν τούτων τῶν τελευταίων ἡμερῶν τῆς κρίσεως. Ὁ Χέντερσον παραπονεῖται ὅτι ὁ Γερμανὸς Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν βελτιωθεισῶν ὁριστικῶν προτάσεων διὰ τὸν διακανονισμὸν τοῦ Γερμανο-Πολωνικοῦ ζητήματος δὲν ἐπέδωσεν εἰς αὐτὸν ἐγγράφως τὰς προτάσεις. Πραγματικῶς, οὗτος ὄχι μόνον ἤκουσε τὰς προτάσεις ταύτας εἰς τὸ κύριον περιεχόμενόν των, ὅπως ἐξήγησα εἰς τὸ πρῶτον μέρος τῆς ἐκθέσεως, ἀλλὰ καὶ τὴν νύκτα τῆς 31ης Αὐγούστου 1939 τὰς διεβίβασεν

εἰς τὸ Λονδῖνον, καὶ ἔλαβε τὸ πλῆρες αὐτῶν κείμενον τὴν 31ην Αὐγούστου πρὸ μεσημβρίας, οὕτως ὥστε ἠδύνατο νὰ πληροφορήσῃ ἐγκαίρως τόσον τὸν Ἄγγλον πρεσβευτὴν ἐν Βαρσοβίᾳ ὅσον καὶ τὸν Πολωνὸν πρεσβευτὴν Λίπσκυ ἐν Βερολίνῳ. Τὸ Λονδῖνον καὶ ἡ Βαρσοβία εἶχον ἀκόμη ὅπως δήποτε πολύτιμον χρόνον πρὸ αὐτῶν διὰ νὰ δύνανται νὰ ἀποφασίσουν ἐὰν ἡ εἰρήνη πρέπει νὰ διατηρηθῇ. Ὑπῆρξε μέγας ἀριθμὸς «λεπτῶν τῆς ὥρας» περὶ τῶν ὁποίων ὁμιλεῖ ὁ ποιητὴς ἡμῶν Σίλλερ.

«Ὅ,τι χάνει κανεὶς εἰς ἕνα λεπτόν,
δὲν δύναται μία αἰωνιότης ν' ἀναπληρώσῃ.»

Τὸ Λονδῖνον, ἡ Βαρσοβία καὶ εἰς τὸ βάθος ἡ πρόθυμοι Παρίσιοι δὲν ἐξυπηρέτησαν, κατὰ τὴν μοιραίαν ἡμέραν τῆς 31ης Αὐγούστου, τὴν εἰρήνην, ἀλλὰ τὸν πόλεμον. Ἀκροαταί μου, ἐλπίζω ὅτι ἠδυνήθην ἐξ αὐτῶν νὰ σᾶς πείσω, ὅ,τι ἀναφορικῶς πρὸς τὴν πραγματικὴν εὐθύνην τῆς προκλήσεως τοῦ πολέμου τὸ βιβλίον τοῦ κ. Χέντερσον, πλὴν μερικῶν ἀληθειῶν, παρουσιάζει μόνον λεπτομερείας, διὰ τῶν ὁποίων ἴσως δύναταί τις νὰ προπαγανδίζῃ καὶ νὰ ἐπιφέρῃ σύγχισιν εἰς ἀπληροφόρητα πρόσωπα, ποτὲ ὅμως καὶ νὰ γράφῃ τὴν ἱστορίαν.

Δεχόμεθα τὴν ἰδιαιτέραν διατύπωσιν τοῦ Χέντερσον κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ τελευταῖα πρᾶξις τοῦ δράματος ἤρχισε διὰ τῆς δηλώσεως τοῦ Τσάμπερλαιν, δι' ἧς ἀνελάμβανε τὴν ἐγγύησιν τῆς Πολωνίας κατὰ τὴν 31ην Μαρτίου 1939.

Μάλιστα: Οὕτω ἐγένετο. Ἔδωσε τὴν μεγαλυτέραν εἰς τὴν ἔκθεσίν μου κυρίως εἰς τὴν προσωπικὴν καὶ βεβαίαν διαπίστωσιν τὴν ἐξ ἑνὸς τῶν ἐπισήμων Ἄγγλων προερχομένην.

Οὐδὲν ἄλλο εἰμὴ διαστροφὴ τῆς ἀληθείας, ὅταν ὁ Χέντερσον γράφει: ἡ φιλοδοξία τῶν Γερμανῶν κατέστρεψε τὸ ἰδικόν του ἔργον καὶ τὸ τοῦ Τσάμπερλαιν.

Καὶ ὅμως, δὲν εἶναι ἀληθές. Ἡ Γερμανία δὲν ἔχει οὔτε εἶχεν ἐσφαλμένην ἰδέαν, τοὐναντίον ἔχει συνείδησιν τῆς δυνάμεώς της καὶ ἔχει τὴν κυρίως ἰσότητα δικαιωμάτων ἔναντι τῆς Ἀγγλίας. Ὁ ἴδιος Χέντερσον συνεφώνει ὅτι ὁ Γερμανὸς Φύρερ εἰλικρινῶς προσεπάθει διὰ μίαν συνεννόησιν μετὰ τῆς Ἀγγλίας.

Ἡ σταθερὰ ἀπόφασις τῆς Ἀγγλίας νὰ παρεμποδίσῃ τὴν πρὸς τὰ πρόσω ἐξέλιξιν τῆς νέας Γερμανίας εἰς ἕνα ἐκτάκτως σπουδαῖον καὶ ἀποφασιστικὸν ζήτημα προεκάλεσε τὸν ἀγῶνα μεταξὺ μιᾶς πανισχύρου Αὐτοκρατορίας καὶ τοῦ πλήρους ζωτικότητος ἐξ 80 ἑκατομμυρίων λαοῦ, ὅστις ἐκ τῆς ἀνάγκης καὶ τῆς ἀδυναμίας ἀνεστήθη καὶ εἰς τὸν ὁποῖον ἡ ἱστορία καὶ ἡ θεία πρόνοια ὥρισε τὸν ζωτικόν του χῶρον . . . .

Πραγματικῶς εἰς τὸν πόλεμον τοῦτον δὲν πρόκειται περὶ τῶν Πολωνῶν ἢ τῶν Τσέχων καὶ τῶν μικρῶν ἐθνικοτήτων. Ἡ Ἀγγλία καὶ ἡ Γαλλία θὰ ἤσκουν βίαν ἐναντίον τῆς Γερμανίας καὶ δι' ἄλλα ζητήματα κατὰ τὰ ἔτη 1933, 1935, 1936, καὶ 1938. Εἰς οὐδεμίαν ὅμως ἀπὸ τὰς εὐκαιρίας ταύτας αἱ Δυτικαὶ Δυνάμεις ἦσαν ἕτοιμοι νὰ λάβωσιν ἀπὸ κοινοῦ τὴν ὁριστικὴν ἀπόφασιν.

Ἤδη τὴν 3ην Σεπτεμβρίου 1939 ἡ Ἀγγλία ἦτο ἑτοίμη. Τὸ κόμμα ὑπὲρ τοῦ πολέμου εἰς τὴν Ἀγγλικὴν Κυβέρνησιν ὑπερίσχυσεν καὶ ἡ ἰδέα ἡ προελθοῦσα ἐκ τοῦ πάντοτε ἐχθρικῶς διακειμένου Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν: «Ἐ γ γ ύ η σ ι ς» διὰ τὴν Πολωνίαν, ἐδημιούργησε τὴν ἐπιθυμητὴν ἀνάγκην κηρύξεως πολέμου. Ἡ πολιτικὴ αὕτη ἦτο ἡ ἀναγέννησις τῆς πολιτικῆς ἐκείνης τοῦ παρελθόντος, τὴν ὁποίαν ἐνέπνεε κατὰ τὰ ἔτη 1909—1914 ὁ Ἐδουάρδος Γκρέϋ καὶ ἡ ὁποία καὶ τότε καθὼς καὶ τώρα ἐπὶ τῆς πολιτιλῆς τῶν ἀπογόνων ὡδήγησεν εἰς πόλεμον ἐναντίον τῆς Γερμανίας, ἡ ὁποία εἶναι ἡ ἰσχυροτέρα Δύναμις τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἠπείρου.

Πρὸ παντὸς παρεμπόδισις συνδιαλλαγῆς μεταξὺ Γερμανίας καὶ Γαλλίας ἐξέγερσις μεγάλου κατὰ τὸ δυνατὸν ἀριθμοῦ κρατῶν ἐναντίον τῆς Γερμανίας διὰ τῶν συνθημάτων «ἡ διάσωσις τοῦ πολιτισμοῦ καὶ ἡ προστασία τῶν μικρῶν Δυνάμεων». Αὐτὸ ἦτο καὶ εἶναι πάλιν ἡ κυρία ἰδέα τῶν Ἄγγλων πολιτικῶν, ἡ ὁποία ἔδωσε τὴν λύσιν διὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς κηρύξεως τοῦ πολέμου.

Ἐστρέφετο ἡ παγκόσμιος πόλεμος ἐναντίον τοῦ Κάϊζερ; Στρέφεται σήμερον ἐναντίον τοῦ Ἀδόλφου Χίτλερ; Ὅταν ἡ Γερμανία τὴν ἐπομένην γίνῃ μία Δημοκρατία ἢ πάλιν μία

Μοναρχία, μὲ τὴν ἰδίαν πολιτικὴν καὶ στρατιωτικὴν δύναμιν, ὅπως σήμερον καὶ τότε ὅπως καὶ τώρα θὰ εἶναι ἐχθρὸς τῆς Ἀγγλίας.

Πρόκειται περὶ τῆς ἰσχύος τῆς Γερμανίας, περὶ τῆς ἑνότητος καὶ τῆς δυνάμεως, τὰ ὁποῖα εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἦσαν καὶ εἶναι ἀνεπιθύμητα καὶ τὰ ὁποῖα ματαίως προσπαθεῖ νὰ ἐξαφανίσῃ. Δὲν δηλοῖ ἡ ἰδία ἀγγλικὴ καὶ ἡ γαλλικὴ προπαγάνδα ὅτι ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος εἶναι βάσιμος;

Ἀπὸ τὸν κυκεῶνα τῆς προπαγάνδας, τὰ συνθήματα καὶ τὰς περιγραφὰς καθίσταται προφανές, ὅτι οἱ σκοποὶ τοῦ πολέμου τῶν Ἄγγλων καὶ τῶν Γάλλων εἶναι ὁ διαμελισμὸς τῆς Γερμανίας καὶ ἡ διάσπασις τῆς ἑνότητος εἰς κρατίδια, ὅστις ἀπὸ μακροῦ ἔχει ματαιωθῆ.

Ἀντιθέτως μετὰ τὴν λύσιν τοῦ πολωνικοῦ προβλήματος ἡ ἡνωμένη καὶ ὠχυρωμένη Γερμανία δὲν ἔχει ἄλλον ὑψηλότερον καὶ ὡραιότερον σκοπὸν παρὰ νὰ ἀρχίσῃ πάλιν μίαν περίοδον διαρκοῦς καὶ πραγματικῆς εἰρήνης. Τοῦτο θὰ ἦτο ἡ ἔννοια καὶ ἡ μεγάλη σημασία τῆς γερμανικῆς προσφορᾶς τῆς εἰρήνης, τὴν 6 Ὀκτωβρίου μετὰ τὸ τέλος τῆς πολωνικῆς ἐκστρατείας.

Πόσον ἀξιοθρήνητα καὶ κενὰ εἶναι τὰ συνθήματα περὶ κυριαρχίας καὶ ὁμοίων ἀνοησιῶν τῆς ἀντιπάλου προπαγάνδας ἔναντι τοῦ φανεροῦ σκοποῦ τῆς Γερμανίας! Ἄς ρίψωμεν ἓν βλέμμα πέριξ ἡμῶν καὶ εἰς τὸν λοιπὸν κόσμον. Εἰς τὸ νότιον μέρος τῆς Εὐρώπης ἐγεννήθη μία μεγάλη Δύναμις, ἡ Ἰταλία, καὶ ζητεῖ δικαίως νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν τὰ ἰδιαίτερα συμφέροντα αὐτῆς ἐν τῇ Μεσογείῳ καὶ ἐν Ἀφρικῇ ὡς καὶ εἰς τὰς συγκοινωνιακὰς θαλασσίας ὁδούς. Ἐπὶ τῆς Πυρρηναϊκῆς Χερσονήσου σταθεροποιεῖται ἡ ἰσχὺς τῆς Ἐθνικῆς Ἱσπανίας. Εἰς τὴν Δυτικὴν Εὐρώπην κυριαρχοῦν ἡ Ἀγγλία καὶ ἡ Γαλλία. Ἡ Γερμανία εἰς τὸ μέρος τοῦτο δὲν ἔχει ἀξιώσεις. Εἰς τὸ νοτιοανατολικὸν μέρος τῆς Εὐρώπης ἔχουν τὰ βαλκανικὰ κράτη τὰς φροντίδας των καὶ μερικὰ ζητήματα ἄλυτα. Εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν Γερμανίαν, εἶναι γνωστὸν ὅτι εἰς τὴν νοτιοανατολικὴν Εὐρώπην μόνον ἐμπορικοὺς σκοποὺς καὶ παρόμοια ζητήματα ἐπιδιώκει καὶ οὐχὶ πολιτικὴν ἢ στρατιωτικὴν κυριαρχίαν. Εἰς τὴν Ἀνατολὴν ἐπιδιώκει ἡ Ρωσσία συμφώνως πρὸς τὰς παραδό-

σεις τοῦ Μεγάλου Πέτρου, ἔξοδον εἰς θάλασσαν ἐλευθέραν πάγων, καὶ κατὰ τὴν γνώμην τῶν Δυτικῶν Δυνάμεων τὰ συμφέροντα τῶν δύο λαῶν, Γερμανικοῦ καὶ Ρωσσικοῦ, ἔχουν καθορισθῆ. Διατὶ λοιπὸν αἱ κυβερνήσεις τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Γαλλίας ἐπιμένουν καὶ διατὶ προσπαθοῦν νὰ θυσιάσουν τοὺς ἰδίους αὐτῶν λαοὺς καὶ νὰ προετοιμάσουν αὐτοὺς εἰς τὰς στερήσεις τοῦ πολέμου λέγοντες ψεύδη περὶ δῆθεν ἐπιδιώξεως τῆς κοσμοκρατορίας ὑπὸ τῆς Γερμανίας;

Πρέπει νὰ λεχθῆ ἀκόμη μίαν φορὰν ὅτι ὁ πόλεμος δὲν γίνεται ἵνα κυριαρχήσουν οἱ Γερμανοί, ἀλλὰ διότι ὁ Ἀγγλία ἀναμιγνύεται εἰς τὸν ζωτικὸν χῶρον τῆς Γερμανίας. Ὁ ἀγὼν τῆς Γερμανίας γίνεται σήμερον διὰ τὴν διὰ παντὸς ἐξάλειψιν τῆς κυριαρχίας καὶ τῆς ἀναμίξεως τῆς Ἀγγλίας εἰς τὴν Εὐρώπην. Τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν μία κακῶς διευθυνομένη Γαλλία ἀκολουθεῖ σήμερον τυφλῶς τὴν ἀγγλικὴν πολιτικὴν καὶ ὅταν ἡ γαλλικὴ κυβέρνησις διὰ τὴν ἀναζωογόνησιν τῆς συνεχῶς ἐλαττουμένης πολεμικῆς διαθέσεως ἐξαπατᾷ τὸν λαόν της διαδίδουσα τὸν προσεχῆ διαμελισμὸν τῆς Γερμανίας, τότε γίνεται φανερὸν ἀπὸ τῆς πλευρᾶς ταύτης πόσον μεγάλη εἶναι ἡ σημασία τοῦ ἐνεστῶτος πολέμου διὰ μίαν ἀληθῆ παγκοσμίαν πολιτικὴν ἀποσαφήνισιν.

Ὁ πόλεμος οὗτος — ὅστις κατ' ἀρχὴν ἐφάνη παράλογος, ἐνῷ κάθε ἄλλο παρὰ τοιοῦτος εἶναι, διότι ἡ Γερμανία κατόπιν τῆς στρατιωτικῆς ἀποκαταστάσεώς της καὶ τῆς ἰσχυροποιήσεως τῶν πολιτικῶν φιλιῶν της καὶ τῶν οἰκονομικῶν δυνατοτήτων της, εἶναι, ἐν ἀντιθέσει τῆς κατὰ τὸν παγκόσμιον πόλεμον καταστάσεως, ἀπρόσβλητος ἀποκλεισμοῦ, καὶ διότι δὲν εἶχε ποτὲ πολεμικοὺς σκοποὺς εἰς τὴν Δύσιν — ἔχει λάβει μίαν βαθεῖαν ἔννοιαν κατόπιν τῆς προσπαθείας τῶν Δυτικῶν Δυνάμεων νὰ καταβάλουν δία τῆς πείνης καὶ νὰ ἐξαλείψουν τὴν γερμανικὴν ἑνότητα.

Ἡ Γερμανία θὰ ἀπαντήσῃ ὑπερασπιζομένη ἑαυτὴν κατὰ τὸ πνεῦμα τοῦ μεγάλου Φρειδερίκου, τόσον ἰσχρῶς καὶ ριζικῶς, ὥστε ν' ἀποκλεισθῆ μία ἐπανάληψις τῆς ἐξ ἀφροσύνης, φθόνου καὶ μικρονοίας προκληθείσης ἐπιθέσεως κατὰ τὸ 1939 διὰ παντός.

Καὶ τέλος ὀλίγα ἐκ τῆς δημοσιευθείσης ἀναμφισβητήτου ἐκθέσεως τῶν Πολωνῶν διπλωματῶν καὶ γνωστοποιηθέντων γεγονότων, ὅτι κατόπιν παρακλήσεως τῶν Πολωνῶν ὁ ἀμερικανὸς Πρεσβευτὴς Μπούλιττ ἐν Παρισίοις καὶ ὁ ἀμερικανὸς πρεσβευτὴς ἐν Λονδίνῳ Κένεντυ συνέβαλον ὥστε ἡ Ἀγγλία τὴν 31 Μαρτίου 1939 νὰ δώσῃ τὴν ὀλεθρίαν ἐγγύησιν διὰ τὴν Πολωνίαν, ἥτις ἦτο, κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τῶν πρωτουργῶν, τὸ ἀποφασιστικὸν βῆμα τῆς εἰσόδου εἰς τὸν πόλεμον.

Ἡ Γερμανία ἤθελε θὰ συνεχίσῃ μετὰ τοῦ ἀμερικανικοῦ λαοῦ πάντοτε τὴν πατροπαράδοτον φιλικὴν σχέσιν, ἥτις ἐγεννήθη εἰς τὸ λίκνον τῆς ἀμερικανικῆς ἀνεξαρτησίας ἐκ τῆς δραστηρίας βοηθείας ἑνὸς Πρώσσου κατηγητοῦ.

Τὰ αἴτια, διατὶ ἡ Ἀμερικὴ τὸ 1917 εἰσῆλθεν εἰς τὸν πόλεμον ἐναντίον τῆς Γερμανίας, εἶναι, ὡς γνωστόν, σημαντικῶς διάφορα ἐκείνων, τὰ ὁποῖα ἀνεκοίνωσαν οἱ ἀμερικανοὶ πολιτικοὶ τότε εἰς τὸν λαόν των ὡς ἀγαθά.

Ταῦτα εἶναι εἰς ὅλον τὸν κόσμον γνωστά. Τὸ βάρος τῆς Ἀμερικῆς ἔκρινε τὸν παγκόσμιον πόλεμον δυσμενῆ διὰ τὴν Γερμανίαν καὶ ἔφερεν ἀτελείωτον ἀθλιότητα καὶ πόνον εἰς τὸν γερμανικὸν λαόν, ὅστις δὲν ἔδωσεν εἰς τὸν ἀμερικανικὸν λαὸν ἀφορμὴν ἐχθρότητος.

Ἠκολούθησεν ἡ συνθήκη τῶν Βερσαλλιῶν.

Ἡ Ἀμερικὴ συμπεριεφέρθη ἀπέναντι τῆς Εὐρώπης ὡς εἰς ἄνθρωπος, ὅστις καταστρέφει ἕνα καλλιτεχνικὸν ὡρολόγιον διὰ τοῦ πελέκεως καὶ τὸ ἐγκαταλείπει ὅπως ἀκριβῶς εὑρίσκεται. Οἱ συντάξαντες τὴν Εἰρήνην ἐν Παρισίοις ἐπιχειροῦν νὰ τὸ διορθώσουν. Τὸ ἄθλιον ἔργον των κεῖται ὁμοίως εἰς ἐρείπια διὰ τῆς ἀναγεννηθείσης δυνάμεως τῶν Γερμανῶν.

Ἡ Ἀμερικὴ δὲν ἠννόησε περισσότερον τὴν ἀφύπνισιν τῶν Γερμανῶν ἀπὸ τοῦ 1933.

Σκοτεινὰ καὶ ἀποσυνθετικὰ στοιχεῖα, τὰ ὁποῖα ἐξεδίωξεν ἡ Γερμανία ἐκ τοῦ ἐδάφους της, εὗρον ἐκεῖ ἀνοικτὴν ἀγκάλην καὶ μαζὺ μὲ ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι πνευματικῶς καὶ φυλετικῶς συγγενεύουν, ἐπηρεάζουν ἕνα μέγα μέρος τῆς ἀμερικανικῆς κοινῆς γνώμης.

Μία αὔξουσα ἐπιθετικότης ἐναντίον πάντων τῶν εἰς τὸ Γ'Ράϊχ γενομένων περιέβαλε τὴν βορειο-αμερικανικὴν ἤπειρον.

Τὸ σύμφωνον τοῦ Μονάχου τῆς 29 Σεπτεμβρίου 1938 ἐχαρακτηρίσθη εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας ὡς ἀγγλογαλλικὴ ὑποχώρησις ἔναντι τῆς Γερμανίας. Καὶ ὁ Τσάμπερλαιν κατεκρίθη ζωηρῶς.

Ἓν μέρος τῆς ἀμερικανικῆς κοινῆς γνώμης δὲν κατενόησε τὴν γερμανικὴν ἄποψιν καὶ ὤθησε τοὺς φιλοπολέμους ἐν Λονδίνῳ καὶ Παρισίοις πρὸς τὸν ὀλέθριον δρόμον.

Ἐπὶ τῆς βάσεως ταύτης ἠδύνατο μόνον μία προσωπικότης, ὡς ὁ κύριος Μπούλιττ, διὰ τὴν ἐπιπολαιότητα καὶ τὴν ἄγνοιαν τῶν πραγματικῶν προβλημάτων τῆς εὐρωπαϊκῆς πολιτικῆς τοῦ ὁποίου ὡμίλησαν ἤδη οἱ διπλωμάται τῆς Πολωνίας, ν' ἀποτολμήσῃ μίαν βοήθειαν ἰδιαιτέρως πρὸς τοὺς φιλοπολέμους Ἀγγλογάλλους. Ὅταν ὁ Πολωνὸς Πρεσβευτὴς ἐν Παρισίοις τὴν 24 Μαρτίου 1939 ἀνεκοίνωσεν εἰς αὐτὸν τὴν σκέψιν ὅτι οἱ Πολωνοὶ ἕνεκα τῆς σκοτεινῆς στάσεως τῆς Ἀγγλίας ἵστανται πρὸ τῆς ἐκλογῆς μεταξὺ τῆς καταδικάσεως τῶν σχέσεών των μετὰ τῆς Γερμανίας καὶ τῆς διακοπῆς τῆς πλήρους ἐλπίδων ἐγκαινιασθείσης φιλίας μετὰ τῆς Ἀγγλίας, τότε ὁ κύριος Μπούλιττ ἀνέλαβε μεγαλαυχῶν νὰ ἀσκήσῃ πίεσιν εἰς τὴν Ἀγγλικὴν Κυβέρνησιν διὰ τοῦ δῆθεν ὑφισταμένου πρεσβευτοῦ ἐν Λονδίνῳ Κένεντυ καὶ νὰ λάβῃ σαφῶς εὐμενῆ θέσιν ἔναντι τῆς Πολωνίας. Ἡμεῖς οἱ Γερμανοὶ ἠθέλομεν, καὶ νῦν ἐν τῷ πολέμῳ εὑρισκόμενοι, κρίνει τὰς πράξεις τῶν Ἀμερικανῶν διπλωματῶν ἀντικειμενικῶς. Ἑκάστη χώρα δύναται νὰ ἐκλέγῃ τοὺς ἀντιπροσώπους, τοὺς ὁποίους αὐτη ἐπιθυμεῖ.

Ἀλλὰ εἰς τὸ παράδειγμα τοῦ Μπούλιττ καὶ τοῦ Κένεντυ ὁ κόσμος καὶ πρὸ παντὸς ἡ Ἀμερικὴ βλέπει, ποῖον κίνδυνον σημαίνει διὰ τὴν Εὐρώπην ἡ ἀνάδειξις τοιούτων προσωπικοτήτων διὰ τοῦ πλούτου. Καὶ μάλιστα ὅταν αἱ προσωπικότητες αὗται τοποθετοῦνται εἰς σπουδαίας πρεσβευτικὰς θέσεις. Καὶ οἱ δύο Ἀμερικανοὶ κατόπιν σαφοῦς καὶ ἀπὸ κοινοῦ ἐκθέσεως τῶν Πολωνῶν διπλωματῶν, κατεχράσθησαν τῆς θέσεώς των. Οὗτοι ἐξηπάτησαν ξένους διπλωμάτας καὶ κυβερνήτας καὶ ἔπαιξαν μὲ τὴν εἴσοδον τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν εἰς τὸν πόλεμον τοῦτον. Δι' αὐτῶν τῶν

μέσων καὶ κατὰ τρόπον ἀνεύθυνον εὑρέθησαν ἀντιμέτωποι τῆς ἐπισήμου πολιτικῆς τῆς χώρας των. Πρὸ τῆς 15 Μαρτίου 1939 εἶχον ἀρχίσει τὴν ὕπουλον προσπάθειαν τῆς συμμετοχῆς των εἰς τὴν προπαγάνδαν ἐναντίον τῆς Γερμανίας. Δηλαδὴ ὅτε ἡ Ἀγγλία καὶ ἡ Γαλλία ἀπεφάσιζον νὰ μὴ ἐπιτρέψωσι τὴν δῆθεν καταπάτησιν τῶν δικαιωμάτων τῶν μικρῶν κρατῶν ὑπὸ τῆς Γερμανίας.

Εἶναι ἀληθές ὅτι διὰ τοὺς φιλοπολέμους ἐν Λονδίνῳ καὶ Παρισίοις ὡς καὶ διὰ τούς κυρίους Μπούλιττ καὶ Κένεντυ ἡ δυνατότης εἰρηνικῆς συνεννοήσεως Γερμανίας καὶ Πολωνίας ἢ Γαλλίας καὶ Ἰταλίας ἦτο μία φοβερὰ σκέψις.

Ὁ κύριος Μπούλιττ ἐφαντάσθη δυνατὸν καὶ πλησιάζοντα τὸν πόλεμον μεταξὺ Γερμανίας καὶ Ρωσσίας, διότι κατὰ τὴν ἀπασχόλησιν τῆς Γερμανίας εἰς τὴν Ἀνατολὴν ἠδύναντο αἱ Δυτικαὶ Δυνάμεις νὰ ἑτοιμάσωσιν ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ἕνα ἰσχυρὸν μέτωπον εἰς τὸ κέντρον τῆς Εὐρώπης καὶ νὰ σημάνωσι ταχέως τὸ τέλος τοῦ Τρίτου Ράϊχ.

Τὰ πράγματα ὅμως συνέβησαν ἄλλως.

Ἀλλ' ἀγαπητοί μου ἀκροαταί, δὲν ἐννοεῖτε νῦν καλλίτερον παρὰ κατὰ τὴν ἀρχήν τῆς ἐκθέσεώς μου εἰς ποῖον σημεῖον πρέπει κυρίως ν' ἀμυνθῇ ἡ Γερμανία εἰς τὸν εἰς αὐτὴν ἐπιβληθέντα ἀγῶνα; Δέν εἶναι φανερὸν εἰς σᾶς ὅτι ὁ δύσκολος δρόμος τῶν Γερμανῶν πρὸς μίαν ἐθνικὴν Γερμανίαν, ἰσχυράν καὶ ἀσφαλῆ πρὸς πάντα τὰ σύνορά της, ἐπὶ πλέον δὲ μετὰ πλήρους ἐσωτερικῆς ἑνότητος ἦτο ἱστορικὴ ἀνάγκη καὶ ἐκπλήρωσις προαιωνίων πόθων; Καὶ ἀκόμη ὅτι ὁ λαός τῶν Γερμανῶν εἶναι ἐκ βάθους ψυχῆς εὐγνώμων πρὸς τὸν ἄνδρα ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος ὡδήγησε κατὰ τρόπον ἀλάνθαστον διὰ μέσου σωρείας ἐχθρῶν καὶ κινδύνων εἰς τὸν δρόμον τῆς ἐπιτυχίας; Ἐννοεῖτε ἐκ τῶν ἀνωτέρω ὅτι ὁ ἀγών τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Γαλλίας καὶ τῶν εἰς αὐτάς συμπαθούντων στρέφεται ἁπλῶς καὶ μόνον ἐναντίον τῆς ἰσχύος καὶ τῆς ἑνότητος τῆς Γερμανίας, ἥτις δὲν ἐπιθυμεῖ ἄλλο τι παρά νὰ προφυλάσσῃ τὸν μέγαν λαόν της ἐκ ξένων ἐπιδράσεων καὶ ἀναμίξεων καὶ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὸν καθωρισμένον ὑπὸ τῆς Θείας Προνοίας πολιτικὸν καὶ οἰκονομικὸν ζωτικὸν χῶρον εἰς τὸ μέλλον.

Ἡ νέα αὕτη ἐποχή, ἡ ὁποία ἀρχίζει διὰ τῶν ἡρωϊσμῶν τοῦ αἵματος καὶ τῶν θυμάτων, κλίνει ἤδη ὑπὲρ τῆς Γερμανίας.

Ἡ Γερμανία θὰ νικήσῃ!

Ἐκεῖνος μόνον δύναται νὰ ἐννοήσῃ τὴν ἔννοιαν τοῦ πολέμου τούτου, ὅστις δὲν ἐπηρεάζεται ἐκ τῶν καθημερινῶν φλυαριῶν τῆς προκαταλήψεως καὶ τοῦ μίσους, πράγματα τὰ ὁποῖα, ὡς γνωστόν, τυφλώνουν τοὺς ἀνθρώπους.

Εἰς παρομοίας ἐποχὰς ὅπως αὕτη, τὴν ὁποίαν ἤδη ζῶμεν αἰσθανόμεθα τὴν δύναμιν τῆς Θείας Προνοίας. Παρατηροῦμεν μέτ' αὔξοντος ἐνδιαφέροντος κατὰ ποῖον τρόπον θὰ γραφῇ διὰ χαλκίνου κονδυλίου ἡ συνέχεια τῆς ἱστορίας τῶν λαῶν.

Ἡ παλαιὰ Εὐρώπη, εἷς παλαιὸς κόσμος καταρρέει. Ἡ Γερμανία δὲν θ' ἀντιμετωπίσῃ τὴν νέαν ἐποχὴν τῶν δικαίων ἐπιθυμιῶν τῶν λαῶν, μεγάλων καὶ μικρῶν, διὰ πεπαλαιωμένων συνθημάτων, ἱστορικῶς ἡττημένων ἐποχῶν, ἀλλὰ διὰ τῆς ἀναγνωρίσεως τῶν ἰδίων της ζωτικῶν ἀναγκῶν καὶ διὰ τοῦ διαχωρισμοῦ τῶν ζωτικῶν ἀναγκῶν τῶν ἄλλων λαῶν.

Αριστοτέλης Ηρ. Καλ;έντζης

ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΠΟΝΗΜΑ

" Η ΤΡΙΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΝΕΩΤΕΡΟΥ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ "

ΑΦΙΕΡΟΥΤΑΙ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ Β΄ ΠΑΓΚ. ΠΟΛΕΜΟΝ

ΠΕΣΟΝΤΑΣ ΕΥΡΩΠΑΙΟΥΣ,

ΜΑΧΟΜΕΝΟΥΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΕΒΡΑΙΟΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟΥ ΠΕΛΙΔΝΩΜΑΤΟΣ !

Σεπτέμβριος 1976

Ο ΓΡΑΨΑΣ

'Αρ. 'Ηρ.Κα

Das Nordkap, der nördlichste Punkt Europas

1976

Η ΙΣΠΑΝΙΚΗ ΑΙΜΑΤΟΧΥΣΙΑ

'Αληθώς./ 'Ο έσωτερικός έμφύλιος 'Ισπανικός πόλεμος, προσέφερεν άνεπανορθωτως έδαφος εἰς τὴν αὐθαίρετον ἐπέμβασιν, τοῦ ἄρτι λαβόντος τὴν ἐντολὴν ἐπιθέσεως κατὰ τῶν ἠθικῶν ἀξιῶν, κομμουνισμοῦ, ὁ ὁποῖος, ἀρυόμενος τὴν ἀφορμὴν ἐκ τῆς πάλης τοῦ ἐλευθέρου 'Ισπανικοῦ 'Εθνικισμοῦ μετὰ τῆς στυγνῆς ἐρυθρᾶς δικτατορίας, κατέδειξεν τὸν βαθμὸν εἰς τὸν ὁποῖον ἀνέρχεται ἡ σατανικὴ ἀριστερὰ ἐγκληματικότης.

'Η παγερὰ λαθύνη ἀναβαθμὸς τοῦ λυπηροῦ 'Εθνικοῦ διχασμοῦ μιᾶς χώρας, ἐτράπη ὑπὸ τοῦ ταραχοποιοῦ κομμουνισμοῦ, εἰς αἱμοσταγῆ κλίμακα, ἐφ' ἧς αἱμόφυρτος ἔκειτο ὁ φιλόπατρις 'Ισπανικὸς Λαός, πρὸς χάριν τῶν ἐπεκτατικῶν προθέσεων τοῦ σιωνιστικοῦ μοσχοβιτισμοῦ.

Κατὰ προκλητικὸν—τὸν συνήθη—τρόπον, ὁ ἐρεβώδης κομμουνισμός, ἤρχισεν προετοιμάζων τὴν 'Ισπανικὴν σφαγήν, ἀπὸ τοῦ ἔτους...1931, ἤτοι πέντε ἔτη ἐνωρίτερον ἀπὸ τῆς ἐκσπάσεώς της, ὅτε ὡς γράφη ὁ ἀναρχικὸς ΜΑΝΟΥΗΛΣΚΥ, γενικὸς γραμματεὺς τῆς "ΚΟΜΜΙΝΤΕΡΝ" κατὰ τὴν ΙΙην συνέλευσιν τῆς ὀργανώσεως "ΕΚΚΙ"(Μάρτιος 1931), ἐδόθη τὸ σύνθημα τῆς ἐπιθέσεως κατὰ τῆς φιλησύχου 'Ισπανίας, σύνθημα τὸ ὁποῖον εἶχεν ὡς ἑξῆς :

"...ἀπὸ σήμερα πρέπει τὸ Κομμουνιστικὸ Κόμμα 'Ισπανίας νὰ προετοιμάση τὶς ἐργατικὲς καὶ ἀγροτικὲς μάζες, γιὰ τὸν ἄγωνα, ὑπὲρ μιᾶς κυβέρνησης ἐργατῶν καὶ ἀγροτῶν στὴν 'Ισπανία, μὲ βάση τὰ ΣΟΒΙΕΤ..."

Τὴν προτεραιότητα ὅμως εἰς τὴν 'Ισπανίαν, δὲν ἔδωσεν ὁ ἐγκληματίας κομμουνισμὸς ἀναιτίως. Τὴν παρεχώρησεν, παρακολουθῶν ἀνησυχαστικῶς τὴν ἀκάθεκτον προέλασιν τοῦ 'Εθνικιστικοῦ συναισθήματος, τὸ ὁποῖον καὶ ἀσφαλῶς, οὐδεμίαν εἶχεν πρόθεσιν νὰ τεθῇ ὑπόδουλον τῶν ἀπολιτίστων ἐρυθρῶν τῆς στέππας καὶ μισθάρνων ὀργάνων τῆς σιῶν. Τὸ συναίσθημα ἐκεῖνον τὸ ὁποῖν ὁ κομμουνισμὸς ὀνομάζει συλλήβδην..."Φασισμόν". Τὸ συναίσθημα τὸ ὁποῖον ἐν τέλει καὶ ἐκεῖ ἐνίκησεν, παραμένον δὲ ἔκτοτε καὶ ἐπὶ τεσσαρακονταετίαν, σχεδόν, ὁδηγὸς καὶ ὀρόσημον λαοφιλὲς εἰς τὸν πολιτικὸν ὀρίζοντα τῆς 'Ισπανίας.

Τὴν προτεραιότητα ταύτην, λοιπόν, ἐπεξηγεῖ ἡ ἀνακοίνωσις τῆς ἐρυθρᾶς "ΚΟΜΙΝΤΕΡΝ", ὅτι καὶ κατὰ τὴν Ιην Σεπτεμβρίου 1934, ἀποδεικνύουσα τὰς εἰς τὴν κατακτητικὴν βίαν, ('Ιμπεριαλισμός), στηριζομένας μεθόδους της, ἔλεγεν :

"...γιὰ τὴν ἀγροτικιὰ καὶ ἐργατικιὰ τάξι εἶναι ζήτημα ζωῆς ἢ θάνατου νὰ προλάβουν μὲ τὴν ἐξέγερσί τους τὸ Φασισμὸ καὶ νὰ καταχτήσουν ΒΙΑΙΑ τὴν ἐξουσία, μέσα στὸ συντομώτερο χρόνο..."

'Αλλ 'οἱ μπολσεβικοι δὲν ἦσαν μόνοι των εἰς τὸ σύνηθες ὅσον καὶ ἀνατριχιαστικὸν ἔργον των, τὸ τῆς ὑποδουλώσεως τῆς χώρας. Τοὺς ἐβοήθησαν ἑκουσίως δυστυχῶς, οἱ προδόται τοῦ 'Ισπανικοῦ Λαοῦ καὶ ἐντόπιοι κομμουνισταί, οἱ ἐφιάλται οὗτοι τῆς Πατρίδος των, οἱ ὁποῖοι διὰ τοῦ στόματος τοῦ ('Ισπανοῦ)ἀπεσταλμένου των εἰς τὸ 7ον Παγκόσμιον συνέδριον τῆς "ΚΟΜΙΝΤΕΡΝ", κομμουνιστοῦ ΒΕΝΤΟΥΡΑ, ἐψέλλιζον δουλικῶς :

"...κάτω ἀπ' τὴ σημαία τοῦ Λένιν καὶ τοῦ Στάλιν, προχωρᾶμε μὲ ὑψωμένα τὰ κεφάλια γιὰ τὴ νίκη..."

ὁ ἴδιος δέ κομμουνιστής ἀπεσταλμένος εἰς τό ἐν λόγω συνέδριον, ἀντιλαμβανόμενος ὅ,τι ὁ Ἱσπανικός Λαός θά ἀντέδρα σφοδρῶς εἰς τάς προδοτικάς προθέσεις τοῦ κομμουνισμοῦ καί ἐπιθυμῶν διά τῶν ἀπειλῶν καί τῆς τρομοκρατίας ὅπως ἀποτρέψη τοῦτον, κυνικῶς ἐκόμπαζεν :

"...θά εἰσάγουμε τή πιό τρομερή τρομοκρατία..."

Ὑπ' αὐτάς τάς συνθήκας ὁ ΔΗΜΗΤΡΩΦ, δίδει κατά τό 7ον συνέδριον τῆς "ΚΟΜΙΝΤΕΡΝ"(Μόσχα 1935), τήν ἐντολήν τῆς συγκροτήσεως ἐν Ἱσπανία "λαϊκοῦ μετώπου", ἀναλαμβάνων πλέον ὁ κομμουνισμός ἀκεραίαν τήν εὐθύνην καί διά τοῦ στόματός του, διά τόν ἐμφύλιον Ἱσπανικόν σπαραγμόν.

Η ἐνοχή ὅμως τοῦ ἑβραιοκομμουνισμοῦ δέν περιορίζηται μόνον εἰς τήν προπαρασκευήν καί ἔναρξιν τοῦ ὡς ἄνω σπαραγμοῦ. Συνεχίζει καί καθ' ὅλα τά στάδια τῆς διεξαγωγῆς τούτου.

Τά στοιχεῖα τήν φοράν ταύτην ἀντλῶνται ἐκ τῆς ἐπισήμου ἐφημερίδος τῆς Μόσχας "ΠΡΑΒΝΤΑ", (31-10-36), προκειμένου νά πεισθῆ τις "ἐξ ἰδίων χειλέων", ὅ,τι καί ἀκόμη ἡ διαμάχη ἐντέχνως ὑπεδαυλίζετο ὑπό τῆς "ἰμπεριαλιστικῆς" Ρωσίας :

"...ἡ ὑποστήριξη τοῦ Ἱσπανικοῦ Λαοῦ στόν ἀγῶνα του κατά τῶν Φασιστῶν τυράννων, εἶναι τό σπουδαιότερο διεθνιστικό καθῆκον σήμερα...",

προτρέπουσα κατ' αὐτόν τόν τρόπον καί τούς μέχρι τοῦδε ἀμετόχους, ὅπως ἐμπλακοῦν εἰς μίαν ἀπαισίαν διένεξιν ἀλληλεξοντώσεως, διά νά εὐαρεστηθῆ ὁ μεγάλος αὐθέντης τῆς Μόσχας, ὁ διεθνής ἑβραϊσμός, παρατηρῶν ἐπιτυγχάνοντα τά ἀντικοινωνικά σιωνιστικά σχέδιά του.

Ἀλλά καί τάς ἐκθέσεις τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ σχεδίου ἐλέγχου τῶν Δαρδανελλίων, ἐξετάζων τις, μανθάνη ὅ,τι κατά τό διάστημα ἀπό 6ης Μαρτίου ἕως 14ης Μαΐου διῆλθον διά τῶν ὡς ἄνω στενῶν, 190 Ρωσικά πλοῖα πλήρη πολεμοφοδίων, κατευθυνόμενα εἰς Ἱσπανίαν, πρός ζωπύρωσιν τῶν ὑπό τοῦ ἐμφυλίου πολέμου παθῶν.

ΕΓΚΑΙΡΙΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ

Τήν πρώτην ἐπίδειξιν τῶν δολοφονικῶν ἱκανοτήτων των, οἱ κομμουνισταί, τήν ἔκαμον τήν 13ην Ἰουλίου 1936, ὅτε οἱ μαρξισταί ἀστυνομικοί Μορένο καί Γκαρίντο, ἐφόνευσαν τόν Ἐθνικιστήν βουλευτήν ΚΑΛΒΟ ΣΟΤΕΛΟ, μετά τρεῖς δέ ἡμέρας εἰς Λάς Πάλμας, συνεχίζοντες τό λουτρόν αἵματος, φονεύουν ἕν ἕτερον ἐπίσης ἀθῶον ἐθνικιστήν, τόν ΜΠΑΛΜΕΣ.

Τό φρικιαστικόν κομμουνιστικόν μένος ἤρχισεν ἔκτοτε τό "ἔργον" του.

"Ἔργα" τοῦ εἰδεχθοῦς τούτου μένους μᾶς πληροφοροῦν αἱ ἔγκυροι ἐφημερίδες τῆς ἐποχῆς. Οὕτω ἡ "ΝΤΑΙΥΛΗ ΜΑΙΗΛ" τῆς 22ας Αὐγούστου 1936, ἔγραφεν :

"...23 καλογραῖαι τῆς Μονῆς Σάντα Κλάρα, ὑπεβλήθησαν (ἐνν. ὑπό τῶν κομμουνιστῶν), εἰς ἀπερίγραπτα βασανιστήρια καί βιασθεῖσαι, ἐθανατώθησαν..."

συνεχίζουσα δέ ἡ "ΝΤΑΙΥΛΗ ΜΑΙΗΛ" τῆς 1ης Ὀκτωβρίου 1936 τάς ἐξ Ἱσπανίας ἀνταποκρίσεις της

ἔγραφεν :

"...οἱ κομμουνισταί χρησιμοποιοῦν γυναικας καί παι-
δία,ὡς εἶδος ζωντανῆς ἀσπιδος,εἰς τάς γραμμάς των
πρό τοῦ 'Οβιέδο...",

ἐπισφραγίζουσα τό κῦμα τῆς ὠμῆς βίας τό ὁποῖον ἐνσκήπτει ὅ,που δήποτε ἐμφανισθῆ ἡ ἐ-ρυθρά ἄρκτος. 'Επισφραγίζουσα τήν ποιότητα τῶν ὀρέξεων τάς ὁποίας τρέφει διά τά θύματά του,τό κομμουνιστικόν τέρας.

'Αλλά τό κακόν δέ σταματᾶ,ἐδῶ.

'Η ἐρυθρά θρασυδειλία μᾶς γίνεται γνωστή τήν φοράν ταύτην μέσω τῶν στηλῶν τῶν "ΤΑΙΜΣ"τῆς 28ης 'Οκτωβρίου 1936,τῆς παρισινῆς "ΖΟΥΡ" τῆς 7ης Νοεμβρίου 1936 καί τῆς ὁ-μοίως "ΜΑΤΑΝ"τῆς 14ης 'Ιανουαρίου 1937.Ἡ πρώτη γράφει :

"...γηραιόν ἀνδρόγυνον,προσδεθέν(ἐνν. ὑπό τῶν κομ-
μουνιστῶν)εἰς μίαν κλίνην,περιεχύθη μέ βενζίνην καί
ἐκάη,ζωντανόν..."

ἡ δευτέρα γράφει :

"...αἱ ἐρυθραί ὀρδαί ἔκαμον ἐπίθεσιν κατά τῶν φυλα-
κῶν τῆς 'Αλικάντης,ὅ,που 1000 περίπου ὅμηροι ἐφονεύ-
θησαν..."

τήν δέ τρίτη πληροφοροῦν ἐκ Καρθαγένης,ὅ,τι ἐκ τοῦ πλοίου "'Ιάκωβος Α΄"ἐρρίφθησαν εἰς τήν θάλασσαν,ὑπό τῶν κομμουνιστῶν πάντοτε καί ἐπνίγησαν προσδεδεμένοι εἰς λίθους ἐν τῷ ἀνοικτῷ πελάγει,600 ὅμηροι."Ενῶ ὅταν ἀναγνώση,τις καί τήν περιγραφήν τοῦ βιασμοῦ κορασί-δων 12-13 ἐτῶν ὑπό τῶν ἐρυθρῶν,εἰς τήν "ΗΧΩ ΤΩΝ ΠΑΡΙΣΙΩΝ"τῆς 29ης Μαρτίου 1937,οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν θά ἔχη,ὅσον κακόπιστος καί ἐάν εἶναι,ὅτι ὁ κομμουνισμός ἐχρησιμοποίησεν τό 'Ισπανικόν ἔδαφος διά νά μᾶς πείση,,ὅτι ὁ μόνος σκοπός του εἶναι τά ἐπί διεθνοῦς ἐπιπέ-δου,ἔ γ κ λ η μ α καί β ί α, τά ὁποῖα δολίως κρύπτει,ὑπό τό πρόσχημα τῆς δῆθεν "λαο-κρατίας καί ἰσότητος",λέξεις τάς ὁποίας ἀναμασσᾶ,ἀηδιαστικῶς,διά νά παραπλανήση,τούς Λα-ούς θέτων τούτους ὑποχείριά του.

'Η δέ πρωτοφανής πώρωσίς του,διαφαίνεται ἐν μέσω τῶν γραμμῶν τοῦ ἰδίου του ἐντύ-που,τοῦ ἀριστεροῦ "ΕΛ ΛΙΜΠΕΡΑΛ",τό ὁποῖον κατά τόν Αὔγουστον τοῦ 1937 ἔγραφεν :

"...τί σημαίνει ἄν ἡ ἱστορική καί γιομάτη μύθους
καί παραδόσεις τῆς Σεβίλλης "Τζιράλδα"καταστράφη-
κε ἀπό μπόμπες;δέ πειράζει πρέπει νά μπομπαρδιστῆ
καί μέ μεγαλύτερη ἀκόμα σφοδρότητα,ὅση ζημιά κι'
ἄν γίνεται,ὁποιεσδήποτε κι ἄν εἶναι οἱ συνέπειες..." ,

διά νά μᾶς κάμη,νά ἀντιληφθῶμεν προσέτι,ὅ,τι ὁ ταπεινός ἐρυθρός ἀναρχισμός καί τήν καταστροφήν τῶν 'Ισπανικῶν καλλονῶν προυκάλεσεν δολίως,ἐν μέσω,ὀργίου ἐκβιασμῶν,πρός ὑπο-ταγήν τῶν ὑπερηφάνων 'Εθνικιστικῶν κεφαλῶν τῆς χώρας.

'Αλλ'ὁ κομμουνισμός ταυτίζηται μετά τοῦ κακοῦ δαίμονος τοῦ ἑβραίου,ὁ ὁποῖος καί εἰς τό σημεῖον τοῦτο ἔκαμεν τήν παρουσίαν του.

Τοιουτοτρόπως,ὁ ἀρχηγός τῶν χρησιμοποιηθεισῶν διεθνῶν μεραρχιῶν τοῦ "ἐρυθροῦ μετώπου" ἦτο ὁ ἑβραῖος στρατηγός ΚΛΕΜΠΕΡ,γεννηθείς ἐν Οὐγγαρίᾳ,τό δέ ἀληθές ὄνομα τούτου ἦτο ΛΑΖΑΡΟΣ ΦΕΚΕΤΕ,λαβων μέρος,ὁμοῦ μετά τεσσάρων ὁμοφύλων του,εἰς τήν ἀποτροπαιαν θανάτωσιν τῆς Ῥωσικῆς Τσαρικῆς Οἰκογενείας.

Ὡσαύτως οἱ λαθρέμποροι τοῦ θανάτου -ὅπλων- ,οἱ ὁποιοι ὑπέθαλψαν βασικῶς τήν ἀδελφοκτόνον Ἱσπανικήν ταραχήν,ἦσαν ἅπαντες ἑβραῖοι,ἀρχῆς γενομένης ἀπό τοῦ ἀρχηγοῦ τούτων καί ἐν Βαρκελώνῃ ἑδρεύοντος,ΒΛΑΔΙΜΗΡΟΥ ΜΠΙΣΙΤΣΚΥ,καθώς καί τῶν συνεργατῶν τούτου ΛΟΥΡΓΕ καί ΦΟΥΞ ὡς καί ΦΡΑΤΚΙΝ , ΡΟΖΕΝΦΕΛΝΤ καί ΣΑΠΙΡΙΟ ,ἐν Αὐστρίᾳ, ΓΚΡΙΝΦΕΛΝΤ , ΚΙΡΣ , ΚΟΕΝ καί ΣΙΜΟΝ,ἐν Ῥότερδαμ, ΚΑΝ , ΚΙΝΤΛΕΡ , ΛΗΠΕΡ καί ΧΙΝΤΕΡ , ἐν Πράγᾳ, ὡς ἐπίσης καί ὁ ΜΩΥΣΗΣ ΙΣΡΑΕΛ ΝΤΙΑΜΑΝΤ , ἐν Δανίᾳ, καταδειχθέντος οὕτω ὅτι ὄπισθεν τοῦ κομμουνιστικοῦ ἐγκλήματος κρύπτεται τό ἑβραϊκόν θηρίον.

Τό ὡς ἄνω ἑβραϊκόν θηρίον,ἐγένετο ἀντιληπτόν,ἐκτός τῶν ἄλλων καί ὑπ' αὐτῆς ταύτης τῆς " ἠθικῆς " , ἥτις ἐξεχύθη ἐκ τοῦ ἐρυθροῦ στρατοπέδου,εὑρισκομένη ἀπολύτως σύμφωνος πρός τόν αἰσχρόν ὁρισμόν,ὁρισμόν διατυπωθέντα κατά τό 12ον συνέδριον τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος Ῥωσίας,ὑπό τοῦ εὑρόντος ἀναλόγως τραγικόν -κατά θεῖαν δίκην- θάνατον,Λένιν,ἐξεχύθη,προκαλέσασα διά τῆς κυνικῆς ὁμολογίας τῶν ὑπερμάχων της,τήν ἀγανάκτησιν τῆς πεπολιτισμένης ἀνθρωπότητος. Τήν ἐν λόγῳ ἀγανάκτησιν,προύκάλεσαν αἱ ἀντικοινωνικαί διδαχαί , αἱ στραφεῖσαι εὐθέως καί ἀπροκαλύπτως κατά τῶν ἱερῶν θεσμῶν τῆς οἰκογενείας ὡς :

"...ἡ ἐπανάσταση δέν ἔχει καμμιά δύναμη ἀφοῦ ὑπάρχουν ἀκόμα οἱ ἔννοιες τῆς οἰκογένειας καί τῶν οἰκογενειακῶν σχέσεων..."

καθώς καί ἡ κορύφωσις τοῦ παραλυτικοῦ κηρύγματος τοῦ ἑβραιοκομμουνισμοῦ,διά τοῦ στόματος τῆς ἐντεταλμένης ἀναρχικῆς κομμουνιστρίας "Πασιονάρια" (ΝΤΟΛΟΡΕΣ ΙΜΠΑΡΟΥΡΙ),ἥτις διεκήρυττεν εἰς συγκέντρωσιν τοῦ Μπιλμπάο :

"...ἀκολουθεῖστε τό παράδειγμά μου,κάντε ἀκριβῶς ὅπως ἐγώ,γίνετε ἀπόστολοι τοῦ ἐλεύθερου ἔρωτα..."

Ἐν κατακλεῖδι δέ,ὁ Ἱσπανικός ἐμφύλιος πόλεμος,σταθμός εἰς τήν ἱστορίαν τῆς μπολσεβικικῆς ἐγκληματικότητος,ἀπέβη τό πεδίον,τό ὁποῖον ἐχρησιμοποίησεν ὁ ἑβραιοκομμουνισμός,προκειμένου νά αἱματοκυλίσῃ,δι' ἑνός νέου Παγκοσμίου Πολέμου,τοῦ δευτέρου κατά σειράν τοιούτου,τήν ἀνθρωπότητα,ἡ συντριπτικῶς μεγίστη μερίς τῆς ὁποίας ἠρνεῖτο πεισμόνως τάς δυσοιώνους ἀγκάλας του.

Οἱ λόγοι τοῦ παρανόμου παρα-πρωθυπουργοῦ τῆς Βαλένθια,ΝΕΓΚΡΙΝ,ἀπειλητικοί ἅμα καί κυνικῆς εἰλικρινείας,διά τοῦ ἐπιπολαίου κομπασμοῦ των ἀπέδειξαν περιτράνως,ὅ,τι αἴτιος τοῦ τελευταίου μεγάλου Πολέμου,δέν ἦτο τό δῆθεν "φιλοπόλεμον" Γερμανικόν Ἔθνος,ἀλλ' αὐτός οὗτος ὁ κομμουνιστικός σιωνισμός :

"...ἄν ὁ στρατηγός Φράνκο ἐξακολουθήσῃ τήν ἀντίστασή του,δέ μένει τίποτε ἄλλο,παρά νά μεταβάλουμε τήν Ἱσπανική σύρραξι σέ μιά Πανευρωπαϊκή σύρραξι..."

(Δήλωσις τῆς 24-7-1937)

Τί μένει λοιπόν εἰς τόν ἀμερόληπτον μελετητήν, πρίν ἤ συνενώσῃ τήν φωνήν του μετά τῆς τοῦ θεΐου RICHARD WAGNER , εἰς τό ὅ,τι :

"... Ὁ ἑβραῖος εἶναι ὁ πλαστικός δαίμων τῆς διαφθορᾶς καί καταπτώσεως τῆς ἀνθρωπότητος."

Ποῖα παραχαρακτική διεθνιστική προπαγάνδα θά ἦτο ἐκείνη , ἥτις θά ἠδύνατο νά ἀλλοιώσῃ τήν τηλαυγῆ ἀλήθειαν, τήν κατακαίουσαν τά ὑπάνθρωπα ὄμματα τοῦ διασαλευτοῦ κομμουνισμοῦ ;

Η ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ "ΕΥΘΥΝΗ"

Ὅτε τό Ἐθνικοσοσιαλιστικόν Κράτος ἐν Γερμανίᾳ ἀνέλαβεν τῷ 1933 τήν ἰσχύν, εὗρεν τήν χώραν εἰς τοιαύτην κατάστασιν, οἵαν τῆς ἐπέβαλεν τό "δίκαιον" τῶν νικητῶν τοῦ 1918, τῇ βίᾳ τῶν Βερσαλλιῶν, τελείως ἀνήμπορον καί δεσμευμένην, ἄνευ ὅπλων καί μελλουμένην ὅπως ὑπερασπίσῃ ἑαυτήν δι' ὑποτυπώδους στρατεύματος ἀνερχομένου εἰς 100.000 ἄνδρας.

Ὁ στρατός οὗτος, μόνον ὡς ἀστυφυλακή ἠδύνατο νά χρησιμεύσῃ καί δή εὑρισκόμενος ἐντός κλοιοῦ καλῶς ὡπλισμένων γειτόνων καί μή, ἤτοι, τήν Γαλλίαν, τό Βέλγιον, τήν Πολωνίαν, τήν Τσεχοσλοβακίαν, τήν Ῥουμανίαν καί τήν Γιουγκοσλαυΐαν, οἵτινες συναπετέλουν τό ὁριζόντιον Σύστημα Συμμαχιῶν δημιούργημα τῆς " GRANDE ORIENT " τῆς Γαλλίας, ἐπί τῷ σκοπῷ τῆς ἐσαεί ἐπιβολῆς τῆς ἀνισότητος ἐξοπλισμοῦ μεταξύ τῶν ῥωμαλέων ψυχικῶς ἅμα καί πνευματικῶς κρατῶν κι ἐκείνων τῶν ὑλικῶς μόνον, προκειμένου ἡ ἑρμαφρόδιτος συνύπαρξις ἀμφοτέρων νά ἐξασφαλίζῃ τό δικαίωμα ἐπιβιώσεως ἐν μέσῳ τούτων τοῦ ἰουδαϊκοῦ ὑπονόος, ὅστις διά τῆς ὑγιοῦς κυριαρχίας τοῦ ψυχοπνευματικῶς ἀνωτέρου, θά ἐξηφανίζετο ὡς κόκκος λάσπης ἐντός ἀγροῦ.

Ἐν τούτοις καί παρ' ὅλον τό γεγονός τοῦ ὅ,τι τό ἕν τέταρτον τοῦ Γερμανικοῦ Λαοῦ ἀπεσπάσθη ἀνόμως καί βιαίως τῆς Μητρικῆς Γῆς διανεμηθέν εἰς τούς ξένους, ἐν τούτοις ὁ ADOLF HITLER ὀλίγους μῆνας μετά τήν ἄνοδόν του εἰς τήν ἕδραν τοῦ Ἀρχικαγγελαρίου τῆς Γερμανικῆς Ἐπικρατείας κατόπιν συντριπτικῆς πλειοψηφίας (1933), κατέστησεν σαφεῖς τάς προθέσεις τῆς Κυβερνήσεώς του, αἵτινες οὐδέν ἄλλον ἦσαν, πάρεξ, ἔκκλησις πρός τά φιλειρηνικά αἰσθήματα τῶν γειτόνων του, ὅπως καθοδηγούμενοι ὑπό τῶν διεθνῶν τεκτονικῶν δογμάτων τῶν κυβερνητῶν των, προετοιμάζοντο πυρετωδῶς, ἵνα ἀνταπεξέλθουν εἰς τόν ὑπό τοῦ διεθνοῦς σιωνιστικοῦ σοβιετισμοῦ προπαρασκευαζόμενον πόλεμον ;

"Ἡ Γερμανία εἶναι πάντοτε πρόθυμος ὅπως παραιτηθῇ τῶν ἐπιθετικῶν ὅπλων ἐάν καί ὁ λοιπός κόσμος παραιτηθῇ ἐπίσης τούτων. Ἡ Γερμανία εἶναι πρόθυμος ὅπως προσχωρήσῃ εἰς πᾶσαν πανηγυρικήν συμφωνίαν μή ἐπιθέσεως· διότι ἡ Γερμανία δέν ἀποβλέπει εἰς ἐπίθεσιν, ἀλλά εἰς τήν ἰδίαν της ἀσφάλειαν."

(17 Μαρτίου 1933)

Πάντες ὅμως οἱ λόγοι οἱ ὡς ἄνω τοῦ Γερμανοῦ Ἀρχηγοῦ ἔμειναν ἀναπάντητοι, ἐν ᾧ ἡ "ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΩΝ ΕΘΝΩΝ", τό ἑβραιοκρατούμενον ὄργανον τῶν νικητριῶν δυνάμεων τοῦ πρώτου

Παγκοσμίου Πολέμου, ή Κ.Τ.Ε., προέτεινεν είς τά μέλη της, όπως ταύτα "δοκιμάσουν" τήν Γερμανικήν ειλικρίνειαν πρίν ή έλθουν είς τινα μετ'αύτής συμφωνίαν, άπωλεσθείσης τοιουτοτρόπως τής σοβαροτάτης αύτης ευκαιρίας πρός παγίωσιν μιάς άληθούς ειρήνης έπ'άγαθώ των Εύρωπαίων Λαών, εύκαιρίαν ήν τινα έφρόντισαν όπως άπολακτίσουν οί έτεροκίνητοι τής Κ.Τ.Ε..

Έν ταυτώ τή Ι4η Όκτωβρίου 1933, ή Γερμανία άπεσύρθη τού σωματείου τούτου, διά νά έπανέλθη βραδύτερον μέ πρότασιν έξ έξ σημείων, πρός άναστήλωσιν τής όσημέραι καταρρεούσης ίδέας τής ειρήνης. Ή πρότασις αύτη είχεν ώς έξής :

"Ι. Ή Γερμανία άπολάβει πλήρους ίσοτιμίας.

2. Τά πλήρως έξωπλισμένα κράτη ύποχρεούνται μεταξύ άλλήλων νά μή προβούν είς περαιτέρω αύξησιν τού νύν ύπάρχοντος έξοπλισμού των.

3. Ή Γερμανία προσχωρεί είς τήν σύμβασιν ταύτην μέ τήν ύποχρέωσιν νά κάμη μόνον μεμετρημένην χρήσιν τής είς αύτήν χορηγουμένης ίσοτιμίας ούτως ώστε νά μή διαβλέπεται έκ τούτου ούδείς κίνδυνος έπιθέσεως έναντίον οίασδήποτε άλλης Εύρωπαϊκής δυνάμεως.

4. Όλα τά κράτη άναλαμβάνουν ώρισμένας ύποχρεώσεις περί άσκήσεως φιλανθρωπίας κατά τήν διεξαγωγήν πολέμων, ή περί άποφυγής τής χρήσεως ώρισμένων πολεμικών όπλων έναντίον λαϊκών πληθυσμών.

5. Όλα τά κράτη άναλαμβάνουν έξ ίσου έναν γενικόν έλεγχον, όστις μέλλει νά έλέγχη καί νά έξασφαλίζη τήν τήρησιν τών έν λόγω ύποχρεώσεων.

6. Τά Εύρωπαϊκά κράτη έγγυώνται έαυτοίς άπόλυτον διατήρησιν τής ειρήνης, συνάπτοντα άνάλογα σύμφωνα μή έπιθέσεως, τά όποία θ'άνανεούνται μετά παρέλευσιν δέκα έτών."

δοθέντος δέ ότι τό ήδη ύπάρχον στράτευμα ήτο άπολύτως άνεπαρκές διά τήν περιφρούρησιν τής χώρας προετάθη ή αύξησις τούτου είς τόν άριθμόν τών τριακοσίων χιλιάδων άνδρών, ώς μηδαμινόν μέτρον, λόγω τού μήκους τών συνόρων τής χώρας καί τής δυναμικής άναλογίας τών γειτόνων ταύτης.

Είς άπάντησιν ή Γαλλία κατόπιν πολυετών άνακοινώσεων άρνείται πάσαν πρότασιν, είς έπίμετρον δέ, προβαίνει είς τεραστίας ένισχύσεις τών στρατιωτικών δυνάμεών της, συμβάν σημειούμενον ώσαύτως καί έν Άγγλία ώς καί έν Ρωσία.

Τοιουτοτρόπως έπεδεινώθη ή άναλογική άσυμμετρία διά τήν Γερμανίαν, πρό τών ήδη δέ άνακυψάντων κινδύνων, ό Γερμανός Άρχικαγγελάριος τή Ι6η Μαρτίου 1935 έπανέφερεν τήν γενικήν θητείαν.

Άλλ'ούτε καί πρό τούτων τών γεγονότων έπτοήθη, άντιλαμβανόμενος δέ τό τί έμελλεν νά έπακολουθήση τή έπινοήσει τής έβραϊκής σατανικότητος, είς τόν λόγον του τής 2Ιης Μαΐου 1935, διαβεβαιοί :

"Πέραν τούτων δέ παρέχει, (ένν. ή Γερμανική Κυβέρνησις), έκ νέου τήν διαβεβαίωσιν ότι προσχωρή, έν γένει, είς πάντα περιορισμόν ή πάσαν κατάργησιν όπλων, έφ'όσον θά γίνωσι διεθνώς καί θά τεθώσιν είς ίσχύν συγχρόνως δι'όλους.",

έμμένων είς τήν ειλικρινώς καί άπολύτως κ ο ι ν ή ν προσπάθειαν, διά τήν έπιβολήν τής εί-

ρήνης εἰς τόν Εὐρωπαϊκόν χῶρον.

'Αλλ' οὐδεμία ἀπόκρισις. "Εχων δέ σαφῆ ἀντίληψιν τῶν φιλοπολέμων προθέσεων τῆς ἀντιπάλου πλευρᾶς κι ἐνῶ ἡ Γαλλία ἐπιθυμοῦσα τήν ἐξ ἀνατολῶν γιγαντιαιαν πίεσιν ἐπί τῆς Γερμανίας, συνάπτει μετά τῆς 'Ρωσίας συμμαχίαν, ὁ Καγγελάριος ADOLF HITLER ἀναγκάζεται, προλαμβάνων πιθανήν εἰσέλασιν τῆς Γαλλίας ἐκ δυσμῶν, τήν 3ην Μαρτίου 1936, εἰς τήν στρατιωτικήν κατάληψιν τῆς 'Ρηνανίας, ἥτις κατεδικάσθη ὑπό τῆς βίας τῶν Βερσαλλιῶν εἰς ἀμυντικήν ἀπογύμνωσιν. 'Ολίγας δέ ἡμέρας βραδύτερον (3Ι Μαρτίου 1936), προέτεινεν νέον σχέδιον εἰρήνης, πάντοτε θέτων τήν χώραν του πρώτην εἰς τήν ἀνάληψιν τῶν ὑποχρεώσεων, πάντοτε προτάσσων τά ἴδια συμφέροντα εἰς τήν θυσίαν καί ὅλα ταῦτα ὑπό τό λιτόν σχῆμα τῆς εἰλικρινοῦς φρασεολογίας τοῦ στρατιώτου, τοῦ ξένου πρός τάς ἰταμάς δολοπλοκίας τῆς πολιτικῆς.

Κατά τό ἐν λόγω σχέδιον, προτείνεται διά τῆς Γερμανικῆς 'Εθνικοσοσιαλιστικῆς 'Ηγεσίας ἡ σύναψις 'Ιερῶν συμφωνιῶν μεταξύ τῶν ἐνδιαφερομένων Λαῶν, διά τήν διασφάλισιν τῆς Εὐρωπαϊκῆς εἰρήνης, ἡ δημιουργία 'Επιτροπῆς διά τήν ἐπίβλεψιν τῆς τηρήσεως τούτων, 'Επιτροπῆς διά τήν ἐπίβλεψιν τῆς σαφοῦς εὐταξίας τῆ συμμετοχῆ 'Αγγλίας, 'Ιταλίας, ὡς καί μιᾶς οὐδετέρας τρίτης Δυνάμεως, παρέχονται δέ ρηταί διαβεβαιώσεις καί ἀποδείξεις τῆς φιλειρηνικῆς διαθέσεως τῆς 'Ηγεσίας ταύτης ἥν τινα οὐδόλως θά συνέφερεν μία αἱματηρά σύρραξις. Μεταξύ δέ τῶν ἀποδείξεων τούτων καί τό 9ον σημεῖον τοῦ σχεδίου τούτου, καθ' ὅν ὁ 'Αρχικαγγελάριος ADOLF HITLER ἐδήλοι ὅτι ἦτο " πρόθυμος νά ἀποδεχθῆ ο ι ο ν δ ή π ο τ ε σ τ ρ α τ ι ω τ ι κ ό ν π ε ρ ι ο ρ ι σ μ ό ν εἰς τά δυτικά σύνορα τῆς Γερμανίας ἐπί τῆς βάσεως τῆς πλήρους ἀμοιβαιότητος μέ τούς δύο δυτικούς γείτονας " , ἐπιλύων τοιουτοτρόπως τό ἤδη δημιουργηθέν θέμα, καθ' ἱκανοποιητικόν τρόπον δι' ἀμφοτέρας τάς πλευράς.

'Εν κατακλείδι δέ τό προταθέν ὑπό τῆς Γερμανικῆς 'Ηγεσίας, σχέδιον διασφαλίσεως τῆς εἰρήνης, κατά τήν 3Ιην Μαρτίου 1936, (σημεῖον Ι8 καί Ι9), διεκήρυττε τήν πρόθεσιν τῆς ἐπανόδου τῆς Γερμανίας εἰς τήν Κ.Τ.Ε., ὡς καί τήν διά τῆς ὁδοῦ τῶν φιλικῶν καί μόνον διαπραγματεύσεων, ἐπίλυσιν ζωτικῶν Διεθνῶν προβλημάτων, ἐζήτει δέ τήν ἵδρυσιν Διεθνοῦς Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου διά τήν τήρησιν ἁπαξαπασῶν τῶν συμφωνιῶν μέ ἀποφάσεις ἰσαξίως δεσμευτικάς δι' ὅλους, ἐνῶ ἐπί τῆ βάσει τοῦ ἀμοιβαίου σεβασμοῦ προτείνει τήν ἀνοικοδόμησιν τῆς Εὐρώπης !

-,-,-,-,-,-,-,-,

Κι ἐδῶ ἀκριβῶς αἴρεται ἡ πλάνη πλείστων μελετητῶν τῆς νεωτέρας Εὐρωπαϊκῆς 'Ιστορίας.

Κι ἐδῶ ἀκριβῶς μανθάνη τις καί κατανοῆ ὅ,τι οἱοσδήποτε ἄλλος τυγχάνει ὑπαίτιος τῆς αἱματηρᾶς λαίλαπος τοῦ β' Παγκοσμίου Πολέμου παρεκτός τῆς 'Εθνικοσοσιαλιστικῆς Γερμανικῆς 'Ηγεσίας παρεκτός τοῦ 'Αρχικαγγελαρίου ADOLF HITLER!

'Ενῶ οἱ ἀμαθεῖς τῆς 'Ιστορίας κατηγοροῦν τόν Γερμανόν 'Αρχηγόν ὡς φιλοπόλεμον, οὗτος ἔτεινε χεῖρα Εἰρήνης καί συναδελφώσεως εἰς πρόσωπα τῶν ὁποίων ἐγνώριζεν τά ὕποπτα κίνητρα ἐλπίζων ἐν τέλει εἰς τήν ἐπικράτησιν τῆς ἁρμονικῆς συνεργασίας τῶν κρατῶν

τῆς γηραιᾶς Ἠπείρου, διά σχεδίου προβαίνοντος εἰς αἱματηρᾶς παραχωρήσεις ἐκ μέρους τῆς Γερμανικῆς χώρας χάριν τῆς διεθνοῦς ὑφέσεως καί συνεννοήσεως, διά τῆς συνάψεως ἐντίμων συνθηκῶν.

Ἐνῶ οἱ κοινοί συκοφάνται παρουσιάζουν τόν Γερμανόν Ἡγέτην ὡς "καταπιεστήν" ἐκβιάσαντα καταστάσεις, οὗτος καί εἰς τό Ιον σημεῖον τοῦ σχεδίου του ἀνέφερεν ὅτι :

"Ο μόνος ἐξαναγκασμός διά τήν ὑπογραφήν τῶν συνθηκῶν τούτων δέν δύναται νά εἶναι, εἰμή μόνον, ἡ ὀφθαλμοφανής καί ὑφ' ὅλων ἀναγνωριζομένη σκοπιμότης τῶν ἐν λόγῳ συμφωνιῶν διά τήν Εὐρωπαϊκήν Εἰρήνην καί συνεπῶς διά τήν κοινωνικήν εὐτυχίαν καί τήν οἰκονομικήν εὐημερίαν τῶν Λαῶν."

Ἐνῶ, τέλος, οἱ δημοκόποι διαστρεβλωταί προσπαθοῦν νά προσάψουν ἀντιλαϊκά φρονήματα, εἰς τά ἐκ διαμέτρου ἀντίθετα, τά στοιχειωθετοῦντα τόν χαρακτῆρα τοῦ ADOLF HITLER, οὗτος κατ' ἀπολύτως λαοφιλῆ τρόπον, ἐναποθέτει εὐθέως εἰς τάς χεῖρας τῶν πολιτῶν τῶν ἐνδιαφερομένων Ἐθνῶν τήν διά ψ η φ ο φ ο ρ ί α ς ἀποδοχήν ἤ μή, ἁπασῶν τῶν ὡς ἄνω συνθηκῶν, (σημεῖον Ι6), γεγονός τό ὁποῖον διά μίαν εἰσέτι φοράν, καταδεικνύει, ὅ, τι ὁ νομίμως καί ὑπό τῆς συντριπτικῆς πλειοψηφίας τοῦ Λαοῦ του ἐκλεκτός, Ἀρχικαγγελάριος ADOLF HITLER, ἔθετεν ὑπεράνω πάντων τήν Λ α ϊ κ ή ν Ἐ π ι θ υ μ ί α ν , τήν ὁποίαν ἐπεκαλεῖτο εἰς ἁπάσας τάς στιγμάς τῆς κατασυκοφαντηθείσης θητείας του!

-,-,-,-,-,-,-,-,

Καί παρ' ὅλα ταῦτα, μόνον ἡ φιλοπαίγμων, κατά διάθεσιν, ἀπάντησις τῆς Ἀγγλίας ἦλθεν διά νά σημάνῃ τήν τοῦ μασωνικοῦ σκωτικοῦ δόγματος πρόθεσιν διά τήν ἐπακολουθήσασαν καταστροφήν, ἐνῶ ἡ Γαλλική " μεγάλη ἀνατολή " σιωπήσασα, κατέδειξεν ὅ, τι ἐντατικῶς παρεσκεύαζεν τήν πλευράν της, διά τήν παροχήν δυναμικῆς παρουσίας εἰς τήν αἱματοχυσίαν τοῦ Μεγάλου Πολέμου, ἥν τινα τεχνιέντως ἀμφότεραι μετά τοῦ κομμουνιστικοῦ ἑβραϊσμοῦ θά ἐπέρριπτον εἰς τήν Ἐθνικοσοσιαλιστικήν Γερμανίαν.

-,-,-,-,-,-,-,-,

Βραδύτερον κι ἐνῶ τά Γερμανικά Στρατεύματα ἐγένοντο ὑποδεκτά ὡς σωτῆρες, ὑπό τοῦ Λαοῦ τοῦ κατοικοῦντος τήν Αὐστριακήν Γῆ, Λαοῦ ὅστις δέν ἦτο παρά γνήσιον τμῆμα τοῦ καθόλου Γερμανικοῦ Ἔθνους, καταδεδικασμένον τῷ 1919 εἰς κεχωρισμένην διαβίωσιν τοῦ ἀδελφοῦ διά λόγους " ἀσφαλείας " παρά " ἐλευθερίας ", βραδύτερον, τῇ 30ῃ Σεπτεμβρίου 1938, ὁ Ἀρχηγός τῆς Ἐθνικοσοσιαλιστικῆς Γερμανίας ἐπιτυγχάνει συνεννόησιν μετά τοῦ Βρεττανοῦ Πρωθυπουργοῦ N. ΤΣΑΜΠΕΡΛΑΙΝ, ἥτις καταλήγῃ εἰς τήν ὑπογραφήν συμφώνου μή ἐπιθέσεως μετά τῆς Ἀγγλίας ἐν συνδυασμῷ δέ τούτου, δύο μῆνας κατόπιν, (6ῃ Δεκεμβρίου 1938), ὑπεγράφη ὑπό τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐξωτερικῶν τῆς Γερμανικῆς Ἐπικρατείας J. v. RIBBENTROP καί τοῦ Γάλλου, ὁμοίως, Γ. ΜΠΟΝΝΕ, τοιοῦτον.

Παραυτα καίτοι φαινομενικῶς κατόπιν ειλικρινῶν ενεργειῶν τοῦ ADOLF HITLER, ἐξασφαλίζηται ἡ Εὐρωπαϊκή Εἰρήνη, ὁ Ν. ΤΣΑΜΠΕΡΛΑΙΝ, ἅμα τῇ ἐπιστροφῇ του εἰς Λονδῖνον, ἐξαπέλυσεν θυελλώδη ἐκστρατείαν πρός ἐξύψωσιν τοῦ πρός ἐξοπλισμόν προγράμματος, ἐκ παραλλήλου δέ, ἀναλαβων ἐκ τῶν Γαλλικῶν χειρῶν τήν προσπάθειαν πρός περικύκλωσιν τῆς Γερμανίας, κατά προκλητικόν τρόπον, συνῆψε συμφωνίας μετά τῆς Πολωνίας, Τουρκίας, Ἑλλάδος καί Ρουμανίας (πρβλ. FRIEDRICH STIEVE "ΤΙ ΗΡΝΗΘΗ ΝΑ ΔΕΧΘΗ Ο ΚΟΣΜΟΣ" Ἑλλ. ὑπό Γερμανικῆς Ὑπηρεσίας Πληροφοριῶν, σελίς 15), συμφωνίας ἀποβλεπούσας σαφῶς εἰς τήν ἄνοδον τῆς διπλωματικῆς ἐντάσεως, ἥν τινα δίκην "σταυροφορίας" παρεσκεύαζον αἱ δύο μασωνίαι κατά τοῦ Γερμανικοῦ Ἐθνικοσοσιαλισμοῦ προκειμένου, ὡς καί συνέβη, ταχέως νά ἀνάψη ἡ πολεμική φλόξ, ἐνῶ ὁ ἴδιος ὁ Ν. ΤΣΑΜΠΕΡΛΑΙΝ, ἤρχιζεν διαπραγματεύσεις μετά τῆς Ρωσίας.

ΤΟ ΠΟΛΩΝΙΚΟΝ ΖΗΤΗΜΑ

Εὐρέως διαδεδομένη τυγχάνει ἡ ἀντίληψις, καθ' ἥν, ἡ αἰτία τῆς ἐνάρξεως τοῦ β' Παγκοσμίου Πολέμου εἶναι ὁ δῆθεν ἐπεκτατισμός τῆς Ἐθνικοσοσιαλιστικῆς Γερμανίας, ὅστις εὗρεν τήν ἀρχήν του εἰς τήν ὑποτιθεμένην, (1η Σεπτεμβρίου 1939), "εἰσβολήν" τῶν Γερμανικῶν Στρατευμάτων εἰς τό Πολωνικόν ἔδαφος. Ἀλλά τά πράγματα ο ὐ δ ό λ ω ς ἔχουν οὕτω.

Ὁ Γερμανός Ἡγέτης, ὅτε τήν 26ην Ἰανουαρίου 1934 ὑπέγραφεν μετά τῆς Πολωνίας σύμφωνον μή ἐπιθέσεως, διέπραττεν ἀποφασιστικήν κίνησιν εἰς τήν ἐκμηδένησιν τῶν προστριβῶν ἐκείνων, αἵτινες καθίσταντο ἐπικίνδυνοι διά τάς μεταξύ τῶν δύο χωρῶν σχέσεις.

Ἡ ἀποφασιστική αὕτη κίνησις διεπράχθη ἐν πλήρη ἐπιγνώσει, ἀπό Γερμανικῆς πλευρᾶς, ὅτι ἡ ἑτέρα καί κατά παράβασιν τῶν ἀνθρωπίνων, κοινωνικῶν, νόμων, ἐνεσωμάτωσεν ἐν ἔτει 1919 ἑκατομμύρια Γερμανῶν, ἀποσπάσασα βιαίως τούτους τοῦ Πατρίου των Ἐδάφους.

Ἀλλά τά ζωτικά ἐθνικά προβλήματα τῆς Γερμανίας παρέμενον φλέγοντα ἕνεκα τῆς Πολωνικῆς χαρακτηριστικῆς ἀδιαλλαξίας. Καί ἡ οἱαδήποτε συνθήκη Εἰρήνης θά ἐκινδύνευεν ἐφ' ὅσον καί ἡ ἑτέρα πλευρά, (Πολωνία), δέν ἐπεδείκνυεν τήν ἀνάλογον προσήνειαν ἥτις ἀπαιτεῖτο εἰς τάς λεπτάς διπλωματικάς ἀναλόγους σχέσεις, θά ἦτο δέ παράλογον νά ἀπαιτοῦνται μόνον ἐκ τῆς Γερμανικῆς Κυβερνήσεως, παραχωρήσεις, ζημιώνουσαι καί ἐκμηδενίζουσαι τά δικαίως κεκτημένα δικαιώματα τοῦ Λαοῦ της.

Ἡ ὑπό τοῦ ADOLF HITLER προταθεῖσα λύσις 25ετοῦς συμφώνου Εἰρήνης μεταξύ τῶν δύο χωρῶν, ἀ π ε ρ ρ ί φ θ η ἐν Βαρσοβίᾳ καθ' ὁμοίαν ταπεινήν, τῆς τελευταίας γνωριζούσης, ὅ, τι ἀποτελῆ τόν κυριώτερον μοχλόν εἰς τόν ὕπουλον μηχανισμόν τοῦ ὑπό τοῦ Λονδίνου δημιουργηθέντος ἀντι-Γερμανικοῦ μετώπου, ὑπό τόν θώρακα δέ ταύτης τῆς ἰδιότητός της ἠρνεῖτο πεισμόνως ἅμα καί σκανδαλωδῶς καί τήν ἐλαχίστην παραχώρησιν, ὅπως π.χ. τήν ἠθικῶς ἐπιβεβλημένην ἀπόδοσιν τῆς ἀπολύτως Γερμανικῆς πόλεως τοῦ Δάντσιγκ καί τοῦ διαδρόμου ταύτης εἰς τόν φυσικόν καί ἱστορικόν κτήτορα, Γερμανικόν Λαόν.

Παρ' ὅλην τήν κρισιμότητα τῶν γεγονότων ἡ Γερμανική ἐξωτερική πολιτική, οὐδέποτε ἔπαυεν σημειοῦσα εἰλικρινῆ βήματα πρός παγίωσιν εἰρηνικῶν μεθόδων διά τήν ἐπίλυσιν τῶν

μεταξύ τῶν κρατῶν διαφορῶν, εἰς τά ὡς ἄνω δέ πλαίσια καί κατά τήν 23ην Αὐγούστου 1939, ὁ J. v. RIBBENTROP κατώρθωσεν ὅπως συνάψῃ ἐν Μόσχᾳ σύμφωνον μή ἐπιθέσεως μετά τῆς Σοβιετικῆς Ῥωσίας.

Τό γεγονός τοῦτον ἀποδεικνύει προσέτι τό μεγαλεῖον τῆς πανισχύρου Πολιτιστικῆς Γερμανίας, ἥτις πρός χάριν τῆς Παγκοσμίου Εἰρήνης κατεδέχθη ὅπως καί εἰς πάντα τά βάρβαρα βάθη τῆς ῥωσικῆς στέππας φθάσῃ, προκειμένου νά διασφαλίσῃ αὐτήν ταύτην τήν Εὐρωπαϊκήν ἰσορροπίαν, ἀρνουμένη-παρ' ὅλην τήν ὑψιπετῆ διορατικότητά της-νά πιστεύσῃ, ὅτι ὁ Πόλεμος εἶχεν πλέον ἀναποφεύκτως ἐγκριθῇ εἰς τά καταχθόνια κατάστιχα τοῦ διεθνοῦς ἑβραϊσμοῦ διά τῆς μασωνίας!

Κι ὁ Γερμανός Καγγελάριος ἀπεπειρᾶτο νά συμφωνήσῃ μετά τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως προτείνων ἐξαιρετικόν διά τήν τελευταίαν σχέδιον, ἐνῶ ἀνεφέρετο ῥητῶς ἡ πρόθεσις τῆς Γερμανίας ὅπως "σεβασθῇ αὐτήν ταύτην τήν Βρεττανίαν ἀνά τήν ὑφήλιον" ἐνῶ ἐκ παραλλήλου προετίθετο ὅπως ἐξασφαλίσῃ εἰς τό Βρεττανικόν Κράτος "βοήθειαν ἀδιάφορον ποῦ θά ἐπαρουσιάζετο ὡς ἀνάγκη αὕτη" διατιθεμένης συγχρόνως ὅπως ἀποδεχθῇ "λογικόν περιορισμόν τοῦ Γερμανικοῦ ἐξοπλισμοῦ..." μή ἐνδιαφερόμενος διά τά δυτικά προβλήματα ὡς καί μή ἀποσκοπῶν εἰς οἱανδήποτε ἀ ν α θ ε ώ ρ η σ ι ν τῶν πρός δυσμάς συνόρων.

Ἀλλά καί πάλιν εἰς μάτην, ἐνῶ ταὐτοχρόνως ἡ ἄφρων Πολωνία ἐπεδίδετο εἰς τήν συνέχισιν πρωτοφανοῦς ὀργίου ἐξοντώσεως τῶν ἐν ταύτῃ διαβιουσῶν Γερμανικῶν κοινοτήτων, ὄργιον τά ἀποδεικτικά στοιχεῖα τοῦ ὁποίου, ἐξέδωκεν εἰς ειδικήν "μαύρην βίβλον" τό Ὑπουργεῖον τό ἐπί τῶν ἐξωτερικῶν ὑποθέσεων τῆς Γερμανίας, ἐν ἔτει 1940, (Βερολῖνον), ὑπό τόν τίτλον " LES ATROCITES COMMISES PAR LES POLONAIS CONTRE LES ALLEMANDS DE POLOGNE " ἐπιμελείᾳ τοῦ HANS SCHADEWALDT, βίβλος μοναδική εἰς παραστατικότητα καί ἀποδείξεις.

Η Ἀγγλική μισαλλοδοξία ἀσυγκίνητη ἐκ τοῦ δράματος τοῦ σφαγιαζομένου ἐν Πολωνίᾳ Γερμανισμοῦ, δέν ἐδίστασεν νά συνάψῃ μετά τῆς Βαρσοβιανῆς Κυβερνήσεως σύμφωνον ἀλληλοβοηθείας τό ὁποῖον ἐνισχῦον τήν Πολωνικήν ἐγκληματικήν θρασύτητα εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα τήν πυρετώδη προετοιμασίαν τῆς Πολωνίας, ἀναζητούσης τήν εὐκαιρίαν ὅπως ἐπιτεθῇ καί κατά τοῦτου τοῦ Μητροπολιτικοῦ Γερμανικοῦ Ἐδάφους, τό ὁποῖον ὑφίστατο ὑπό τήν ἀπειλήν καταστροφικοῦ πολέμου, ἕνεκα τῶν διεθνῶν σιωνιστικῶν προδιαγραφῶν αἵτινες καί τελικῶς ἐπέτυχον.

Τήν ἐπιθετικήν Πολωνικήν μανίαν ἀναγκάζεται ὅπως ἀναγνωρίσῃ καί αὐτός οὗτος ὁ φανατικός " ἀντιναζί ", ὁ τῶν νεωτέρων χρόνων ἱστοριογράφος ΡΑΙΗΜΟΝ ΚΑΡΤΙΕ, ἀναφέρων εἰς τό ἔργον του " LA SECONDE GUERRE MONDIALE ", (LAROUSSE), τ. I σ. 24, τάς ὑπερφιάλους ἀντιλήψεις τοῦ τότε Πολωνοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν ΚΑΣΙΡΤΣΙΚΙ, ὅστις παρωτρύνων τάς Πολωνικάς ἐνόπλους δυνάμεις εἰς κατά τῆς Ἐθνικοσοσιαλιστικῆς Γερμανίας ἀγῶνας, ἔλεγεν :

> "Ἰδιοφυΐα ἡμῶν τῶν Πολωνῶν εἶναι ἡ ἐπίθεσις καί μόνον περνῶντες εἰς ταύτην θά νικήσωμεν...",

ἐνῶ ὁ Πολωνός πρεσβευτής ἐν Παρισίοις ΛΟΥΚΑΣΙΕΒΙΤΣ, ἔλεγεν εἰς τόν Γάλλον Ὑπουργόν τῶν Ἐξωτερικῶν (Καί ντ'Ορσαί), Γ. ΜΠΟΝΝΕ :

> "Ἡμεῖς θά κυριεύσωμεν τήν Γερμανίαν ἅμα τῇ ἐνάρξει τῶν μετ' αὐτῆς ἐχθροπραξιῶν...", (ἐνθ. ἀνωτ. τ. I, σ. 23).

'Εκ τοῦ σημείου πλέον τούτου συνάγη,τις τό συμπέρασμα,ότι τά καπνίζοντα ερείπια τῆς Βαρσοβίας δέν εδημιουργήθησαν ένεκα τῆς Γερμανικῆς επεκτατικῆς επιθετικότητος ! Δέν εδημιουργήθησαν ένεκα τοῦ "πολεμοχαροῦς"τῶν προθέσεων τοῦ ADOLF HITLER.Ταῦτα τά ερείπια υπῆρξαν,ουχί τά λείψανα τοῦ θύματος,άλλά τά τοιαῦτα ενός εκπαιδευομένου θύτου,όστις αγνοῶν τό μέγεθος τῶν ιδίων αυτοῦ δυνατοτήτων,ώρθωσεν τάς επεκτατικάς αξιώσεις καί κατ'αυτῆς τῆς Γαλλίας επί τῶν κτήσεων τῆς οποίας δέν εδίστασεν νά απλώση,άρπαγα χεῖρα.

Αύτη εδ ή παρουσιαζομένη ώς "ανυπεράσπιστον θῦμα" Πολωνία,ή αρνηθεῖσα όπως επιστρέψη,τά εις τήν Γερμανίαν ανήκοντα 'Εδάφη ήγειρεν αξιώσεις καί ε π α υ τ ῆ ς τ α ύ τ η ς τ ῆ ς Μ α δ α γ α σ κ ά ρ η ς (τῆς Γαλλίας),λησμονήσασα τήν σωτηρίαν της εκ τῆς 'Ρωσικῆς υποδουλώσεως,σωτηρίαν τήν οποίαν ώφειλεν εις τόν Γάλλον στρατηγόν ΒΕΥΓΚΑΝ,όστις τήν διέσωσεν τῷ 1920 καί αρνηθεῖς τήν ένταξιν της εις τό συμμαχικόν σύστημα τῆς μικρᾶς "ΑΝΤΑΝΤ"(ένθ.ανωτ.τ.Ι,σ.23).

'Εν συμπεράσματι,τά Βαρσοβιανά ερείπια υπῆρξαν τό αποτέλεσμα μιᾶς ακράτου μισαλλοδοξίας,τήν οποίαν επιτυχῶς διέθρεψαν κι εθέρμαναν αι παγκοσμίως εβραϊκαί ραδιουργίαι , αί οποῖαι κι εδῶ εὗρον πρόσφορον έδαφος διά τήν ικανοποίησιν τῶν ωμοδακῶν ορέξεών του!.

-,-,-,-,-,-,-,-,

Η ΕΜΠΛΟΚΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΤΟΝ Β' ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΠΟΛΕΜΟ

Ουδέποτε η Ελλάδα υπήρξε «ουδέτερη» και ορθότατα οι Ιταλοί βύθισαν το «Έλλη» και της επετέθησαν γι αυτό τον λόγο, ακόμη δε ορθότερα οι Γερμανοί της επετέθησαν και την κατέλαβαν, όπως ήταν και αναμενόμενο.

Όπως τεκμηριώνεται εν συνεχεία, η "μαριονέτα" των Βρεταννών, Γεώργιος Β' από την ενθρόνισή του είχε θέσει την Ελλάδα στην υπηρεσία των Βρεταννών, ενώ ο άβουλος διορισμένος «πρωθυπουργός» του Ιωάννης Μεταξάς, εν γνώσει των κινδύνων για την χώρα, εκτελούσε στο ακέραιο τις προδοτικές εντολές του βασιλικού ολετήρα, αδύναμος να αντιτάξει το συμφέρον της χώρας για ουδετερότητα.

Αδιάψευστο τεκμήριο της πλήρους υποτελείας της Ελλάδος στο βρεταννικό «άρμα» υπήρξε η περίπτωση της εκχωρήσεως πολύ προ του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, από την κυβέρνηση Μεταξά προς τους Βρεταννούς, της μεγαλύτερης ανακαλύψεως του 20ού αιώνος που έκρινε και την έκβαση του Β' παγκοσμίου Πολέμου, του ραντάρ, που υπήρξε έργο του Έλληνος καθηγητή της Φυσικής στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο Παύλου Σαντορίνη [1893-1986].

Παύλος Σαντορίνης

Ο καθηγητής Παύλος Σαντορίνης είχε ξεκινήσει την έρευνα για το ραντάρ ήδη από το 1934 και προχωρώντας την ανακάλυψή του υπό την στενή παρακολούθηση των ελλαδικών μυστικών υπηρεσιών, στις 7 Ιουλίου 1940, πολύ πριν την

βύθιση της «Έλλης» και περισσότερο πριν την επίθεση που δέχθηκε η Ελλάδα από τις δυνάμεις του Άξονος, ο καθηγητής Παύλος Σαντορίνης υποχρεώθηκε από την κυβέρνηση Μεταξά να επιδείξει επίσημα την ανακάλυψή του σε επιτροπή Άγγλων στρατιωτικών ειδικών με επικεφαλής τον ταγματάρχη Heywood της Αγγλικής Πρεσβείας Αθηνών.

Κατά την διάρκεια αυτής της επιδείξεως έγινε ανίχνευση βρετανικού αεροσκάφους το οποίο πετούσε σε ελληνικό εναέριο χώρο [θαυμάστε … «ουδετερότητα»…], στο ύψος της Μήλου, έχοντας απογειωθεί από την Κρήτη [όπου μιλούμε για …"αόπλους" κρητικούς που δέχθηκαν …απρόκλητη επίθεση από "επεκτατιστές" Ναζί…] κατευθυνόμενο προς Αθήνα.

Αμέσως μετά από αυτή την επιτυχή επίδειξη, όπως ήταν αναμενόμενο, ο ταγματάρχης Heywood απαίτησε να του παραδοθούν τα σχέδια του ραντάρ προκειμένου να τα μεταφέρει στην Αγγλία και ο Ιωάννης Μεταξάς τα παρέδωσε αμέσως.

Κατόπιν οι Βρεταννοί πατρονάρησαν την ανακάλυψη ως δική τους [κατασκευή του Εθνικού Εργαστηρίου Φυσικής της Βρεταννίας και του Watt] και άρχισαν να το χρησιμοποιούν από το Φθινόπωρο του 1942 εξασφαλίζοντας την πολεμική υπεροχή στα πεδία των μαχών με την ανακάλυψη του Έλληνος καθηγητή Παύλου Σαντορίνη.

Εκτός, όμως, από την εκχώρηση του ελληνικού ραντάρ στους "Συμμάχους" από μία προπολεμική Ελλάδα η οποία ήταν πάντα υποτελής τους λόγω του βασιλομεταξικού προδοτικού καθεστώτος κι έτσι, ουδέποτε "ουδέτερη" όπως ψευδώς ισχυρίζονται οι παραχαράκτες της Ιστορίας, το ίδιο προ της κηρύξεως του Β' παγκοσμίου Πολέμου είχε συμβεί και με μία ακόμη κορυφαία ανακάλυψη του καθηγητή Παύλου Σαντορίνη.

Ο Παύλος Σαντορίνης, την ίδια περίοδο που ερευνούσε το ραντάρ, είχε ανακαλύψει ακόμη ένα κορυφαίο όπλο τον

ραδιοπυροσωλήνα, βασισμένο στην ίδια "αρχή" με το ραντάρ. Το συγκεκριμένο όπλο χαρακτηρίσθηκε ως το δεύτερο κατά σειρά κορυφαίο όπλο των Αμερικανών κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και με την εφαρμογή του πυροδοτήθηκε η δολοφονική ατομική βόμβα με την οποία οι Αμερικανοί προκάλεσαν εκατομμύρια θυμάτων για τα οποία ουδέποτε τιμωρήθηκαν. Σημειωτέον, ότι οι Αμερικανοί τελικώς χρησιμοποίησαν την ατομική βόμβα την οποία πρώτη η Ναζιστική Γερμανία είχε ανακαλύψει και για την αποτροπή της χρήσεως της οποίας, ο ίδιος ο Αδόλφος Χίτλερ είχε εκδώσει απαγορευτική διαταγή, θεωρώντας το απάνθρωπο όπλο. Επ΄ αυτού του όπλου δεν έχουν γίνει γνωστές οι λεπτομέρειες της εκχωρήσεώς του από το βασιλομεταξικό καθεστώς στις Η.Π.Α. αλλά η παράδοση αυτή προκύπτει γνωστού όντος ότι ο Έλληνας εφευρέτης Παύλος Σαντορίνης είχε συντάξει δύο χρονολογημένα υπομνήματα-ανακοινώσεις, από 11ης Ιουνίου 1936 προς την Ανώτερη Διοίκηση Αντιαεροπορικής Αμύνης και από 28ης Ιουλίου 1936 προς το Γενικό Επιτελείο Αεροπορίας, ενώ στο Εργαστήριο Αντιαεροπορικής Αμύνης, ενώ το 1937 κατασκευάστηκε και εργαστηριακό υπόδειγμα της "Αρχής του ραδιοπυροσωλήνος". Δοθέντος ότι η Ελλάδα ήταν ήδη υπό την κυριαρχία και τον έλεγχο των αγγλοαμερικανών από την ενθρόνιση του Γεωργίου Β΄και την άνοδο στην πρωθυπουργία του Ιωάννη Μεταξά, όπως επίσης επιβεβαιώνεται και από το ιστορικό της εκχωρήσεως του ραντάρ στους Βρεταννούς, δεν απομένει ουδεμία αμφιβολία ότι και ο ραδιοπυροσωλήνας του καθηγητή Παύλου Σαντορίνη, πολύ προ της κηρύξεως του Β' παγκοσμίου Πολέμου είχε προσφερθεί στους Αμερικανούς και επ΄ αυτού υπάρχει και το, εν κατακλείδι, τεκμήριο: Η αναγνώριση των διακεκριμένων υπηρεσιών από την κυβέρνηση των Η.Π.Α. προς τον καθηγητή Παύλο Σαντορίνη.

D.I.B.

This
Certificate of Merit
proclaimed throughout the World
is awarded to
Professor Paul Santorini
for DISTINGUISHED SERVICE
in establishing his new Theory of the Universe
and is the subject of notice in volume VIII
Dictionary of International Biography

Chairman of the Board

London
14th July, 1971.

Registrar

Όλα τα παραπάνω αλλά και πολλά παραλειπόμενα ως δευτερεύοντα τεκμηριώνουν την αυτοπροσάρτηαη της Ελλάδος στο "άρμα" των Βρεταννο-Αμερικανών πολύ προ της κηρύξεως του Β' Παγκοσμίου Πολέμου δικαιώνοντας απολύτως τις δυνάμεις του Άξονος να την θεωρούν, όχι απλώς μη ουδέτερη αλλά και εχθρική χώρα. Έτσι, ουδείς μπορεί να επικαλείται το γνωστό παραμύθι περί της δήθεν "ουδετερότητος" της Ελλάδος κατά την στιγμή της ενάρξεως του Β' Παγκοσμίου Πολέμου [1η Σεπτεμβρίου1939], την οποία δήθεν "ουδετερότητα" επικαλούνται οι ανόητοι κατόπιν της φαλκιδεύσεως που έχουν καταφέρει στην ιστορία του Β' Παγκοσμίου Πολέμου οι συστηματικοί πλαστογράφοι υπό τον συντονισμό του διεθνούς σιωνισμού. Είναι όμως η βασιλομεταξική Ελλάδα μόνον γι αυτό, την απεμπόληση της ουδετερότητός της, ένοχη; Δυστυχώς όχι.

Ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος υπήρξε σχέδιο εκπονημένο από τις κυβερνήσεις της Βρεταννίας και της Πολωνίας με την παρώθηση της δεύτερης από την πρώτη να ξεκινήσει απροκλήτως την γενοκτόνο σφαγή της Γερμανικής μειονότητος της Γερμανικής περιοχής του Ντάντσιγκ ώστε να παρασυρθεί η Ναζιστική κυβέρνηση προς αυτεπάγγελτη προστασία των ομοφύλων της και εκλαμβανομένης αυτής της αυτεπαγγέλτου επεμβάσεως ως "εισβολής" προκειμένου οι Βρεταννοί με τους συμμάχους τους να επιπέσουν στην απαρέσκουσα Ναζιστική Γερμανία και να την συντρίψουν υπείκοντες στα σχέδια του διεθνούς σιωνισμού.

Πράγματι η πολωνική πλευρά άρχισε την εγκληματική γενοκτονία κατά των Γερμανών μειονοτικών της περιοχής του Ντάντσιγκ προκαλώνρτας την αυτεπάγγελτο επέμβαση της Ναζιστικής Γερμανίας υποχρεούμενης προς τούτο ένεκεν των αυτονοήτων υποχρεώσεών της προς προστασία των ομοφύλων της, Γερμανών σφαγιαζομένων, έτσι δε οι εγκληματίες "σύμμαχοι" ενέπλεξαν τον κόσμο σε έναν τραγικό πόλεμο με εκατομμύρια νεκρούς τα οποία, λυσσαλέα, προσπαθούν να "χρεώσουν" στην Ναζιστική Γερμανία. Το ερώτημα, όμως, είναι

ποια η ευθύνη συνενοχής της Ελλάδος στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο;

Οι "σύμμαχοι" ουδέποτε θα αποτολμούσαν την υλοποίηση του σχεδίου προκλήσεως του Β' Παγκοσμίου Πολέμου όπως τελικά κατάφεραν για την συντριβή της Ναζιστικής Γερμανίας εάν δεν ήσαν σίγουροι για την υπεροπλία τους και αυτή την υπεροπλία τους της εγγυάτο [α] το ραντάρ και [β] ο ραδιοπυροσωλήνας, τα οποία τους εξασφάλισε το ελλαδικό βασιλομεταξικό καθεστώς. Η διασφάλιση, λοιπόν, από την Ελλάδα, της συντριπτικής οπλικής υπεροχής των "συμμάχων" με τα δύο κορυφαία όπλα του πολέμου, όπως αναγνωρίσθηκαν, σηματοδοτεί και την ευθύνη της για τις συνέπειες του Β' παγκοσμίου Πολέμου και δη για τις εκατόμβες των αμάχων νεκρών της Ιαπωνίας για τους οποίους μαζύ με τους Αμερικανούς θα πρέπει να δικασθεί και η βασιλομεταξική Ελλάδα.

Εξ΄ όλων των ανωτέρω, τεκμηριώνεται ότι:

Α. Η ΕΛΛΑΔΑ ΗΤΑΝ DE FACTO ΣΥΜΜΑΧΟΣ ΤΗΣ ΒΡΕΤΑΝΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ Η.Π.Α. ΠΟΛΥ ΠΡΟ ΤΗΣ ΚΗΡΥΞΕΩΣ ΤΟΥ Β' ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ, ΑΡΑ ΔΕ ΟΥΔΕΜΙΑ ΟΥΔΕΤΕΡΟΤΗΤΑ ΔΙΑΤΗΡΟΥΣΕ ΠΡΟ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ.

Β. ΑΠΟΛΥΤΩΣ ΔΙΚΑΙΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΕΧΘΡΙΚΗΣ ΧΩΡΑΣ ΥΠΗΡΞΕ Η ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΤΙΚΗ ΒΥΘΙΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΦΑΣΙΣΤΙΚΗ ΙΤΑΛΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΘΩΡΗΚΤΟΥ "ΕΛΛΗ" ΚΑΙ Η ΕΛΛΑΔΑ ΘΑ ΕΠΡΕΠΕ ΝΑ ΕΥΓΝΩΜΟΝΕΙ ΤΗΝ ΦΑΣΙΣΤΙΚΗ ΙΤΑΛΙΑ Η ΟΠΟΙΑ, ΑΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΜΕΝΗ ΑΠΕΦΥΓΕ ΜΙΑΝ ΑΜΕΣΗ ΕΠΙΘΕΣΗ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΗΣ ΑΓΓΛΟΔΟΥΛΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Γ. ***ΑΠΟΛΥΤΩΣ ΔΙΚΑΙΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΕΧΘΡΙΚΗΣ ΧΩΡΑΣ ΥΠΗΡΞΕ Η ΕΙΣΒΟΛΗ ΤΩΝ ΝΑΖΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΡΑΤΕΥΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ Η ΕΝΤΟΣ ΕΛΑΧΙΣΤΩΝ ΩΡΩΝ ΕΞΟΥΔΕΤΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΟΧΥΡΩΝ ΤΗΣ ΚΑΙ Η ΠΛΗΡΗΣ ΚΑΤΑΛΗΨΗ ΤΗΣ.***

Δ. ***ΤΑ ΝΑΖΙΣΤΙΚΑ ΣΤΡΑΤΕΥΜΑΤΑ, ΚΑΤΑΛΑΒΟΝΤΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΣΑΝ ΔΙΚΑΙΟΝ ΚΑΤΑΚΤΗΤΗ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΟΠΟΊΟΥ ΔΙΚΑΙΩΣ ΕΠΕΒΑΛΑΝ ΤΟΝ ΝΟΜΟ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΟΙΝΩΝ ΣΥΝΥΠΟΓΡΑΦΕΝΤΟΣ ΥΠΟ ΤΩΝ ΠΑΡΑΔΟΘΕΝΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ.***

Ε. ***ΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΔΙΚΑΙΟΥ ΝΟΜΟΥ ΣΥΝΥΠΟΓΡΑΦΕΝΤΟΣ ΥΠΟ ΤΩΝ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΩΝ ΗΤΤΗΜΕΝΩΝ, ΟΛΕΣ ΟΙ ΕΚΤΕΛΕΣΕΙΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΑΠΟ ΤΑ ΝΑΖΙΣΤΙΚΑ ΣΤΡΑΤΕΥΜΑΤΑ ΥΠΗΡΞΑΝ ΝΟΜΙΜΟΤΑΤΕΣ, ΛΟΓΟΣ ΑΛΛΩΣΤΕ ΓΙΑ ΤΟΝ ΟΠΟΙΟΝ ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΟΥΤΕ ΕΛΑΒΑΝ ΟΥΤΕ ΚΑΙ ΘΑ ΛΑΒΟΥΝ ΚΑΜΙΑ ΣΧΕΤΙΚΗΝ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ.***

Τα υπόλοιπα τα οποία ανοήτως ισχυρίζονται για δημοκοπικούς λόγους οι ιθαγενείς γραικύλοι περί, δήθεν, άδικης επιθέσεως σε μία, δήθεν, "ουδέτερη χώρα" αποτελούν ανόητα αναμασήματα ηλιθίων μουζίκων, όπως επίσης και τα περί "Ναζιστικών εγκλημάτων" αναφερόμενοι στην αναμενόμενη εφαρμογή του συνυπογραφέντος κατά την παράδοση από τους εκπροσώπους των Ελλήνων, Νόμου περί Αντιποίνων.

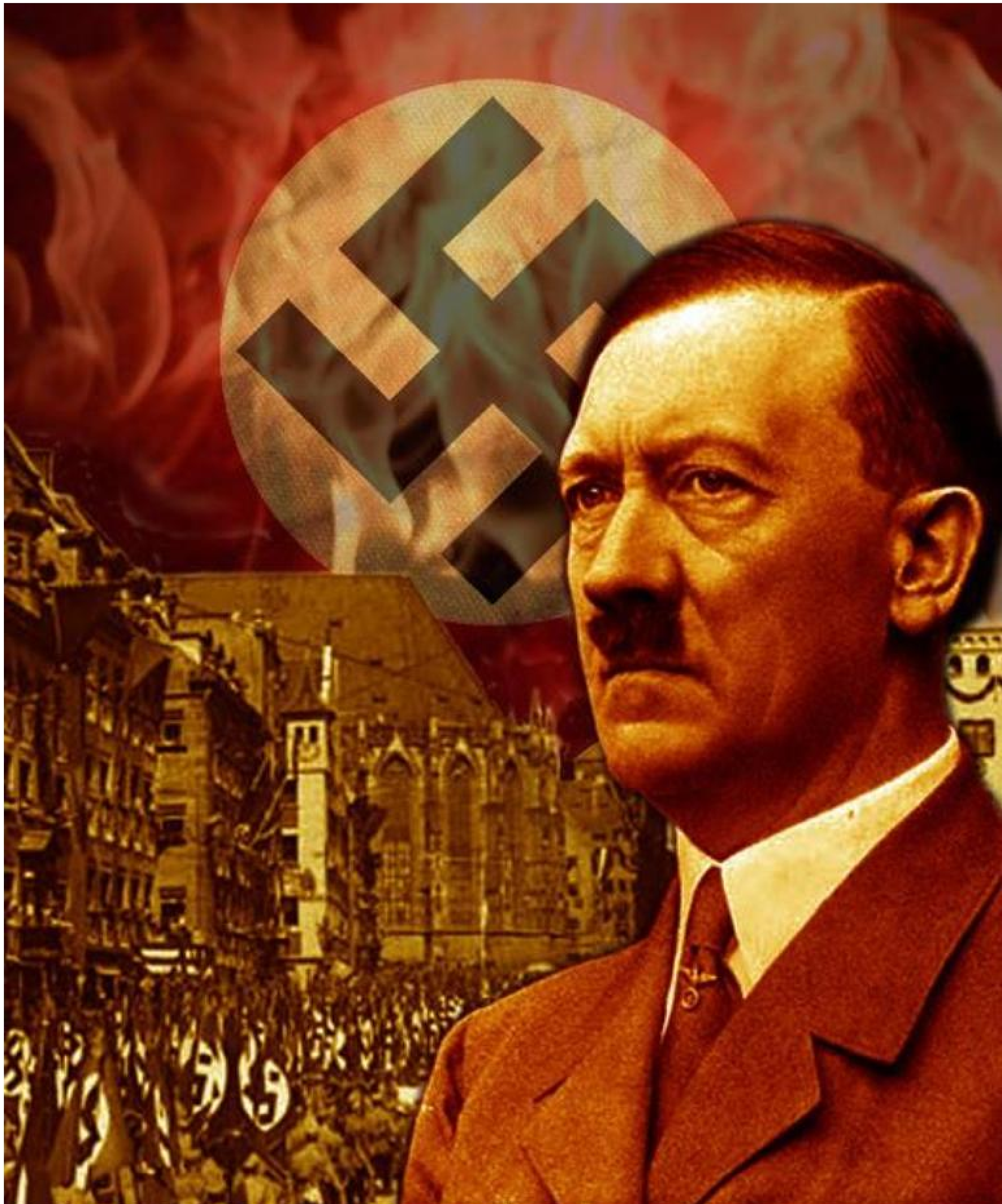

Οι Έλληνες υπεδέχθησαν ως απελευθερωτές από το βασιλομεταξικό καθεστώς.

ΑΝΤΙ ΕΠΙΛΟΓΟΥ...

***Δ**εν είναι απαραίτητο να είναι κανείς …Φασίστας, όμως κάποιοι νομίζουν ότι αυτό μπορεί να …τρομάξει εκείνους που επιμένουν στην ιστορικήν αλήθεια και να τους εκβιάσει να συνταχθούν με την πλευρά των παραχαρακτών της Ιστορίας! Ο συγγραφέας του παρακάτω κειμένου, αν και Πλατωνικός, ευχαρίστως αποδέχεται τον, αν και ανακριβή, …ετεροπροσδιορισμό του «Φασίστα» προκειμένου να επισημάνει την μεγάλη αλήθεια η οποία ισχύει από της επομένης της λήξεως του Β' Παγκοσμίου Πολέμου ο οποίος φέρεται να ανέδειξε ως νικητές τους συμμάχους αλλά η έκβασή του λειτουργεί πανηγυρικώς υπέρ της δικαιώσεως του Άξονος ο οποίος, καθημερινώς, εδώ και 74 χρόνια δικαιώνεται από τα ίδια τα «πεπραγμένα» των αντιπάλων του**

<u>ΦΑΣΙΣΤΕΣ ΝΕΝΙΚΗΚΑΜΕΝ!</u>

<u>74 ολόκληρα χρόνια</u> ο δημοκρατικός κόσμος αργοπεθαίνει στην αντιφασιστική του υστερία, αναλώσιμος στους προμηθευτές θανατηφόρων παραισθήσεων...

<u>74 ολόκληρα χρόνια</u> ο δημοκρατικός κόσμος αργοπεθαίνει στην αντιφασιστική του υστερία, εξοντωμένος από τις ίδιες τις επιλογές του...

74 ολόκληρα χρόνια ο δημοκρατικός κόσμος αργοπεθαίνει στην αντιφασιστική του υστερία, τσακισμένος από την αστυνομοκρατία που τον αλυσοδένει...

74 ολόκληρα χρόνια ο δημοκρατικός κόσμος αργοπεθαίνει στην αντιφασιστική του υστερία, νομίζοντας ότι διαθέτει ανθρώπινα δικαιώματα...

74 ολόκληρα χρόνια ο δημοκρατικός κόσμος αργοπεθαίνει στην αντιφασιστική του υστερία, καταδικασμένος σε εξευτελιστική πείνα, πάντως, ...δημοκρατικότατη...

74 ολόκληρα χρόνια ο δημοκρατικός κόσμος αργοπεθαίνει στην αντιφασιστική του υστερία, βλέποντας το βιος του να καίγεται...

74 ολόκληρα χρόνια ο δημοκρατικός κόσμος αργοπεθαίνει στην αντιφασιστική του υστερία, δυστυχισμένος, ανασφαλής, αναξιοπρεπής, παρέα με τον εφιάλτη ενός φρικτού μέλλοντος γεμάτου κάμερες και μικρόφωνα παρακολούθησης, με σκοτεινές κάννες στραμμένες καταπάνω του...

<u>74 ολόκληρα χρόνια</u> ο δημοκρατικός κόσμος αργοπεθαίνει στην αντιφασιστική του υστερία, αυτοί που "νίκησαν" εν πολέμω τον ...Φασισμό αυτοκτονούν εν ειρήνη κι ΕΜΕΙΣ! απολαμβάνουμε το χαμό τους χωρίς να έχουμε ρίξει ούτε μία πιστολιά, ούτε μια χειροβομβίδα, ούτε ένα χαστούκι! Επιτέλους, μπορούμε να πούμε ότι ΘΡΙΑΜΒΕΥΣΑΜΕ με σύμμαχό μας το χρόνο και την ΕΙΡΗΝΗ, υπέρ της οποίας ο Αδόλφος Χίτλερ έδωσε σκληρή μάχη για να νικήσουν τελικά οι πολεμοκάπηλοι αντιφασίστες! Και ιδού, εμείς οι Φασίστες... μπορούμε να θριαμβολογούμε κραυγάζοντας:

<u>ΦΑΣΙΣΤΕΣ ΝΕΝΙΚΗΚΑΜΕΝ!</u>

***Ε**ίναι υπέροχο να παρατηρείς το χαμό των αντιφασιστών, των αρνητών της φυσιολογίας του Κόσμου! Έτσι, ο Κόσμος έχει πολύ περισσότερες πιθανότητες να σωθεί και η Ανθρωπότητα να επιβιώσει απαλλασσόμενη από τα καρκινώματά της! Ας το απολαύσουμε!*

